

Univerzita Karlova

Přírodovědecká fakulta

katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Studijní program: Geografie

Studijní obor: Sociální geografie a regionální rozvoj



Bc. Tereza Ulrychová

LITERÁRNÍ CESTOVNÍ RUCH NA ÚZEMÍ ČESKA

LITERARY TOURISM IN CZECHIA

Diplomová práce

Vedoucí práce: RNDr. Dana Fialová, Ph.D.

Praha, 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem uvedla všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze dne 15. 4. 2019

.....

Bc. Tereza Ulrychová

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala všem, kteří mi ochotně byli nápomocni při tvorbě diplomové práce – rodině, přátelům a odbornému vedení. Největší dík patří RNDr. Daně Fialové, Ph.D. za její odborné vedení, cenné rady, inovativní nápady a důvěru, kterou do mé práce vložila. Hned poté děkuji otci Ing. Ivanu Ulrychovi, díky kterému jsem tuto práci vytvořila. Nebál se jít se mnou do nové výzvy a pomohl mi s vytvořením něčeho zcela nového. Oběma vám velice děkuji.

Abstrakt

Cílem diplomové práce bylo objasnit roli specifické formy cestovního ruchu – literárního cestovního ruchu v Česku, zhodnotit jeho potenciál a možné využití. Na základě rešerše zahraničních zkušeností byla porovnána situace v Česku a v zahraničí. Byla vytypována místa, spojená s životem či dílem významného českého literáta, která se k tomuto faktu staví pozitivně a snaží se o rozvoj literárního cestovního ruchu, propagaci literatury, přilákání návštěvníků atd. Jedná se o místa, kde se nachází zpřístupněný rodný dům literáta, jsou vytvořena muzea s expozicí zaměřenou na literáty či jejich díla, jsou pořádány literární festivaly či jiné tematicky zaměřené akce atp. Tato místa byla oslovena s nabídkou spolupráce v rámci sběratelské hry Sestav si svůj svět v nově vytvořené akci „Po stopách našich literátů“. Byly vytvořeny sběratelské magnetky, prodávané na objektech, které se zapojením do této sběratelské hry souhlasily. Tyto magnetky slouží jako prostředky napomáhající rozvoji literárního cestovního ruchu v Česku, zapojují místní aktéry do celorepublikové akce, díky které se zvýší povědomí nejen o významných literátech ale hlavně o místech, která jsou s nimi spojena. Velmi často se totiž jedná o místa méně navštěvovaná.

Klíčová slova: cestovní ruch, literární cestovní ruch, potenciál, Sestav si svůj svět, Po stopách našich literátů

Abstract

The aim of the thesis was to clarify the role of literary tourism in Czechia and to evaluate its potential and possible uses. After that, a comparison based on foreign literature and sources was made between Czechia and other countries. The places selected in this thesis have a link to the life or work of a prominent Czech writer and seek to develop literary tourism, promote literature, attract visitors, etc. These are places where the writer's birthplace is open to the public and where museums with an exhibition focusing on that writer and the writer's works have been created and where literary festivals or other thematic events are organized etc. These places were approached with the offer of being involved in the making of a game called "Build your world" and a newly created smaller competition "In the footsteps of our writers". Collector magnets have been created for those who have agreed to be involved in these games. These magnets serve as a means to support the development of literary tourism in the Czech Republic and involve local actors in a nationwide event, which will raise awareness both of important writers and of the places associated with them. Very often the places involved are less visited ones.

Key words: tourism, literary tourism, potential, Build your world, In the footsteps of our writers

Obsah

Seznam použitých zkratk	7
Seznam obrázků	7
Seznam tabulek	7
Seznam příloh	7
1 Úvod	9
2 Teoretická východiska	12
2.1 Literární cestovní ruch jako jedna z forem cestovního ruchu	12
2.2 Historie literárního cestovního ruchu	14
2.3 Destinace literárního cestovního ruchu	17
2.4 Místo a značka (place branding)	18
2.5 Motivace účastníků cestovního ruchu	19
2.6 Formy literárního cestovního ruchu	22
2.6.1 Skutečné místo/lokality	22
2.6.2 Významná místa v beletrii	23
2.6.3 Místa spojená s literárními a jinými postavami	23
2.6.4 Místa, která se díky velké popularitě literatury a literátů stanou sama o sobě turistickou destinací	23
2.6.5 Místa podle cestopisů	24
2.6.6 Místa spojená s filmovým cestovním ruchem	24
2.7 Atraktivita literárního cestovního ruchu	24
2.7.1 Literární díla, události, tvůrčí psaní	25
2.7.2 Narození, život a smrt spisovatele	27
2.7.3 Fiktivní místa spojená s literaturou a spisovatelem	30
2.8 Typy návštěvníků	32
2.9 Suvenýry, komodifikace cestovního ruchu	34
2.9.1 Typy suvenýrů, jejich autenticita a komodifikace	35
2.9.2 Populární suvenýry v Česku	36

2.10	Aktéři literárního cestovního ruchu	40
3	Metodika	43
3.1	Potenciál literárního cestovního ruchu v Česku a zahraničí.....	43
3.2	Výběr českých literárních osobností.....	43
3.3	Tvorba magnetek Sestav si svůj svět.....	45
3.4	Oslovení prodejních míst.....	46
3.5	Zařazení magnetky na web sběratelské hry Sestav si svůj svět	46
3.6	Vyhlášení nové soutěže – „Po stopách našich literátů“	47
3.7	Rozhovor se zakladatelem sběratelské hry Sestav si svůj svět.....	48
3.8	Mapa míst spojených s literáty a jejich díly.....	48
4	Zhodnocení potenciálu literárního cestovního ruchu v Česku a zahraničí a jeho možné využití	49
4.1	Potenciál literárního cestovního ruchu	49
4.2	„Po stopách našich literátů“	57
4.2.1	Prodejní místa.....	58
4.2.2	Sběratelé zapojeni do akce „Po stopách našich literátů“	66
5	Závěr	67
	Zdroje	71
	Přílohy	

Seznam použitých zkratk

CR	–	Cestovní ruch
LCR	–	Literární cestovní ruch
MŠMT	–	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ISSP	–	<i>International Social Survey Programme</i> (Mezinárodní program dotazníkového šetření)
RVP	–	Rámcový vzdělávací program
UNESCO	–	<i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i> (Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu)
NPÚ	–	Národní památkový ústav

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – Magnetka Sestav si svůj svět – Bezděz.....	38
Obrázek č. 2 – Bonusová magnetka – Bečov – Relikviář sv. Maura.....	38
Obrázek č. 3 – Magnetka z kategorie „Literární osobnosti“	46

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Magnetky z kategorie „Literární osobnosti“ a spisovatelé.....	60
Tabulka č. 2 – Oslovené objekty.....	63
Tabulka č. 3 – Typy prodejních míst.....	64

Seznam příloh

- Příloha č. 1 – Miletín – Rodný dům Karla Jaromíra Erbena
- Příloha č. 2 – Nový Zéland – Hobitín, příklad literárního tematického parku
- Příloha č. 3 – Geografická databáze českých literátů
- Příloha č. 4 – Obálka a dopis s nabídkou, který byl zasílán na prodejní místa

- Příloha č. 5 – Mapa zobrazující všechny magnetky Sestav si svůj svět v Mapy.cz (duben 2019)
- Příloha č. 6 – Detail mapy v příloze č. 5 s proklikem na vybranou magnetku
- Příloha č. 7 – Mapa všech magnetek na území Česka v Google Maps (duben 2019)
- Příloha č. 8 – Zveřejnění soutěže „Po stopách našich literátů“ na webových stránkách akce
- Příloha č. 9 – Zveřejnění soutěže „Po stopách našich literátů“ na Facebooku
- Příloha č. 10 – Zveřejnění soutěže „Po stopách našich literátů“ na Instagramu
- Příloha č. 11 – Rozhovor se zakladatelem sběratelské hry Sestav si svůj svět
- Příloha č. 12 – Pomník Boženy Němcové v Nymburce
- Příloha č. 13 – Lavička Bohumila Hrabala v Nymburce
- Příloha č. 14 – Vybrané magnetky Sestav si svůj svět – kategorie „Literární osobnosti“
(duben 2019)
(Ukázky některých těchto magnetek jsou umístěny v kapse na zadní straně desek diplomové práce.)
- Příloha č. 15 – Bonusová magnetka – Dalimilova kronika – Zavraždění sv. Ludmily s informačním textem
- Příloha č. 16 – Mapa magnetek z kategorie „Literární osobnosti“ (duben 2019)
- Příloha č. 17 – Zobrazení magnetek ve sběratelském profilu z kategorie „Literární osobnosti“
(červené magnetky sběratel vlastní, modré nevlastní)
- Příloha č. 18 – Pamětní deska Bohumila Hrabala v nymburském pivovaru
- Příloha č. 19 – Magnetka Sestav si svůj svět na webových stránkách akce
- Příloha č. 20 – Mapa oslovených aktérů literárního cestovního ruchu (duben 2019)
- Příloha č. 21 – Městský vycházkový okruh Bylo nás pět v Rychnově nad Kněžnou

1 Úvod

K výběru tématu této diplomové práce – **Literární cestovní ruch na území Česka** mě vedl zejména vlastní zájem dozvědět se něco více o literárním cestovním ruchu, který jak v zahraničí, tak i v domácím prostředí nemá takovou tradici, jako jiné formy cestovního ruchu a je teprve na počátku svého rozvoje. Jedná se o jakousi vedlejší formu cestovního ruchu, nepříliš známou, která se s příchodem filmu, televize a dalších hromadných médií však stává stále více oblíbenou. Jedná se o téma téměř neprobádané. Odborné literatury na toto téma je pomálu, zejména česky psané, proto chci diplomovou prací přispět k lepšímu porozumění problematice literárního cestovního ruchu v Česku a zahraničí a zhodnotit potenciál, který Česko v této formě cestovního ruchu má a posoudit, zda ho dostatečně využívá.

Mnozí účastníci cestovního ruchu jsou v dnešní době unaveni z masového cestovního ruchu, který je již delší dobu patrný v mnoha oblíbených destinacích, ale již také v destinacích, které zažily svůj boom teprve nedávno. Proto se někteří uchylují například k literatuře, kde hledají klid a únik z každodenní reality a tráví tak svůj volný čas. Při čtení literatury se pravděpodobně čtenáři honí hlavou různé představy o tom, jak vypadá místo popisované v knize, zda je skutečné či vymyšlené? Jak vypadají postavy v knize a jsou inspirovány skutečnými osobnostmi? Čím byl literát ovlivněn při psaní knihy? Jak žil a trávil svůj čas? Tyto a mnohé další nezodpovězené otázky jsou často důvodem, proč jsou místa spojená s literáty či jejich díly návštěvníky vyhledávána.

Diplomová práce hodnotí potenciál literárního cestovního ruchu v Česku a srovnává ho se situací v zahraničí. Dále vytypovává místa spojená s významnými českými literáty a vytváří v těchto místech produkty cestovního ruchu (sběratelské magnetky Sestav si svůj svět), které slouží jako nástroj edukace návštěvníků, propagace místa a jeho zviditelnění, spolupráce s dalšími zainteresovanými aktéry atp. Tato místa jsou přiřazována k českým literátům uvedeným v Katalogu požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury, který je schválen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Výběr míst je založen jak na hmatatelných aspektech života těchto literátů (rodné domy, místa posledního odpočinku, místa spojená s životem či tvorbou, muzea s expozicí věnovanou literátům apod.), tak i na událostech, které jsou s nimi spojeny (literární festivaly, knižní veletrhy atp.).

V diplomové práci jsou stanoveny tyto cíle a výzkumné otázky:

Hlavní cíl:

– Hlavním cílem této diplomové práce je přiblížit roli literárního cestovního ruchu jakožto specifické formy cestovního ruchu a porovnat situaci na území Česka se situací v zahraničí. Zjistit, zda a jaký v Česku existuje potenciál pro tuto formu cestovního ruchu a jak se dá využít.

Dílčí cíle:

– Prvním dílčím cílem je rešerše zahraničních zkušeností s touto formou cestovního ruchu a porovnání s příklady z Česka.

– Druhým dílčím cílem je identifikování míst, spojených s významnými českými literáty, kteří se v místě buď narodili, žili, zemřeli, anebo se pro ně stalo zdrojem inspirací při tvorbě jejich děl.

– Třetím dílčím cílem je vybraná místa oslovit a nabídnout jim spolupráci v rámci sběratelské hry Sestav si svůj svět a vyhlášené akce „Po stopách našich literátů“.

– Čtvrtým dílčím cílem je navrhnout v rámci sběratelské hry Sestav si svůj svět a vyhlášené akce „Po stopách našich literátů“ magnetky z míst, která jsou spojená s vybranými literáty a napomoci tak rozvoji literárního cestovního ruchu v Česku, zapojení místních aktérů či objektů a zvýšení celorepublikového povědomí o těchto místech a literátech. Tyto magnetky nabídnout k prodeji na vybraných místech a zhodnotit z hlediska jejich potenciálu pro literární cestovní ruch reakce na nabídku a i důvod, proč taková byla.

Výzkumné otázky:

– Jak se staví v daném místě jednotliví aktéři, působící buď přímo v oblasti cestovního ruchu nebo kulturních institucích či samosprávě k tomu, že se zde významný český literát narodil, zemřel, žil, či se pro něj místo stalo zdrojem inspirací pro jeho tvorbu?

– Snaží se tito aktéři o uchování vzpomínky na svého významného literáta, například vybudováním muzea, zpřístupněním rodného domu, vytvořením expozice, pořádáním festivalů a jiných akcí na jeho počest, či nikoliv?

Diplomová práce je strukturovaná do jednotlivých kapitol, které na sebe navazují. Po *Úvodní kapitole* následuje *kapitola 2 Teoretická východiska*. Kapitola 2.1 stručně objasňuje problematiku cestovního ruchu s odkazy především na bakalářskou práci autorky diplomové práce, neboť v ní byla tato problematika podrobně diskutovaná v obecné rovině a dále se zaměřením na městský cestovní ruch. V této práci je největší pozornost věnována literárnímu cestovnímu ruchu jakožto

specifické formě cestovního ruchu. Kapitola 2.2 se zabývá historií a vývojem literárního cestovního ruchu ve vědecké sféře jak v zahraničí, tak v Česku a uvádí jeho definice. Kapitoly 2.3, 2.6 a 2.7 popisují destinace, konkrétní formy a atraktivity literárního cestovního ruchu vždy s uvedením několika příkladů jak ze zahraničí, tak i z domácího prostředí. Formy a atraktivity literárního cestovního ruchu jsou zde rozděleny pro lepší přehlednost ještě do podkapitol – například literární díla, literární události, tvůrčí psaní, nebo narození, život a smrt literáta, či fiktivní místa spojená s literaturou a literáty. Na základě příkladů, které jsou uvedeny k jednotlivým formám, atraktivitám a destinacím literárního cestovního ruchu, si je možné vytvořit názor na pozici literárního cestovního ruchu v zahraničí a v Česku, z čehož lze pak odvodit i jeho potenciál, zda existuje a popř. zda je dostatečně využíván. Kapitola 2.4 přibližuje place branding, se kterým se pracuje také v praktické části. Kapitola 2.5 hodnotí přínosy literárního cestovního ruchu a motivaci jeho účastníků. Protože se praktická část diplomové práce zaměřuje na tvorbu produktů cestovního ruchu, především pak upomínkového předmětu, jsou v kapitole 2.9 diskutovány významy suvenýrů a projevy komodifikace v cestovním ruchu, zejména se kapitola podrobně zabývá populárními suvenýry v Česku, jako jsou turistické vizitky, turistické známky a právě magnetky Sestav si svůj svět, které jsou klíčové pro tuto diplomovou práci a je jim tak ze všech suvenýrů věnována největší pozornost. Kapitola 2.10 se zabývá aktéry literárního cestovního ruchu, kteří se podílejí na jeho efektivním rozvoji. *Kapitola 3 Metodika* uvádí zdroje použité literatury, popisuje tvorbu magnetek Sestav si svůj svět od začátku – výběr literátů, vtypování prodejních míst, tvorba magnetek, tvorba nabídek pro prodejce atd. *Kapitola 4* hodnotí nejprve v kapitole 4.1 potenciál literárního cestovního ruchu na příkladech z Česka a ze zahraničí a podrobněji popisuje jeho jednotlivé atraktivity. V kapitole 4.2 je zhodnocena vytvořená akce „Po stopách našich literátů“, prodejní místa magnetek a úspěšnost zapojení objektů a sběratelů. *Závěrečná kapitola* č. 5 shrnuje hlavní poznatky diplomové práce, hodnotí cíle a navrhuje další možný výzkum do budoucnosti.

2 Teoretická východiska

2.1 Literární cestovní ruch jako jedna z forem cestovního ruchu

Aby bylo možné definovat literární cestovní ruch (synonymum literární turismus), je nejprve nutné vysvětlit jeho nadřazený pojem – cestovní ruch (synonymum turismus). Kupříkladu Pásková a Zelenka (2012, s. 83) ho definují jako „komplexní společenský jev, jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně-správních aktivit a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity.“

Podrobněji se historickým vývojem cestovního ruchu a dalšími definicemi zabývala autorka této práce již ve své práci bakalářské (Ulrychová 2016).

Literární turismus je komplexní kulturní fenomén, který nabývá různorodých podob, spojuje minulost se současností a je určen pro různé publikum (Gentile, Brown 2015). Cestovní ruch je v dnešní době velmi rozšířeným odvětvím a tržby z celosvětového turismu představují miliardy dolarů. Fakt, že stále vznikají další formy cestovního ruchu (literární turismus, agroturistika, ekoturistika, geoturismus atd.), poukazuje na široký rozsah světové poptávky a zároveň nabídky na trhu cestovního ruchu. Díky takto obrovskému trhu mohou turistické destinace využít příležitosti a přilákat tak k sobě návštěvníky například tím, že vytvoří určitou značku území, produkty cestovního ruchu atp. právě s využitím osoby literáta (synonymum spisovatel), literárního děje, literární postavy apod. (Bidaki, Hosseini 2014), viz kapitola 2.4. Diplomová práce vytváří takovéto produkty CR, které se váží k místům života a tvorby významných českých literátů a snaží se tato místa zviditelnit a propagovat, viz kapitola 3.3.

Kotíková (2013) se zabývá novými trendy v oblasti cestovního ruchu (dále CR) a literární cestovní ruch (dále LCR) zmiňuje jakožto určitou formu cestovního ruchu, kterou lze považovat za předchůdkyni filmového cestovního ruchu. Ten je v dnešní době mezi návštěvníky velmi populární a díky filmovému průmyslu se stále tvoří nové turistické destinace (Hučínová 2017). V mnoha případech je ale právě kniha předlohou a inspirací pro tvorbu filmu a následně vzniku filmového cestovního ruchu. Rozdíl mezi filmovým a LCR je ve zdroji zájmu návštěvníků. U filmového cestovního ruchu jsou to herci a jejich příběh, u LCR je to spisovatel a místa s ním spojená (Beeton 2005). Jako další rozdíl se uvádí místo děje – v případě LCR si čtenář vykresluje sám dané místo, které se pak od filmového zpracování může diametrálně odlišovat (O'Connor, Sangkyun 2013).

LCR se koncentruje do míst spojených s literaturou, jak s literárními díly, tak i spisovateli. Návštěvníci jsou motivováni vyhledáváním těchto míst – jedná se například o místa děje příběhu, o rodiště či místo bydliště spisovatele nebo o místo jeho posledního odpočinku (Pásková, Zelenka 2012). V zahraničí existuje mnoho destinací, které sledují životy spisovatelů a jejich děl zejména z období 19. – 20. století. Ve Velké Británii jsou to například sestry Brontëovy a Charles Dickens. V Česku mezi nejznámější místa patří Babiččino údolí, které je spojeno se spisovatelkou Boženou Němcovou a jejím dílem – Babička, či Máchův kraj spojený s tvorbou Karla Hynka Máchy a mnoho dalších (Kotíková 2013), viz kapitoly 2.7 a 4.1.

Squire (1991, 1993 cit. v Gentile a Brown 2015) definuje LCR na základě cest do destinací, spojených se spisovateli a jejich tvorbou. Squire (1994 cit. v Gentile, Brown 2015) o rok později ještě zdůrazňuje interaktivní povahu literárních děl a jejich prostředků pro přenos myšlenek, zvyků, přesvědčení a tradic minulosti i současnosti. Mnoho autorů však definice Squire (1991, 1993, 1994 cit. v Gentile a Brown 2015) nepovažuje za vyčerpávající, jelikož neobsahují spojení specifické pro tuto formu CR, a to sice spojení mezi reálnými a fiktivními místy a také mezi spisovateli, literárními texty a čtenáři či návštěvníky (Herbert 2001; Smith 2003 cit. v Gentile, Brown 2015). Toto propojení zdůrazňují naopak autoři Robinson, Andersen (2002) a považují ho za velmi důležité.

Müller (2006) oproti tomu zdůrazňuje základní úlohu literatury a jejích produktů při tvorbě LCR. Tvrdí, že literatura je nezbytná pro tuto formu CR a vzbuzuje zájem u návštěvníků o významná místa spojená s literáty a jejich životem. Westover (2012) popisuje vztah mezi čtenářem, spisovatelem a místem jako poněkud nejasný. Je to tím, že sice literární dílo spojí spisovatele a jeho čtenáře, ale na druhou stranu zdůrazňuje jejich vzájemnou vzdálenost – zvláště, pokud je již literát po smrti. Z toho důvodu poté čtenáři touží po jakési větší intimitě s literátem a navštěvují místa, která jsou spojená s jeho životem a podle Westovera (2012) uvidí pak literaturu v hmotném světě, což v podstatě znamená převedení nehmotných myšlenek na viditelnou formu.

Autoři Gentile a Brown (2015) upozorňují, že i přes různorodost definic literárního cestovního ruchu, je zároveň nedostatek explicitního zaměření na silný, ikonický jazyk literárního turismu, který vyplývá z jeho schopnosti sloučit slova a představy a udělat literaturu více dostupnou širší veřejnosti. Proto se tito autoři domnívají, že je nutné řešit obrovský vzdělávací potenciál literárního turismu a navrhuje, aby byla tato forma CR definována jako „soubor aktivit, zaměřených na popularizaci literatury a jiných forem umění prostřednictvím propojení umění a literatury s běžným životem“ (Gentile, Brown 2015, s. 26–27). Vzdělávací potenciál mají

magnetky, vytvořené v rámci této diplomové práce, viz kapitola 3.3, jelikož obsahují informační text, který slouží jako edukační prostředek pro sběratele, viz kapitola 3.5.

LCR je založen na hmatatelných aspektech života literátů – domech (rodné domy, domy, kde spisovatel pobýval, psal atp.), místech posledního odpočinku, krajině vyobrazené v literárních dílech, která byla například inspirací pro jeho tvorbu. Ale je také založen na událostech, které jsou s literaturou spojeny – scénické inscenace, literární festivaly, autogramiády a kurzy tvůrčího psaní, které se do LCR zahrnují také, viz kapitola 2.7. LCR je forma kulturního cestovního ruchu zahrnující cestování na místa a události spojené se spisovatelem a jejich tvorbou (Smith 2012). Zejména z této definice, která je podobná definici od Páskové a Zelenky (2012) viz výše, vychází tato diplomová práce, jelikož pracuje s místy, která se nějakým způsobem pojí s literátem či jeho díly. Jedná se jak o hmatatelná místa, tak také o události, které jsou s životem literáta a jeho tvorbou spojeny, viz kapitola 4.1.

LCR tedy lze tradičně zařadit pod kulturní cestovní ruch (Robinson, Andersen 2002), který je jakožto samostatná kategorie cestovního ruchu akceptován od 70. let 20. století, kdy výzkumníci v oblasti CR a marketingu zjistili, že někteří návštěvníci cestují do daných oblastí z důvodu hlubšího poznání kultury a dědictví (Tighe 1986 cit. v McKercher, Du Cros 2002). Podle Páskové, Zelenky (2002, s. 293) je „kulturní cestovní ruch spojen s poznáváním jiných kultur, zvyků, tradic, způsobů života, náboženství a historie“.

LCR je složitý fenomén, skládající se z různých typů, které znázorňují rozmanitý vztah mezi literaturou a CR (Gentile, Brown 2015). Je nutné si uvědomit, že literatura a literáti mohou mít buď regionální, anebo nadregionální význam a podle toho je třeba k LCR přistupovat. Existují světově známí autoři, z minulé doby například W. Shakespeare, G. Orwell, E. Hemingway, J. Joyce, J. Austen, J. R. R. Tolkien, ze současnosti například, J. K. Rowling, G. R. R. Martin, S. King atp., z českého prostředí lze jmenovat F. Kafku nebo M. Kunderu, kteří mají více než jen regionální (národní) význam (Biography Online 2019). Tato práce pracuje zejména s literáty, kteří mají regionální (národní) význam pro obyvatele Česka.

2.2 Historie literárního cestovního ruchu

Za počátek existence vztahu CR a literatury je považována již doba římská (Hendrix 2009 cit. v Gentile, Brown 2015). Římský řečník Marcus Tullius Cicero o existenci LCR psal již ve svém díle *De legibus*, kde popisoval, že hrobka nejznámějšího římského básníka Virgiliuse byla po jeho smrti návštěvníky hojně navštěvována (Watson 2006).

Jiní autoři jako Parussa (2008) pokládají za počátek LCR pozdní středověk v evropských městech, kde se konaly tzv. „tajemné hry“. Tyto hry propojily literární texty záměrně určené k vyprávění a obyvatele, kteří museli kvůli tomuto vyprávění putovat do vybraných měst Evropy, často i na delší vzdálenosti. Small (2009) dodává, že se jednalo o Londýn, Paříž a York, kde se tyto hry konaly a města na ně lákala široké publikum. Představení byla často v době svátků a to až třikrát ročně. Bylo nutné samozřejmě nakoupit a vytvořit kopie literárních textů, což stálo určité investice, ale na druhou stranu to přilákalo řadu návštěvníků a umělců, kteří zvedli prestiž města a zvýšili jeho kapitál.

Zásadní byl také vynález knihtisku. Ten oddělil spisovatele od místa výroby jeho díla a místa, kde je kniha přijata. Díky této nové technologii byly vytvořeny čtyři odlišné prostory – místo spisovatelovy tvorby, místo výroby knihy, místo, kde se příběh knihy odehrává a místo čtení knihy. Rozšířením knihtisku začala být literatura dostupná velkému množství lidí (Mansfield 2015).

V dalších stoletích hrála literatura i nadále ústřední roli v podněcování a vedení literárních poutí a výletů – zejména pro anglickou elitu, která putovala Evropou s cílem se vrátit do své rodné země obohacena o zkušenosti a znalosti, které získala během svého putování. Motivace literárního turismu byla v této době založena na nefiktivní literatuře – náboženské texty, filosofické texty apod. (Akarçay, Gökhan 2017). Jako místo vzniku literárního turismu je uváděno Spojené království, kde se od 2. poloviny 18. století stala tato forma CR velmi populární zejména pro mladé lidi a odkud se šířila dál do Evropy a Spojených států amerických, kde zaujala jak nadšené čtenáře všeho věku, tak i akademiky (Ghetau, Esanu 2011). Na počátku 19. století byly motivací literárního turismu populární novely, kdy návštěvníci zpočátku vyhledávali místa spojená s životem literáta, ale později se do centra pozornosti dostala i místa, kde se odehrával příběh literárních děl. Díky spisovatelům se dostaly určité regiony do povědomí ostatních, např.: Shakespearův Stratford a Brontëové Haworth. I v dnešní době si literární místa udržují svoji atraktivitu. Nejen díky stále populární literatuře, ale také díky filmům, které jsou adaptací literárního díla (Akarçay, Gökhan 2017), viz kapitola 2.6.6.

Literární cestovní ruch v zájmu vědců

Navzdory této dlouhé historii se LCR dostal do povědomí vědců teprve na konci 20. století, kdy začaly vycházet odborné publikace zabývající se touto problematikou (Drabble 2009 cit. v Gentile, Brown 2015).

Podle autorů Akarçay, Gökhan (2017) má výzkum LCR dva zásadní nedostatky. Za prvé se dosavadní studium zaměřilo zejména na britské spisovatele a literaturu 19. století. Za druhé skoro

všechny studie jsou založeny na analýze literárních textů a jejich interpretaci. Existuje tak málo informací o tom, jak jsou zapojeni do LCR návštěvníci, místní obyvatelé, místní organizace, cestovní kanceláře apod. Proto například Van Es (2017) apeluje na interdisciplinární přístup s využitím mnoha metod – zkoumáním současných příkladů literární turistiky, analýzou literárních textů, etnografickým výzkumem (mezi návštěvníky, obyvateli, místními organizacemi – muzei, spisovateli apod.) či geografickým výzkumem. Tím se vytvoří jedinečný pohled na současné formy LCR. Diplomová práce hodnotí zapojení zainteresovaných aktérů do literárního cestovního ruchu a uvádí příklady atraktivit LCR v Česku i zahraničí, viz kapitoly 2.7 a 4.1 a posuzuje, jak se jednotliví aktéři staví k faktu, že jsou spojeni s životem a dílem významného českého literáta, viz kapitola 4.2.1.

Literární tvorba je jedním z hlavních hybatelů, který přispívá k rozvoji kulturního cestovního ruchu. Obec, region, stát se může stát centrem kulturního cestovního ruchu prostřednictvím literárních děl či spisovatelů. Díky nim mohou být pod ochrannými známkami světového kulturního turismu a jednodušeji se dostanou do povědomí obyvatel (Özdemir 2009 cit. v Akarçay, Gökhan 2017). Ve skutečnosti jde o výsledek motivací, souvisejících se zájmem o známé literární osobnosti a umělce a jejich díla. Mnohé země tohoto potenciálu využily a byly vytvořeny tematicky zaměřené zájezdy, v rámci kterých mají účastníci možnost navštívit místa tvorby, života, narození či smrti spisovatele. Cílem je nejen přilákat zahraniční návštěvníky, pokud se jedná o literární osobnosti mezinárodně známé, ale také přizvat místní obyvatele a podnítit u nich zájem o jejich vlastní literaturu a kulturu s ní spojenou. Jedním z udávaných českých příkladů je spojení Kafky a Prahy, kde byla vytvořena turistická cesta po stopách spisovatele a myšlenka LCR je v tomto městě podporována. V oblibě je však více u zahraničních návštěvníků než u těch domácích. To je dáno tím, že Kafka v Praze sice žil, ale psal německy (Akarçay, Gökhan 2017).

Literatura je jedno z důležitých, možná nejdůležitějších dědictví každého národa. Literatura je projev, znak sebevědomí národa, který se rozhodl být sám sebou a nebojí se vyjadřovat své názory (Bidaki, Hosseini 2014). Spojení literatury a turismu je od sebe sice na první pohled vzdálené, ale vlastně se v obou případech jedná o oblíbený způsob trávení volného času člověka a možnost, jak lze uniknout každodenní realitě a stereotypu (Ghetau, Esanu 2011).

LCR by měl být chápán jakožto interdisciplinární oblast zahrnující literaturu, historii a CR. Jak bylo již výše řešeno, pojem LCR je problematický ze dvou důvodů. Jednak existuje mnoho definic literárního cestovního ruchu a chybí právě jedna, která by mu dala formální rozměr. A za druhé, identita LCR je nejistá, jelikož je stále považován za podskupinu kulturního cestovního ruchu (Akarçay, Gökhan 2017).

2.3 Destinace literárního cestovního ruchu

„Za destinaci cestovního ruchu je považovaná země, region, lidské sídlo a jiná oblast, pro kterou je charakteristická vysoká koncentrace atraktivit cestovního ruchu, rozvinutá infrastruktura a služby cestovního ruchu a díky tomu je v těchto místech také dlouhodobě velká koncentrace návštěvníků“ (Pásková, Zelenka 2002, s. 105).

Destinacemi LCR jsou místa spojená s životem a tvorbou literátů. Díky dobrému zviditelnění těchto míst, marketingu a inzerci, přitahují návštěvníky z náročného globálního trhu CR. Ti jsou poté ochotni cestovat do míst spojených s jejich oblíbeným spisovatelem a očekávají, že tato místa budou mít stejnou povahu jako sám literát. Jako příklad je často v literatuře uváděn William Shakespeare, do jehož místa narození a místa, kde žil touží návštěvníci vycestovat. Shakespearovo rodné město – Stratford bylo vyhlášeno hlavním městem globálních literárních příznivců (Bidaki, Hosseini 2014).

Destinace v LCR je odvozena od produktu CR. To znamená, že destinace LCR musí vytvářet své produkty (Bidaki, Hosseini 2014). Produkt CR je definován podle Páskové a Zelenky (2002, s. 225) jako „souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu podnikajícího v cestovním ruchu nebo cestovní ruch koordinující“. Bidaki a Hosseini (2014) zase uvádějí, že produkt CR je kombinací atraktivit, základní a doplňkové infrastruktury, institucionálních a organizačních prvků. Skládá se tedy z mnoha zásadních prvků. Literární produkt CR není založen pouze na své vlastní atraktivitě, ale musí také obsahovat prvky z výše uvedené definice produktu CR a dále musí vzniknout v destinaci LCR (Bidaki, Hosseini 2014).

Literární cestovní ruch se v poslední době rozšířil a podle autorů Bidaki a Hosseini (2014) lze definovat 3 základní typy míst:

– *reálná místa* – mají skutečný vztah ke spisovateli (místo narození, života, tvorby a úmrtí). Jako příklad lze uvést dům Jane Austenové v Chawton v Anglii; rodné město Roberta Burnse v Alloway ve Skotsku; Shahriarův dům v Tabrizu v Íránu apod.

– *fiktivní místa* – místa, kde se odehrává děj literárních děl. Například dublinské ulice v knize *Odysseus* od Jamese Joyce; dům Sherlocka Holmese od Sira Arthura Conan Doyle; hrady a pevnosti v iránské literatuře.

– *nově vytvořená místa* – místa vytvořená záměrně pro přilákání návštěvníků. Je to například Svět Beatrix Potterové ve Windermere; Dickensův svět v Chathamu.

Další příklady z Česka a ze zahraničí k výše zmíněným typům míst LCR jsou uvedeny v kapitolách 2.6 a 2.7 a zejména v kapitole 4.1.

2.4 Místo a značka (place branding)

Dnes se stále více setkáváme s používáním anglických pojmů jako place branding, nation branding, city marketing a regional marketing. Pro všechny tyto výrazy je charakteristické spojení branding (postup marketingu, který zvyšuje hodnotu a kvalitu fungování značky) a místa. Marketing se dnes vlivem sílí globalizace a konkurence stává stále více významným prostředkem propagace a prodeje (Kašková, Kučera, Chromý 2016) a právě place branding je chápán jako jeden z marketingových postupů, fungující jako strategie pro formování obrazu místa pomocí specifických značek (Kavaratzis 2005).

Slovo branding bylo původně používáno pro značení dobytka, na jehož kůži byly vypalovány značky, aby bylo poznat, kterému majiteli dobytek patří. Později si své výrobky označovali řemeslníci, což zaručilo jejich odlišení od ostatních výrobců a zaručení určité kvality (Svobodová 2013). Branding lze stručně definovat jako proces budování a posilování značky (Olins 2009).

Place branding, jak již bylo výše zmíněno, se snaží vytvářet image místa díky tvorbě určitých značek. Přiřazuje místům jasně vyjádřenou a jednoduchou symboliku, která identifikuje a rozlišuje jednotlivá místa, služby, výrobky aj. Značka místa se pak používá pro jeho prezentaci, zviditelnění a zatraktivnění pro návštěvníky, obyvatele, aktéry apod. (Kašková, Kučera, Chromý 2016). Značku je ale nutné chápat v širším kontextu, nejen jako tvorbu sloganů, log apod., ale jako strategii s jasně stanoveným cílem. Její význam spočívá ve zjednodušení výběru a vzhledem k nemožnosti prozkoumat všechny nabídky z důvodu časového nedostatku, je poptávající nucen k rychlému rozhodování (Svobodová 2013).

Place branding se v dnešní době těší velké oblibě, což je dáno dlouhodobým vývojem, kdy dnes stále častěji dochází k propojování míst ve světě, k zvyšování konkurence, k potřebě se zviditelnit, k rozvoji informačních technologií a medií, ke změně hodnot společnosti atd. Musíme si však dát pozor na některé problémy, což je například chápání místa. Je nutné si uvědomit, že místo je tvořeno různorodými aktéry, aktivitami, procesy a je nutné s touto komplexností počítat při používání place branding (Kašková, Kučera, Chromý 2016).

Problematikou značky území, vývoje marketingu místa, popisu značky území a přístupy, které hodnotí image území, se autorka této diplomové práce podrobněji zabývala ve své bakalářské práci (Ulrychová 2016) a vycházela zejména z knihy od Matlovičové (2015). Bakalářská práce (Ulrychová 2016) vychází zejména z percepčního přístupu (celkový obraz o území), percepčně-procesového přístupu (dojem z místa na základě vlastních pocitů, zkušeností a informací) a marketingového přístupu (znaky území mohou zvyšovat nebo naopak snižovat jeho atraktivitu).

V této diplomové práci je zdrojem především marketingový přístup, ve kterém se klade důraz na percepční atributy, které spoluvytváří image území. Pokud je image území pozitivní a silné, tak zvyšuje hodnotu území, ulehčuje jeho rozvoj. Pokud je však image území negativní a slabé, tak naopak hodnotu území snižuje a jeho rozvoji nenapomáhá. Z pohledu marketingové přístupu se k image území přistupuje jako ke kolektivně vytvořenému konceptu, ale zároveň je na interpersonální úrovni vytvořen individuálními konstrukty (Matlovičová 2015).

V diplomové práci je snaha o prezentaci a zviditelnění některých míst v rámci Česka pomocí literátů, kteří jsou s daným místem nějak spjati. Tedy zda v daném místě žili/zemřeli, psali o daném místě, mají vazbu s místem apod., viz kapitoly 2.7, 4.1. Na základě toho jsou vytvořeny produkty – sběratelské magnetky, viz příloha č. 14, které slouží k prezentaci místa, jeho zviditelnění, tvorbě identity, zapojení místních aktérů apod., viz kapitoly 2.9.2, 3, 4.

2.5 Motivace účastníků cestovního ruchu

V kapitole 2.3 byly predestřeny typy destinací LCR. Je však nutné také prozkoumat motivaci účastníků CR pro návštěvu těchto destinací, čímž se zabývá tato kapitola.

Každý má své osobní důvody, které hrají důležitou roli při jejich výběru a návštěvě destinací. Podle Světové organizace cestovního ruchu (2013 cit. v Kotíková 2013) existuje šest hlavních motivů cestování: *využití volného času, rekreace a dovolená, návštěvy příbuzných a přátel, obchodní a pracovní cesty, léčení, náboženské účely a ostatní*. V zahraniční literatuře však není toto členění shodné.

Například Ryan (2003) ve své práci uvádí jedenáct důvodů návštěvy destinací.

Prvním důvodem je únik od každodenní reality, kdy je cílem se odprostit od rutiny, práce, běžných činností apod. Lidé se tedy mohou z reality vymanit například čtením literatury a ponořit se tak do zcela jiného světa a následně je to může podnítit k návštěvě míst spojených s literaturou.

Druhým důvodem je relaxace, která samozřejmě souvisí s důvodem prvním. Jedinci touží po zotavení a vzpomínání se z každodenních povinností. Mnoho z nás jako formu relaxace považuje právě cestování spojené se čtením literatury.

Třetím důvodem je hra. Pod tímto pojmem si představme přání jedinců dopřát si aktivity spojené s jejich dětstvím. To znamená, že „hraní“ si na dovolené je veřejností akceptováno. Jedinci mají pocit, že mohou dělat aktivity, které v normálním životě nedělají nebo je považují za nepřístupné. V LCR si pod tím můžeme představit návštěvu míst, která mají jedinci spojená se svým dětstvím, viz výše zmíněný dům Beatrix Potterové – autorky dětských knížek, nebo tematicky zaměřené parky, viz kapitola 2.7.3

Čtvrtým důvodem je zesílení rodinných vazeb. Běžnou situací v dnešní době je to, že rodina jakožto celek spolu netráví čas, nemá společné zájmy, každý si hledí svých povinností, pracuje apod. A právě společná dovolená je místem, kde mají na sebe jakožto rodina konečně čas – netrápí je pracovní ani jiné povinnosti a mohou své rodinné vazby opět posílit. Ještě více je to umocněno společnými zájmy – například záliba v literatuře a aktivity s ní spojené.

Pátým důvodem je prestiž. Některé destinace jsou považovány za prestižní, jiné nikoliv. Jaký typ destinace si jedinec vybere, vypovídá o jeho osobnosti, chování, životním stylu a podle vybrané destinace dělá určitý dojem na své okolí. Výběr destinace souvisí také s konečným chováním jedince na tomto místě – každý typ návštěvníka se chová v daném prostředí jinak.

Šestáým důvodem je sociální interakce. V rámci cestování je prostor pro tvorbu nových vztahů a známostí, které by v normálním prostředí jedince nejspíše nevznikly. Lidé přijdou do styku s jinými lidmi, kteří mají stejné zájmy jako oni, jsou na stejném místě, vyznávají stejné hodnoty, a tak je zde prostor pro vytvoření určitých skupin. Právě zájem o společný literární žánr, spisovatele, knihu může účastníky sblížit a mohou se nadále setkávat na literárních místech, festivalech atp., které jsou s literaturou spojeny.

Sedmým důvodem je sexuální příležitost. Lidé se na dovolené nechovají tak konvenčně jako ve svém přirozeném prostředí a jsou do jisté míry anonymní – nikdo je nezná a mohou se tedy chovat zcela jinak. Je zde prostor pro navazování nových známostí, ať už založených na fyzické atraktivitě nebo čistě sexuální.

Osmým důvodem je příležitost vzdělávání. V samém jádru cestování stojí touha poznat nové kultury, nové zvyky, vidět a zažít nové věci, setkat se s odlišnými lidmi. Lidé mají díky cestování možnost se vzdělat ve vybraných aspektech a otevřít si v mnoha směrech obzory. LCR je ideální formou, jak se účastníci mohou dozvědět nové informace – návštěvou rodného místa spisovatele, místa literárního děje, literárního festivalu nebo jiné události. Samozřejmě záleží na zainteresovaných subjektech, jak tyto informace předají návštěvníkovi.

Devátým důvodem je seberealizace. Cestování nezahrnuje pouze poznávání nových míst, ale také poznávání sama sebe. Ve středověku cestovali lidé po svatých místech, ale ve světle dnešního světa je na každém z nás, co budeme za svaté místo považovat. Může se jednat o místa s krásnou přírodou, nebo naopak o místa, kde lidé překonají své hranice. Hledání sama sebe může být plánované nebo neplánované. Lidé se mohou vracet z míst zcela změněni, s novými hodnotami, s novými cíli apod. nebo se vrací do svého dosavadního života, avšak nabyti novými zážitky a zkušenostmi, které jim dají vnitřní sílu. V literatuře je tento přerod patrný v dílech například Willy Russella – Shirley Valentine nebo od Davida Lodge – Paradise News, kde je patrný právě proces seberealizace během dovolené.

Desátým důvodem je naplnění snu. Pro některé je návštěva určité destinace splněním snu, na který dlouho předtím šetřili peníze. U literárního turismu se může jednat o návštěvu míst, spojených s dějem knihy či literátem nebo již vzniklých tematických parků, či filmových studií, kde se natáčel film, který má předlohu v oblíbené knize atp. Návštěvou těchto míst si návštěvník tak může splnit svůj sen.

Jedenáctým důvodem je nakupování. Byť se to může zdát prozaickým důvodem, tak nakupování patří mezi nejběžnější aktivity v destinaci CR a také to může v některých případech být motivační faktor pro zahraniční cestu. V LCR se může jednat o nákup knih v knihkupectví, antikvariátech, návštěvu knižních veletrhů, návštěvu festivalů atp.

Přínosy literárního cestovního ruchu

Literární místa získají svůj význam zejména tehdy, když mají spojení se spisovatelem nebo jeho literárním dílem. Taková místa poté lákají návštěvníky a tvoří část kulturního dědictví regionu (Akarçay, Gökhan 2017).

Heřmanová a Patočka (2008, s. 14) definují dědictví jako „konfiguraci kulturních prvků, jež jsou jako trvalé kolektivní vlastnictví a všeobecně sdílený výsledek materiální a duchovní činnosti členů určité kultury předávány následujícím pokolením jako specifický typ dědictví“. Howard (2003, s. 1) ho definuje jednoznačně jako: „vše, co lidé chtějí chránit“. Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (dále UNESCO) se zabývá dědictvím na mezinárodní úrovni a definuje ho jako „odkaz minulosti, s nímž žijeme v současnosti a který předáme budoucím generacím. Naše kulturní a přírodní dědictví je nenahraditelným zdrojem života a inspirace. Je základem našeho jednání, měřítkem uvažování, základem naší identity“ (UNESCO, cit. v Kučová 2009, s. 54). Definice dědictví se shodují na tom, že je to něco, co musíme chránit do budoucna. Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví z roku 1972 rozděluje dědictví na přírodní a na kulturní. Za kulturní dědictví považuje „památníky, skupiny budov, lokality, jež mají výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy“ a za přírodní dědictví „přírodní jevy s výjimečnou světovou hodnotou z estetického či vědeckého hlediska, geologické a fyziografické útvary výjimečné světové hodnoty z hlediska vědy či péče o zachování přírody a přírodní lokality“ (UNESCO 1972, s. 1). V diplomové práci se pracuje jak s kulturním, tak i přírodním dědictvím.

Podle Lanquara (1997 cit. v Akarçay, Gökhan 2017) má literární turismus několik zásadních přínosů, platných pro všechny regiony a to: *tvorba volného času spojeného se vzděláváním; obeznámení jak domácích, tak zahraničních návštěvníků s literaturou země a jejími úspěchy; posilování a urychlení vzdělávání návštěvníků nebo zvyšování jejich zvědavosti prostřednictvím*

vzdělaných průvodců; tvorba vzdělávacích zájezdů na turisticky atraktivní místa spojená s literaturou s cílem zvýšit povědomí u dětí a mládeže; tvorba vizuální a atraktivní reprezentace, která bude odrážet zastoupení bohaté kulturní, tradiční literatury pro místní i zahraniční návštěvníky; odstranění ničivých efektů moderní doby, jako je kulturní odcizení a nedostatek sebevědomí u lidí; posílení souvztažnosti a udržování skupinové nostalgie; obeznámení cizích návštěvníků s dalšími turistickými atraktivitami v zemi, na které by mohli přilákat další a další návštěvníky; ochrana umělecké a estetické hodnoty země; umožnění domácímu obyvatelstvu se vzdělávat v oblasti kulturních a literárních hodnot a jejich prostřednictvím se je snažit udržet aktivní; umožnění obyvatelům venkova se společensky více zařadit, jelikož CR mění mentalitu lidí, jak návštěvníků, tak místních obyvatel.

2.6 Formy literárního cestovního ruchu

Butler (1986 cit. v Busby, Hambly 2000) identifikuje čtyři formy LCR, které jsou dále rozšířeny o další dvě formy od autorů Busby a Klug (2001). LCR rozdělují dle vztahu literáta ke skutečnému místu/lokalitě; dle významných míst v literárních dílech; dle míst spojených s literárními a jinými postavami; dle míst, která se díky velké popularitě literatury a spisovatelů stanou samy o sobě turistickou destinací (Butler 1986 cit. v Busby, Hambly 2000); dle míst podle cestopisů; dle míst, spojených s filmovým cestovním ruchem (Busby, Klug 2001). Jednotlivé formy LCR jsou popsány v kapitolách 2.6.1 – 2.6.6.

2.6.1 Skutečné místo/lokalita

Watson (2006) tuto formu literárního turismu popisuje jako kombinaci fiktivní literatury a jelikož se odkazuje na skutečné místo, tak také skutečného vztahu spisovatele k tomuto konkrétnímu místu. Dále ještě dodává, že čím blíže bude fikce odpovídat skutečnosti, tím větší to bude mít pozitivní dopad na literární turismus – tím více budou mít návštěvníci pocit propojenosti s literátem a jeho dílem. Busby a Hambly (2000) uvádí jako příklad k této formě LCR spisovatelku Daphne du Maurier a její neslavnější román *Jamaica Inn*, pro jehož napsání se stal inspirací skutečný dům na Bodminu Moor ve Velké Británii. Spisovatelka je silně spojena s městem Fowey v Cornwallu v Anglii. Nejprve zde pobývala v rodinné residenci, kde napsala svůj první román, díky kterému získalo spisovatelčino publikum o oblasti Foway romantickou představu, časem se spisovatelka do města přestěhovala natrvalo a prožila zde zbytek svého života. Mnohé z jejích knih byly inspirovány právě touto oblastí. V Literárním centru Daphne du Maurier je k dispozici průvodce „Daphne du Maurier in Cornwall“, který tvrdí, že obsahuje vše, co je třeba vědět o spisovatelce a návštěvě Cornwallu – mapy a informace o spisovatelce a místa spojená s ní anebo

jejími díly (Visit Cornwall 2011). Busby (2004 cit. v Hoppen, Brown, Fyall 2014) tvrdí, že tento „smysl pro místo“ v Cornwallských románech přidává do regionu „hyperrealitu“ (stav, v němž realita splývá s představou), což je přínosem pro rozvoj oblasti a marketingu při každoročně konaných akcích jako například Fowey Festival umění a literatury.

Z české literatury lze jmenovat například spisovatelku Boženu Němcovou, která své nejznámější dílo *Babička* umístila do oblasti Ratibořic, kde prožila mládí spolu se svou babičkou, která se stala i hlavní postavou jejího díla, viz kapitoly 2.7.2, 2.7.3 a 4.1. Nebo Bohumil Hrabal, který některá svá díla napsal při vzpomínce na místa, kde prožíval mládí – Městečko, kde se zastavil čas a Postřižiny (vzpomínka na Nymburk), *Ostře sledované vlaky* (vzpomínka na práci u železniční dráhy v Kostomlatech nad Labem) atp. (Martínek 2010), viz kapitoly 2.7.2, 2.7.3 a 4.1.

2.6.2 Významná místa v beletrii

Tato forma LCR se odvíjí pouze od míst, která hrají důležitou roli v dílech literátů, menší pozornost je tedy věnována spisovateli samotnému. Jako příklad je v zahraniční literatuře uveden popis North Devonu (ve Velké Británii) v románu Henryho Williamsona – *Tarka*, 180 km dlouhá pěší trasa je oblíbenou atrakcí návštěvníků (Busby 2004 cit. v Hoppen, Brown, Fyall 2014), další příklady viz kapitoly 2.7.2 a 4.1.

2.6.3 Místa spojená s literárními a jinými postavami

Třetí forma literárního cestovního ruchu se zabývá přitažlivostí oblastí, které apelují na literární (a jiné) postavy. Podle Busbyho (2004 cit. v Hoppen, Brown, Fyall 2014) se jedná o specializovanější formu literárního turismu, která je však široce využívána soukromým a veřejným sektorem k propagaci oblastí s cílem získat ekonomické výhody (Busby, Klug 2001). Jako příklad uvedeme postavu loupežníka Rumcajse od Václava Čtvrťka (*Jičín město pohádky* 2018), další příklady, viz kapitoly 2.7.2 a 4.1.

2.6.4 Místa, která se díky velké popularitě literatury a literátů stanou sama o sobě turistickou destinací

Jedná se o poslední formu LCR vytvořenou Butlerem (1986 cit. v Busby, Hambly 2000), kdy se oblast stane sama turistickou destinací, založenou na popularitě autora. Busby (2004 cit. v Hoppen, Brown, Fyall 2014) uvádí příklad vesnice *Westward Ho!* v Devonu, která byla pojmenována podle stejnojmenného románu Charlese Kingsleyho. Dílo bylo tak úspěšné a populární, že se zde skupina podnikatelů rozhodla založit lázeňské středisko. Dále tvrdí, že tato

čtvrtá forma LCR platí také v případě, že se oblast pojmenuje podle jednolitých literátů, jako například „Hardy Country“, „Catherine Cookson Country“ nebo „Agatha Christie Country“, která je spojena s hrabstvím Devon v Anglii.

2.6.5 Místa podle cestopisů

Busby a Klug (2001) rozšiřují výše zmíněné čtyři formy LCR o místa podle cestopisů a místa spojená s filmovým cestovním ruchem, viz kapitola 2.6.6. Jako příklad uvádí spisovatele Billa Brysona, který humorným stylem píše své knihy o některých destinacích – například Zápisky z malého ostrova, kde popisuje své cesty po Velké Británii, Apalačská stezka v USA, po které se spisovatel sám vydal atd. Z českých literátů lze uvést například dvojici Miroslav Zikmund a Jiří Hanzelka, Miroslav Stingl, Alois Musil, Jaroslav Mareš, František Běhounek atp. (HedvabnaStezka.cz 2011). Zda však návštěvnost míst stoupla v závislosti na vydaných cestopisech, není známé (Busby, Klug 2001).

2.6.6 Místa spojená s filmovým cestovním ruchem

Tato poslední forma LCR je definována opět autory Busby a Klug (2001). Filmový literární turismus je založen na filmově indukovaném CR, kdy návštěvník četl literární dílo a zároveň shlédl film, který byl natočen podle tohoto díla. Mnoho filmů a televizních dramát je ve skutečnosti založeno na literárních dílech, které pro návštěvníky slouží spíše jako suvenýr, poskytující trvalou připomínku toho, že viděli film a navštívili dané místo (Busby 2004 cit. v Hoppen, Brown, Fyall 2014). Beeton (2005) považuje film za médium, které znovu popularizuje literární díla a destinace a umožňuje literaturu ztraktivnit pro širší publikum a významně tak posiluje masový CR. Jako základní příklad této formy LCR je uváděn Pán prstenů a destinace Nového Zélandu, kdy po natočení filmů podle předlohy J. R. R. Tolkiena stoupl počet návštěvníků této destinace a mnozí uvedli jako hlavní důvod návštěvy právě zhlédnutí filmu (Tourism New Zealand 2019), další příklady viz kapitoly 2.7.3 a 4.1.

2.7 Atraktivita literárního cestovního ruchu

S nárůstem forem CR také stále stoupá počet jeho atraktivit, což se odráží v nárůstu počtu turistických destinací (Chambers 2000 cit. v Akarçay a Gökhan 2017). Jsou kladeny stále větší požadavky na rozmanitost turistických destinací, což vede následně i k jejich tvorbě. I proto by měly být literární atraktivity vytvořeny s úmyslem přilákat cestovatelskou majoritu a ne být neformální, pasivní, náhodně vytvořené a zaměřené pouze na minoritu návštěvníků, kteří se zajímají o literaturu a místa s ní spojená (Robinson, Andersen 2002). V reprezentativním šetření Centra pro výzkum veřejného mínění se Šafr a Patočková (2010) ve svém článku zabývali trávením

volného času české populace ve srovnání s evropskými zeměmi pomocí Mezinárodního programu dotazníkového šetření (ISSP) 2007 Volný čas a sport. Z výsledků vyplynulo, že nejčastěji Češi tráví volný čas před televizí (72 % denně) nebo poslouchají hudbu (44 % denně). Čtení knih se denně podle výzkumu věnovalo 14 % lidí, což je v evropském porovnání nepatrně více. Sociologický ústav Akademie věd České republiky realizoval v roce 2015 výzkum Proměny české společnosti, v rámci kterého bylo zjištěno, že nejvíce času tráví lidé u televize – v průměru 2 hodiny denně, s rodinou 1 hodinu denně a čtením tráví lidé v průměru 30 minut volného času denně (Proměny české společnosti 2015). Z těchto výzkumů vyplývá, že lidé svůj volný čas tráví různě, ale čtení knih je jedna z možností a není tedy divu, že vznikají atraktivity LCR a nové destinace s nimi spojené.

Atraktivity LCR jsou různě pojaty. Například to mohou být značky, pamětní desky a tabule, které označují literární místo, dále literární festivaly, domy spisovatelů, místa narození, hroby, tematicky zaměřené parky (založeny na literárním příběhu), literární krajiny (mohly sloužit k inspiraci spisovatelům), literární výlety, trasy po stopách spisovatelů atp. (Smith 2012).

Jak již bylo v kapitole 2.3 řečeno, literární místa se rozdělují na skutečná a fiktivní místa (například Robinson a Andersen 2002, Herbert 2001, Watson 2006). Bidaki a Hosseini (2014) ještě přidávají místa nově vytvořená díky LCR. Agentura Mintel (2011) v rámci svého průzkumu trhu přidává literární festivaly a knihkupectví, viz kapitola 2.7.1.

K jednotlivým atraktivitám LCR jsou v kapitolách 2.7.1 – 2.7.3 uvedeny jen některé příklady. Podrobnější informace a více příkladů je uvedeno v kapitole 4.1. Tyto příklady se týkají zejména spisovatelů z přílohy č. 3, ze které se v této diplomové práci vychází, viz kapitola 3.2.

2.7.1 Literární díla, události, tvůrčí psaní

O zachování naší literatury se zaslouhují některé instituce jako například *Památník národního písemnictví v Praze* a *Památník písemnictví na Moravě*. Díky nim máme zmapovaný vývoj literatury od počátku po současnost (Památník národního písemnictví 2018, Muzeum Brněnska 2018), viz kapitola 4.1.

Literární díla

Knihy lze považovat za komodity, které jsou určeny ke spotřebě. Zprostředkovatelé (knihkupectví, antikvariáty, knihovny atp.) uvažují o knihách jako o zboží, které má kulturní, obchodní a osobní hodnotu. V dnešní době je nákup knih ulehčen moderními technologiemi, neboť díky internetu je dostupnost knih v elektronické podobě stále větší. To tedy nejen zvyšuje dostupnost literárních

děl, ale také zvyšuje kulturní kapitál čtenářů a uživatelů internetu, což mohou být potenciální návštěvníci (Bourdieu 1984). Nemusí to však nutně znamenat, že se výroba a spotřeba tištěných knih sníží. Kniha ve své fyzické podobě zůstává stále silnou atrakcí pro čtenáře a návštěvníky, což je doloženo vysokou návštěvností některých knihkupectví či literárních muzeí (Smith 2012). Jako příklad významných knihkupectví v Česku je třeba uvést například knihkupectví Luxor, Dobrovský, Kosmas, Librex, Barvič a Novotný, Kanzelsberger, Academia atp. (Kant 2018). Některá muzea literatury (Dublin Writers Museum, the Writers' Museum in Edinburgh, the Rosenbach Museum and Library in Philadelphia) se pyšní nejen svým národní a místním literárním dědictvím, ale také knihami a rukopisy, které jsou brány za historicko-literární památky a jsou hojně navštěvovány. Velké množství návštěvníků přitahují také antikvariáty a veletrhy knih z druhé ruky či aukce, což svědčí o tom, že knihy jsou považovány za sběratelské předměty s minulostí (Robinson, Andersen 2002).

Literární festivaly a akce

Literární festivaly jsou další způsob, jak lze prožívat a oslavovat literaturu. Přestože jsou zpravidla dostupnější pro místní komunitu, tak představení, živé četby, přednášky a diskuse (často včetně známých současných spisovatelů a literárních kritiků), mohou přitahovat jak domácí, tak i zahraniční návštěvníky i formou literárních zájezdů. Například Shakespearův festival v Alabamě navštíví každoročně lidé z více jak 60 zemí světa (Robinson, Andersen 2002).

Literární festivaly jsou zaměřeny na literární osobnosti a jejich díla či události související s bibliografickými nebo literárními aspekty spisovatele (Smith 2012). Jako příklad uvádí Schmidt a Rendon (2008) festival uspořádaný na počest spisovatelky Zory Neal Hurston, při kterém se vystihuje její láska ke kloboukům. Dále jmenuje rybářskou soutěž, pořádanou na počest narození spisovatele Ernesta Hemingwaye, který byl sám vášnivým rybářem a tato vášeň se přenesla i do jeho díla *Stařec a moře*. Nebo Grand Regency Costumed Promenade, která se koná v rámci festivalu věnovanému Jane Austen. Účastníci na sebe berou převleky a masky, které je přenesou do doby, kdy spisovatelka žila a do doby, o které psala. Tyto festivaly umožní návštěvníkovi dozvědět se něco více o životě spisovatele, o jeho literárních dílech a mají také přínos pro danou destinaci.

V Česku se v průběhu roku pořádají také literární festivaly či veletrhy. Mezi festivaly obecně zaměřené na literaturu a různé literáty patří *Slam Poetry*, *Svět knihy v Praze*, *Festival fantazie*, *Festival spisovatelů*, *Knihex*, *Litr*, *Měsíc autorského čtení*. Poté jsou zde festivaly zaměřeny na konkrétního literáta, kam patří například festival *Šrámkova Sobotka*, pořádaný na počest Fráni

Šrámka, *Den poezie* na počest spisovatele Karla Hynka Máchy, *Haškova Lipnice* na počest Jaroslava Haška, *Jiráskův Hronov* na počest rodáka Aloise Jiráska (Czech Lit 2019), více informací a příkladů uvedeno v kapitole 4.1.

Tvůrčí psaní

Tvůrčí psaní je bráno jako interaktivní specifická forma CR (niche) (Smith 2012). Niche lze přeložit jako mezeru na trhu či specifický segment trhu, který preferují zákazníci, kteří chtějí uspokojit své konkrétní potřeby a dávají přednost společnostem, které se zaměřují pouze na úzký segment trhu (Kánská 2016). „Creative writing holidays“ (tvůrčí psaní) patří do skupiny vzdělávacího cestovního ruchu a jeho účastníci mají možnost se stát na chvíli spisovatelem a pokusit se o jejich práci. Tvůrčí psaní je obvykle zaměřeno na určitý literární žánr nebo literární téma. Účastníci se mohou setkat se současnými spisovateli, kteří vedou kurzy psaní či jezdí na výlety, které by jim měly poskytnout inspiraci pro psaní. Také je stále více populární návštěva míst, ve kterých LCR funguje. Tato místa poté slouží jako explicitní příklady, jak lze s LCR nakládat při vzdělávání (Smith 2012).

V dnešní době existuje nepřehledné množství možností, jak se tvůrčímu psaní naučit. Od online kurzů, přes kurzy jednodenní, týdenní až po například i několikaleté vysokoškolské obory. Často jsou kurzy ihned obsazeny, což svědčí o vysoké poptávce po tomto typu vzdělávání v oblasti literatury. Některé kurzy jsou dokonce akreditovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) a jsou určeny pro učitele základních a středních škol. Na výběr jsou například kurzy: Tvůrčí psaní v rámci vzdělávacího programu (RVP), Tvůrčí psaní a školní vzdělávací program, Tvůrčí psaní ve slohovém vyučování, Tvůrčí psaní a literární výchova, Techniky tvůrčího psaní atp. (Čtenářská gramotnost a projektové vyučování 2018).

2.7.2 Narození, život a smrt spisovatele

I když výše zmíněné atraktivity LCR jsou stále více populární, tak nejvíce navštěvována jsou místa narození a úmrtí spisovatele a místa spojená s jeho životem a dílem. To odráží fakt, že se čtenáři a návštěvníci chtějí dozvědět více informací o osobnostech spisovatelů, o místech, kde vyrůstali, které je formovaly a inspirovaly při jejich tvorbě (Smith 2012).

Objekty, kde se spisovatelé narodili/žili/zemřeli, jsou prezentovány různým způsobem. Některá místa jsou označena pouze deskou, která se liší tvarem, velikostí či materiálem, a informuje návštěvníky o tom, kdo a kdy v domě žil. Což jsou spíše okrajové atraktivity literárního cestovního ruchu. Některá místa oproti tomu jsou otevřená veřejnosti v určitou dobu, nabízí expozice, doplňkové služby – kavárna, obchod se suvenýry apod. (Smith 2012).

Místo narození

Skoro každý životopis začíná větou, kdy a kde se daný člověk narodil. I když samotné datum je důležité hlavně pro konkrétního člověka, místo narození je vnímáno jako součást jeho identity, k němuž se hlásí jeho rodná obec nebo dokonce oblast např.: Jiráskův Hronov, Máchův kraj atp. Není tedy divu, že se mnoho významných osobností dočkalo ve své rodné obci památníku, pamětní desky, muzea, expozice, zpřístupnění rodného domu, viz příloha č. 1 atp. (Martínek 2010), viz kapitola 4.1.

Místa narození hrají podle Smithe (2003 cit. v Smith 2012) významnou roli při představení spisovatele návštěvníkovi – o jeho začátku života, rodinné situaci, společenském postavení, prostředí ovlivňující jeho tvorbu ještě před tím, než se stal slavným. Lowe (2012 cit. v Gentile, Brown 2015) zdůrazňuje spojení mezi spisovatelem a jeho rodištěm. Tvrdí, že jsou tyto oblasti považovány za původní zdroj inspirace. Místa narození spisovatelů neoslavují jeho práci nebo úspěch, což by čtenáře zajímalo na prvním místě, ale představují spisovatele před jeho literárním úspěchem a tvorbou. To se také často projevuje ve vzhledu interiéru, který často působí nenápadným, prázdným dojmem a má oslavovat spisovatelům potenciál. Ale vzhledem k nákladné údržbě těchto míst narození, jsou často označena jen pamětní deskou nebo nejsou označena vůbec, či byla dokonce zbourána nebo zrekonstruována ještě dříve, než literát dosáhl popularity (Watson 2006). Rodné domy tedy nejsou všude stejné – někde jsou zpřístupněné veřejnosti, někde jsou rodné domy zapadlé mezi mnoho dalších stejných domů, že si návštěvník není schopen všimnout ani pamětní desky na domě, někdy jsou označeny špatné domy, jelikož nelze s jistotou říct, zda se opravdu jedná o rodný dům či nikoliv, anebo je třeba označen dům rodičů slavného potomka (Martínek 2010).

Jako příklady z Česka uveďme rodný dům Karla Poláčka v Rychnově nad Kněžnou, ten sice dnes již nestojí, ale město si svého rodáka velmi váží, viz kapitola 4.1. Další možností je, že rodné domy stále stojí, ale veřejnosti nejsou zpřístupněny a jsou pouze označeny a život a dílo literáta je prezentováno návštěvníkům například v některém z muzeí. To je příklad Jiřího Wolkera, který má na svém rodném domě pamětní desku a v Muzeu Prostějovska svou stálou expozici. Časté využití rodného domu je vybudování muzea v jeho prostorách – například v Hudlicích Josefu Jungmannovi, v Dolínku Vítězslavu Hálkovi, v Třebízi Václavu Benešovi-Třebízskému (Martínek 2010), další příklady viz kapitola 4.1. Je tedy vidět, že mnoho rodných domů významných spisovatelů je zachováno dodnes a obec se o ně pečlivě stará a zpřístupňuje je veřejnosti, čímž zvyšuje povědomí u místních obyvatel a návštěvníků jednak o literátech a jejich dílech, ale také sama o sobě. Více informací, viz kapitola 4.1.

Místa ve spisovatelově životě

Návštěvníky jsou dále vyhledávána místa, kde spisovatelé pobývali během svého života (Smith 2012). Po smrti literátů jsou jejich domy často zpřístupněny veřejnosti (Robinson, Andersen 2002). Místo, kde spisovatelé žili, prozradí o jejich životě a tvorbě mnohé (Hendrix 2008 cit. v Smith 2012).

Jako příklady uvádí Watson (2006) Abbotsford – bydliště Waltera Scotta. Spisovatel interiér svého domu vyzdobil předměty, které se často objevily v jeho románech. Herbert (1995 cit. v Smith 2012) uvádí jako příklad Grand Hôtel v Cabourg v Normandii, kde často pobýval a psal spisovatel Marcel Proust. V hotelu je nyní pokoj pojmenovaný po tomto spisovateli, kasino s názvem Du Côté de Chez Swann a restaurace s názvem Le Balbec (tyto dva názvy jsou použity z jeho knihy Hledání ztraceného času – Ve stínu kvetoucích dívek). Hotel se prezentuje na veřejnosti jako místo, kde Proust žil a psal svá literární díla. To lze použít pro tvorbu značky a následnou propagaci místa.

Když se řekne jméno spisovatelky Boženy Němcové, většina z nás si vybaví Ratibořice a Babiččino údolí (Muzeum Boženy Němcové 2018), ale jsou i další místa, kde spisovatelka během svého života pobývala, a která na ní mají stále vazbu, viz kapitola 4.1. Bohumil Hrabal se za svého života stejně jako Božena Němcová několikrát stěhoval a vždy v daných lokalitách – Brno, Nymburk, Polná, Kersko, Hradištko, zanechal stopy, které zde i dnes nalezneme, viz kapitola 4.1. Jaroslav Hašek je zase neodmyslitelně spojen s Lipnicí nad Sázavou (České výlety 2010), další příklady viz kapitola 4.1.

Místo úmrtí a místo posledního odpočinku spisovatele

Místa úmrtí spisovatelů umožňují jedinečnou formu duchovní komunikace mezi návštěvníky (čtenáři) a již zemřelými literáty. Jejich smrt pomáhá převést spisovatele do role hrdinské a symbolické postavy a často jsou místa úmrtí nedílnou součástí krajiny (Watson 2006). Tato transformace spisovatelů do mýtických ikon znamená jejich institucionalizaci a komercializaci (Crowley 2000 cit. v Gentile, Brown 2015). Tím je myšleno, že je jejich soukromý život využíván pro účely LCR a tvorbu značek území (Smith 2012). To popisují Robinson a Andersen (2002), kteří smrt spisovatele chápou jako příležitost k následné oslavě jeho narození, úmrtí či konání festivalů na počest literáta, což samozřejmě stimuluje daný objekt či místo k lepší propagaci a literáti se tak mohou stát hrdiny, ikonami, či symboly, které budou charakterizovat dané území. To nahrává rozvoji LCR, protože, i když jsou literáti po smrti, jsou stále přítomni v podobě oslav výročí, literárních festivalů a jsou tak silnými značkami území (Robinson, Andersen 2002).

Samozřejmě to neznámá, že by žijící spisovatel návštěvníky nepřitahoval – existují autogramiády, literární události, festivaly, knižní zájezdy apod. Spisovatelé se ale po své smrti stávají ikonami, které nabývají symbolického významu, stejně jako místa nebo předměty spojené s jejich životem. Když spisovatelé zemřou a jejich vlastnictví je využíváno pro účely CR, stávají se tyto dříve soukromé prostory veřejnými místy určenými pro návštěvu (Smith 2012).

Hroby spisovatelů a jejich památníky jsou místa návštěvníky hojně vyhledávána (Smith 2012). Watson (2006) uvádí část hřbitova ve Westminster Abbey, kde je pochováno více jak 120 básníků, spisovatelů, dramatiků, a je mu přezdíváno „Poet’s Corner“. Hroby spisovatelů jsou atraktivní o to víc, pokud spisovatel spáchal sebevraždu. Například když si spisovatelka Sylvia Plath vzala život, tak byl její hrob navštěvován z důvodu toho, že byla považována za feministickou ikonu (Robinson, Andersen 2002). Hřbitov Père-Lachaise v Paříži je místem posledního odpočinku několika literátů světového významu. Je zde pochován například Honoré de Balzac, Paul Éluard, Jean de La Fontaine, Molière, Marcel Proust, Oscar Wilde, Viktor Hugo atp. (Rady na cestu 2018).

Jako příklad z Česka lze uvést některé hřbitovy, zejména v Praze, kde jsou pochovány známé české osobnosti dějin, spisovatele nevyjímaje. Největší počet hrobů významných osobností, tedy i spisovatelů, je na Olšanských hřbitovech. Je zde pohřben například Josef Jungmann, Karel Havlíček Borovský, František Ladislav Čelakovský a mnoho dalších, viz kapitola 4.1. Dalším významným hřbitovem je hřbitov na Vyšehradě, kde mají hroby Jan Neruda, Karel Čapek, Vítězslav Nezval, Karel Hynek Mácha, Karel Havlíček Borovský, Božena Němcová, Svatopluk Čech a další (Praha.eu 2010), viz kapitola 4.1. Je zde vytvořeno významné umělecké dílo Slavín, kde jsou pochováni spisovatelé jako Josef Václav Sládek, Jaroslav Vrchlický, Julius Zeyer, Marie Pujmanová a další (Slavín 2018), viz kapitola 4.1. Avšak hroby významných spisovatelů nalezneme po celé naší republice. Například spisovatel Jaroslav Hašek je pohřben v Lipnici nad Sázavou (Lipnice nad Sázavou 2018), spisovatel Alois Jirásek ve svém rodném Hronově (Martínek 2010) a Bohumil Hrabal má hrob v Hradištku (Po stopách Bohumila Hrabala 2009), viz kapitola 4.1.

2.7.3 Fiktivní místa spojená s literaturou a spisovateli

Další atraktivitou LCR je návštěva míst, kde se odehrává literární děj. Tato místa jsou často fiktivní a vycházejí z představivosti spisovatele (Herbert 1995 cit. v Gentile, Brown 2015).

Literární tematické parky

Literární tematické parky jsou místem, kde se setkává realita s představivostí. Díky velké fantazii spisovatelů je z čeho čerpat, protože pro čtenáře vytvořili imaginární světy a postavy, evokace

z minulých období, vzrušující vyprávění a adaptace pohádek a folklóru, z nichž mnohé z nich se staly společnou součástí kulturního života lidí. Někteří spisovatelé, jako například J. R. R. Tolkien vytvořili kompletní geografické oblasti plné vlastních kultur a historie – Středozeem (Smith 2012).

Zábavní parky založené na literárních dílech existují v různém měřítku. Jako příklad malých tematických parků uvedme *Wind and the Willows Attraction* v Derbyshire, *Alice in Wonderland Centre* v Severním Walesu, *The World of Beatrix Potter* v Lake District (Robinson, Andersen 2002). Mezi velké literární parky patří *The Wizarding World of Harry Potter* na Floridě, kde mají návštěvníci možnost navštívit jak Bradavice, tak Příčnou ulici a přenést se tak do světa fantazie Harryho Pottera od J. K. Rowlingové (Universal Orlando Resort 2019). Dalším příkladem je *Hobitín* na Novém Zélandu, kde se skutečně natáčel film *Pán prstenů*, který vychází ze stejnojmenné trilogie od J. R. R. Tolkiena. Návštěvníci mají možnost projít celým areálem s průvodcem, který je převlečen za Hobita, popít pivo v hospodě u Skákavého poníka a nakouknout do hobitích nor (100% Pure New Zealand 2019), viz příloha č. 2.

V Česku takovýto typ atraktivity LCR chybí. Samozřejmě bychom určité paralely našli – jako například naučnou stezku Karla Klostermanna či Stezku Adalberta Stiftera, básníků Šumavy a další stezky, které souvisí s dílem a životem literáta (Martínek 2010), viz kapitola 4.1. Nic podobného jako v zahraničí ale zatím v Česku neexistuje. Otázkou je, zda by se zde literární park uživil a na co by měl být zaměřen. Tedy spíše se domnívám, že by zde tato atraktivita neměla své využití. Tyto literární parky se vytvářejí lépe, pokud bylo literární dílo zfilmováno, tedy návštěvníci vědí, jak bude místo asi vypadat podle toho, že ho viděli ve filmu. To potvrzuje i Gelná (2006), která upozorňuje na ekonomickou udržitelnost tematických parků, které musí mít určité zázemí, aby se jejich provoz vyplatil.

Literární místa spojená s filmovým cestovním ruchem

Je zřejmé, že mnoho filmů a televizních pořadů vděčí za svou existenci v první řadě literatuře (Busby, Klug 2001). Jak již bylo v kapitole 2.1 zmíněno, LCR lze vnímat jakožto předchůdce filmového cestovního ruchu, což je dáno zejména technologickým pokrokem, díky kterému dostane literární text vizuální podobu. Film tedy slouží jako nástroj k vyobrazení literárních textů. I z pohledu marketingu lze nalézt propojení literatury a filmu – film funguje jako prodejní nástroj, jelikož s jeho vytvořením lze pozorovat nárůst tržeb za knihy, které pro něj byly předlohou (O'Connor, Sangkyun 2013).

Busby a Klug (2001) nabízí širší pohled na filmový cestovní ruch a tvrdí, že tato forma CR nezahrnuje pouze filmy a televizní programy, ale také knihy a jiná média, která mohou přispět k přeměně místa na turistické nebo literární místo.

Hučínová (2017) se ve své diplomové práci zabývá zejména filmovým cestovním ruchem a určitou jeho paralelu vidí právě v LCR. Mezi nejúspěšnější a nejznámější filmová i literární díla dnešní doby považuje ságu *Harry Potter* (J. K. Rowlingová), *Pán prstenů* (J. R. R. Tolkien). Dále lze ještě doplnit ságu *Hra o trůny* (G. R. R. Martin), která se díky seriálové podobě těší velké pozornosti dnešních diváků i čtenářů. V Česku bychom jistě obdoby také našli – například již několikrát zmiňované Babiččino údolí, které figurovalo jak v knize, tak i ve filmu *Babička* či *pivovar a město Nymburk*, spojené jak s knihou, tak i filmem *Postřižiny*, viz kapitola 4.1.

Z propojení filmového a literárního cestovního ruchu vyplývá, že se jedná o formy CR, které mají možnost neustále hledat a vytvářet nové turistické destinace, na které přilákají návštěvníky, což je samozřejmě jedním z cílů CR (O'Connor, Sangkyun 2013).

2.8 Typy návštěvníků

Základem marketingu při tvorbě produktů CR je výběr cílové skupiny, na kterou budou produkty zaměřeny. Existuje několik typologií návštěvníků a jejich chování. Například Cohen (1979) vytvořil jejich typologii podle míry, do které jsou ochotni se postavit neobvyklému v neznámém prostředí. Prvním typem je *organizovaný masový návštěvník* (pobyt je naplánovaný balíček, často v oblíbených destinacích, jezdí se skupinou a hodně času tráví v ubytování a v jeho blízkosti). Druhým typem je *individuální masový návštěvník* (většinou se drží předem naplánovaného programu, ale je flexibilnější a občas se pustí i do odvážnějších aktivit). Třetím typem je *průzkumník* – objevitel (sám si plánuje své cesty, snaží se vyhýbat turistickým destinacím, zároveň však očekává jistou míru jistoty a pohodlí). Posledním typem je *tulák* (snaží se začlenit mezi místní obyvatele, neplánuje, vyhýbá se různým formám cestovního ruchu). Smith (1995 cit. v Horner, Swarbrook 2003) definoval sedm typů návštěvníků. Prvním typem jsou *objevitelé* (objevují nová místa a zážitky, ale jsou omezeni rozmanitostí takovýchto míst). Druhým typem jsou *elitní návštěvníci* (disponují finančními prostředky, za které očekávají kvalitní služby, zkušenosti cestovatelé). Třetím typem jsou *nekonvenční návštěvníci* (vyhledávají místa, kde se nevyskytují jiní návštěvníci). Čtvrtým typem jsou *neobvyklí návštěvníci* (snaží se seznámit s místní kulturou, jezdí do míst, která jsou mimo obvyklý program). Pátým typem jsou *budoucí masoví návštěvníci* (cestují do míst, kde zatím není rozšířen masový CR). Šestým typem jsou *masoví návštěvníci* (účastníci masového CR, kteří očekávají stejné pohodlí, jako mají doma). Posledním typem jsou pak

charteroví návštěvníci (mají jasnou představu o své cestě a nemají v plánu poznat místní kulturu a zvyklosti).

Herbert (2001) blíže specifikuje motivy návštěvy míst, podle kterých pak rozlišuje čtyři typy literárních návštěvníků – *prvním typem* jsou ti, kteří vyhledávají místa, spojená s životem spisovatele, čímž je k němu vytvářen pocit nostalgie a úcty. *Druhým typem* jsou návštěvníci, kteří vyhledávají místa, která se stala předlohou knihy – může se jednat o místa, která spisovatel zná a propojí svou představu s realitou. Jako příklad uvádí například Pockock (1987) vřesoviště v Howorth, která jsou spojena s postavou Heathcliffa z díla *Na větrné hůrce*. Návštěvníci spíše vyhledávají tato vřesoviště kvůli sestrám Brontëovým než kvůli postavě z románu. *Třetím typem* jsou návštěvníci míst, která jsou propojena s nějakou jejich vzpomínkou či etapou života, a takové místo pro ně má větší význam než pro spisovatele nebo pro jeho příběh (Herbert 2001). Squire (1993) uvádí dům Belatrix Potterové, autorky dětských knížek. Návštěvníci toto místo vyhledávají, protože jim evokuje vzpomínky a emoce na jejich dětství, rodinu. Davies (1995) uvádí jako další příklad knihu *Evangelina* od Longfellowa, která je významná pro obyvatele východní Kanady – Akáďany, u kterých tento příběh vyvolává vzpomínky na jejich utrpení a ztrátu území. *Poslední typem* jsou návštěvníci, kteří vyhledávají místa spojená s významnými událostmi spisovatelova života – místo narození, místo úmrtí, místo svatby apod. Výše zmíněné důvody návštěvy míst představují výjimečné kvality literárního místa, kromě nich ještě existují obecné kvality, které mohou být využity ke zvýšení atraktivity místa. Jedná se o geografickou polohu (zda se nachází na ose návštěvníkova cestovního itineráře), atraktivitu okolí a nabídku služeb (Herbert 2001). Diplomová práce cílí zejména na první, druhý a čtvrtý typ návštěvníků. I když se ve výše zmíněné typologii jedná o turisty, je pro tuto diplomovou práci vhodnější používat výraz návštěvník. Atraktivity LCR jsou vyhledávány ve většině případů návštěvníky, o turisty by se jednalo jen v případě literárních festivalů či jiných akcí, které by byly vícedenní.

Podle Bidaki a Hosseini (2014) mnoho míst reagovalo na zvýšenou poptávku vytvořením tematicky zaměřených zájezdů na místa spojená s literáty (životem, narozením, dílem apod.). Jako příklad tito autoři uvádí vytvoření tematických procházek Prahou, které jsou spojeny s životem Franze Kafky. Tyto procházky jsou jedním z důvodů, proč návštěvníci do Prahy zavítají, protože mají možnost poznat místa, kde celosvětově známý spisovatel žil a psal.

2.9 Suvenýry, komodifikace cestovního ruchu

Tato kapitola se zabývá suvenýry, jejichž výroba, distribuce a prodej jsou nedílnou součástí CR. Skoro každý z nás je jistým stylem sběratelem suvenýrů. Lidé si chtějí zachovat vzpomínky na speciální události a momenty v jejich životě. Suvenýr totiž doslova znamená vzpomínka, dárek na památku. Tyto předměty vytváří z nehmotných vzpomínek hmotné. Jejich přítomnost pomáhá lokalizovat, definovat a zmrazit v čase prchavé, dočasné zážitky a přinést do běžného života jedince něco výjimečného (Gordon 1986). Obecně tedy lze suvenýry definovat jako „objekty, které reprezentují vzpomínky a zážitky, související s navštíveným místem“ (Love, Sheldon 1998, s. 1).

Existují důkazy, že suvenýry existovaly již v dávných dobách, kdy dokonce před tisíci lety staří Egypťané a Římané přiváželi z cest mimo svou vlast mementy (připomínky). Později v období objevitelských cest nebylo neobvyklé, že se lidé ze svých cest vraceli s řemeslnými výrobky, uměleckými díly, které zakoupili či ukořistili v místech, která navštívili nebo kolonizovali (Horner 1993, Stanley 2000 cit. v Swanson, Timothy 2012). V 17. století je známá tvorba tzv. Wunderkammer, kde byly umístěny soukromé sbírky z cest evropských vládců, které měly ukázat jejich znalost světa a schopnost expandovat stále dál (Hume 2013). V 17. a 18. století se účastníci Grand Tour vraceli ze svých cest s miniaturními replikami významných evropských stánek, které navštívili, to samozřejmě platí i pro 19. století, kdy Thomas Cook započal začátek moderního CR (Swanson, Timothy 2012). Navzdory těmto skutečnostem někteří tvrdí, že dnešní suvenýr má svůj původ až v době křesťanských poutí, kdy věřící v průběhu těchto cest shromažďovali památky, související se svatými místy. Nejprve se jednalo o kousky ze svatých míst (kus kamene, voda, půda, kusy z rozbořených kostelů či soch), později se začaly vyrábět předměty, které byly určeny výhradně ke koupi, aby zabránily dalšímu ničení svatostánků (Evans 1998 cit. v Swanson, Timothy 2012). Navzdory svým skromným počátkům, představují suvenýry v dnešní době jednu z nejdůležitějších komodit CR a každoročně vydělávají miliardy dolarů daným destinacím (Swanson, Timothy 2012). Návštěvníci dávají suvenýry jako dárky z cest přátelům a příbuzným, dekorují s nimi své domy, nosí je jako znamení, že na daném místě byli (Kim, Littrell 2001). Suvenýry mohou sloužit také jako nástroj pro propagaci destinace, mohou zvýšit povědomí o jejich atraktivitách, zlepšit vzhled místa atp. (Dumbrovská, Fialová 2019).

Někteří lidé dělají rozdíl mezi suvenýry a mementy a odmítají fakt, že by suvenýry tvořily důležitou část jejich života. Suvenýry považují za komerčně vyráběné a zakoupené předměty, ale mementy za nezakoupené předměty osobního významu. Suvenýry jsou předměty, spojené s CR, které jsou víceméně univerzálně rozpoznatelné, za to mementy jsou předměty, které pozná jen ten, kdo je přivezl (Gordon 1986).

Identita a obraz kultury je často prezentován prostřednictvím suvenýrů, jakožto důkaz historie, dědictví, geografie místa. Suvenýry mohou také sloužit jako zřetelné symboly, které člověku připomínají jeho zážitky z cestování (Love, Sheldon 1998).

2.9.1 Typy suvenýrů, jejich autenticita a komodifikace

Suvenýry jsou tedy považovány za symboly vzpomínek, událostí a zkušeností (Swanson, Timothy 2012), viz kapitola 2.9.

Gordon (1986) vytvořila typologii suvenýrů, která vypovídá o jejich funkci:

- obrázkové suvenýry – pictorial images (pohlednice, knihy, brožury, fotografie atd.)
- přírodní suvenýry – pieces-of-the-rock (z okolního prostředí)
- symbolické předměty – symbolic shorthand (zmenšeniny skutečných objektů)
- značky – markers (suvenýry, které samy o sobě nemají žádný odkaz na konkrétní místo, ale slova, která jsou na nich napsána, odkazují na konkrétní místo a čas)
- místní produkty – local products (potravin, alkohol, řemeslné výrobky, textil apod.)

Do první velké skupiny – obrázkové suvenýry lze zařadit sběratelské magnetky Sestav si svůj svět, s kterými tato diplomová práce pracuje, viz kapitola 2.9.2.

Swanson a Timothy (2012) zahrnují mezi suvenýry také turistické zkušenosti, razítka v pasu, dále i víza, opálení, nové recepty či tetování.

S rozvojem destinací nastupuje postupná komercializace kulturního dědictví a vlivem globalizace se na trh dostávají „falešně autentické“ suvenýry, které se naprosto odchyľují od místní kultury a historie, ztrácejí potenciál pro reprezentaci destinace a podkopávají hodnotu suvenýrů v rámci managementu destinace (Dumbrovská, Fialová 2019). Důvody a procesy, které vedou k zavedení „falešně autentických“ suvenýrů, které do destinace geograficky nepatří, se zabývají autorky Dumbrovská a Fialová (2019) ve svém výzkumu na příkladu Prahy.

Jak neautentické, levné, masově vyráběné suvenýry, tak i originální, autentické suvenýry uspokojují poptávku různých návštěvníků (Hu, Yu 2007). Například Littrell a kol. (1994) uvádí čtyři typy osob kupujících suvenýry. *Prvním typem* jsou návštěvníci, které zajímá umělecký směr, *druhým typem* jsou návštěvníci zajímající se o historii, *třetím typem* jsou účastníci městského cestovního ruchu a *poslední skupinou* jsou lidé, které zajímá příroda a outdoor aktivity. Existují ale různé typologie nakupujících suvenýry v závislosti na několika proměnných – důležitost nakupování, zkušenost s nakupováním, role nákupu při výběru destinace, nákupy na letišti,

zapojení návštěvníků apod. (Hu, Yu 2007). Různé typy návštěvníků dávají přednost různým typům suvenýrů a mají různé nákupní preference. Ovšem nezáleží pouze na typu návštěvníka, ale jak Littrell a kol. (1994) doplňuje, záleží na demografických aspektech – věku a pohlaví, kdy starší lidé oproti mladším nakupují více suvenýry s estetickou hodnotou, které se zároveň dají použít jako dekorace do jejich domácnosti. Love a Sheldon (1998) tvrdí, že záleží také na tom, zda se jedná o cestovatele zkušené či nikoliv, protože pro ty nezkušené představují suvenýry reprezentaci místa, ale pro zkušené naopak suvenýry představují zážitky a zkušenosti z cest. Dále závisí na míře etnocentrismu – návštěvníci s vysokým etnocentrismem nepodporují nákup suvenýrů z jiných zemí, protože se domnívají, že to bude mít špatný dopad na jejich ekonomiku, naopak ti, kteří tolerují jiné kultury a jsou obohaceni kulturními zážitky z cizí země, si tím spíš zakoupí lokální produkty a suvenýry v dané zemi (Netemeyer, Durvasula a Lichtenstein 1991).

Suvenýry patří mezi nejrozšířenější prvky, zachycující zkušenosti, zážitky při cestování, vykreslují identitu místa, poskytují pracovní příležitosti v daném místě a vyvolávají pozitivní vzpomínky na cestování (Swanson, Timothy 2012). Vliv na vnímání autentičnosti suvenýrů má podle výzkumu Arai, Torabian (2013) použití místních materiálů, ruční výroba, značka či podpis na předmětu a jedinečnost. To potvrzuje i tvrzení Brunera (1994 cit. v Arai, Torabian 2013), který považuje autentičnost suvenýrů za nevrozenou, která závisí spíše na interpretaci člověka. Timothy (2005) popisuje autentičnost jako subjektivní pojem, který se liší od kultury a od člověka. Tedy je na každém z nás, co budeme považovat za autentické a co nikoliv.

2.9.2 Populární suvenýry v Česku

Suvenýry jsou nedílnou součástí ČR. Pokud navštívíme některé místo, chceme si na něj uchovat vzpomínku, což mohou právě suvenýry představovat. Ať jsou to symbolické předměty, přírodní suvenýry, lokální produkty, obrázkové suvenýry, stále plní funkci vzpomínky na místo a zážitky s ním spojené.

V Česku se dají suvenýry zakoupit kdekoli – ostatně jako v jiných zemích – v turistických informačních centrech, na pokladnách objektů ČR, suvenýrových stáncích, ale i v normálních obchodech (cukrárny, potraviny, květinářství apod.). Velmi oblíbené jsou mezi českými návštěvníky sběratelské suvenýry – turistické vizitky, turistické známky, turistické nálepky, dřevěné pohledy, sběratelské pohledy pidífrk a pro tuto diplomovou práci nejpodstatnější – magnetky Sestav si svůj svět, viz níže.

Turistické vizitky

Na vybraných atraktivních místech Česka jsou k zakoupení turistické vizitky – samolepky, které lze nalepit do turistického deníku a vytvořit si tak album z cest. Zároveň lze vyhrát ceny za zaslání čárových kódů, které každá samolepka obsahuje (Turistický deník 2018).

Do turistického deníku si kromě nalepení vizitky mohou účastníci zapisovat zážitky z cesty, dávat razítka z daných míst apod. Každá turistická vizitka obsahuje obrázek místa, název místa, kategorii, text, gps souřadnice, webové stránky, region apod. Turistické vizitky se liší velikostí, druhem (místa, akce, výročí, osobní vizitky apod.), kategorií, umístěním apod. Účel je však stejný – zachovat si vzpomínky ve svém deníku, který má také různé podoby (Turistický deník 2018).

Turistické známky

Turistické známky jsou dřevěná kolečka, na kterých jsou vypáleny obrazy míst. Jsou také rozděleny do několika kategorií podle typu navštíveného místa, podle druhu turistické známky apod. Každá turistická známka je doplněna samolepící známkou, která je určena k nalepení do deníku, na pohlednici, na rám jízdního kola či hůl určenou pro nordic walking. Se sbíráním turistických známek je spojena soutěž, kdy za určitý počet papírových kupónů, které jsou součástí každé turistické známky, získají sběratelé určité ocenění – bonusová turistická známka, znak sběratele apod. Turistické známky pronikly také na trh několika nejen evropských zemí (Turistické známky 2018).

Magnetky Sestav si svůj svět

V této diplomové práci je největší prostor věnován sběratelské hře Sestav si svůj svět. Na různých turisticky atraktivních místech Česka jsou k zakoupení magnetky ve tvaru puzzle. Tím do sebe magnetky zapadají ve všech směrech a sběratel si tak může sestavit svůj vlastní svět, velikostně neomezený, který mu bude připomínat navštívená místa. Jsou to tzv. střípky z dovolené, viz obrázek č. 1 – ukázka, jak vypadají magnetky, které se prodávají na objektech. Systém hry, název i tvar magnetky je autorsky chráněn nejen v Česku, ale i v Evropě. Tyto magnetky byly na český trh uvedeny v roce 2011 (Sestav si svůj svět 2019).

Obrázek č. 1 – Magnetka Sestav si svůj svět – Bezděz



Zdroj: Sestav si svůj svět 2019

Na každou magnetku je ze zadní strany vylepen jedinečný kód, který lze zaregistrovat do osobního účtu sběratele na webu akce. Za každých 15 takto připsaných kódů je sběrateli automaticky zaslána bonusová magnetka – tj. magnetka, která se nedá nikde koupit. Jedná se většinou o obrázky objektů, které sice lze normálně navštívit, ale jsou raritní nebo součástí muzejních sbírek, relikviářů apod. Jako příklad lze uvést Relikviář sv. Maura, viz obrázek č. 2, Bajkový sál na Lemberku, Barokní lékárna na Kuksu, Rumpál výtahu na Zákupích, Gombík z Kačice apod. V současné době (duben 2019) je možné získat 54 bonusových magnetek, číslo se zvyšuje úměrně podle počtu nových magnetek (Sestav si svůj svět 2019).

Obrázek č. 2 – Bonusová magnetka – Bečov – Relikviář sv. Maura



Zdroj: Sestav si svůj svět 2019

Kromě zasílání bonusových magnetek sběratelům probíhá jednou za půl roku vyhlášení soutěže o nejlepšího sběratele. Tedy sběratel, který za toto období nasbírá co nejvíce magnetek (tzn., přihlásí na svůj účet co nejvíce kódů), vyhrává hlavní cenu – klíč od hradu Svojanov. Výherce se na víkend stává hradním pánem – má umožněn vstup do hradu a přespání v hradním prostoru.

Sběratelé umístění na dalších místech v pořadí získávají ceny typu volné vstupenky na objekty, poučné publikace, stírací mapy, puzzle hradů a zámků apod. (Sestav si svůj svět 2019).

Přes rok probíhají i menší soutěže, které mají omezenou platnost. V roce 2015 probíhala ve spolupráci se Středočeským krajem soutěž „Poznej Středočeský kraj“. Hlavním cílem bylo co nejvíce poznat kulturní, přírodní, technické a další pamětihodnosti a atraktivity Středočeského kraje. Sběratelé měli možnost vyhrát volné vstupenky do muzeí a galerií zřizovaných tímto krajem, publikace o tomto kraji atp. Od roku 2014 do roku 2016 probíhala soutěž „Neobjevené památky“ pod záštitou Národního památkového ústavu (dále NPÚ). Hlavním cílem bylo zvýšit návštěvnost nově zpřístupněných památek a málo navštěvovaných památek. V roce 2017 byl vytvořen projekt „Poznej Vysočinu“ společně s Vysočina Tourism, p.o. Cílem bylo více poznat přírodní, historické a kulturní krásy Vysočiny, propagovat její výjimečnost a zvýšit návštěvnost vybraných objektů. Každý účastník získal speciální magnetku z této akce, výherci pak obdrželi volné vstupenky do muzea Vysočiny v Jihlavě či do Muzea Vysočiny v Havlíčkově Brodě a obrazové publikace. V červenci a srpnu 2018 probíhaly menší soutěže o nejlepšího sběratele. Dále společně s Geoparkem Český ráj je vyhlášena akce na podporu geoturismu a bližšího poznání jediného geoparku pod ochranou UNESCO – Geoparku Český ráj. Každý sběratel, který nasbírá nejméně šest magnetek z oblasti tohoto geoparku, získá speciální magnetku s jeho logem. Od roku 2018 probíhá akce v rámci 100 let republiky, kdy za každých 100 nasbíraných magnetek dostanou sběratelé neprodejnou magnetku s vyobrazením bájně hory Říp jako symbolu naší historie (Sestav si svůj svět 2019). V rámci diplomové práce je vytvořena také menší soutěž „Po stopách našich literátů“, viz kapitola č. 3.6.

Magnetky jsou sběratelům prezentovány na webových stránkách Sestav si svůj svět. Zde jsou rozděleny podle kategorií (město, zámek, hrad či zřícenina, technická památka, církevní památka, lidová architektura aj.) a také podle kraje, ve kterém se objekt nachází. Všechny magnetky jsou opatřeny GPS souřadnicemi, díky kterým je uživatelé mohou jednoduše nalézt na turistické mapě – mapy.cz, vytvořené k tomuto účelu, viz příloha č. 5. Sběratelé pak mohou své výlety plánovat například právě podle umístění magnetek. Každá magnetka je opatřena krátkým popisem, který funguje jako edukační prostředek a sběratel se zde dozví základní informace o objektu. Dále odkaz na webové stránky objektu, prodejní místo a jeho otevírací dobu, kategorii, číslo magnetky a také v jakém kraji, okrese a obci se nachází. Nechybí ani informace o dostupnosti objektu pro fyzicky handicapované osoby a o orientačních prvcích pro zrakově postižené. Prodejní cena magnetky je jednotná na všech objektech zapojených do této sběratelské hry, tedy 30 Kč (Sestav si svůj svět 2019).

Sběratel na svém osobním účtu registruje kódy ze zakoupených magnetek. Jak již bylo řečeno výše, za každých 15 magnetek získá neprodejnou bonusovou magnetku, což může také sledovat na svém účtu. Pro každého sběratele je zde také připravena osobní mapa, kde jsou zobrazeny všechny existující magnetky. Jakmile některou magnetku zaregistruje, zobrazí se v mapě jinou barvou a sběratel má okamžitě přehled o tom, kterými magnetkami již disponuje a kterými nikoliv (Sestav si svůj svět 2019), viz příloha č. 17.

V současné době (v dubnu 2019) je vytvořeno cca 810 magnetek pro Česko a 8 magnetek pro Slovensko (Sestav si svůj svět 2019), ale v plánu je stálé rozšiřování akce o nové magnetky. Podle organizátora akce Sestav si svůj svět je nutné obměňovat soutěže, kategorie magnetek, oblasti nových magnetek atd., aby byla sběratelská hra stále atraktivní. Sběratelé musí mít stálou motivaci pro cestování za novými objekty a magnetky je tak mohou navádět na další místa, která mohou navštívit. Proto je v rámci této diplomové práce vytvořena nová kategorie sběratelských magnetek – „Literární osobnosti“, do které patří významní čeští literáti a místa s nimi spojená, viz kapitoly 3 a 4. Sběratelské hry Sestav si svůj svět se k dubnu 2019 aktivně účastní přes 3000 sběratelů. Toto číslo není ale přesné, protože se zjistí jen díky tomu, že sběratel přihlásí soutěžní kód ze zadní strany magnetky na svůj profil. Avšak podle počtu prodaných magnetek na jednotlivých místech lze usuzovat, že počet sběratelů je daleko vyšší, mnozí totiž kódy ze zadní strany magnetek nepřihlašují na své účty, jen magnetky sbírají pro svoji potěchu, anebo také kódy často přihlašují až tehdy, když se vyhlásí nějaká soutěž, která je zaujme. K počtu sběratelů má přístup pouze administrátor akce, nejsou to veřejné informace (Sestav si svůj svět 2019).

2.10 Aktéři literárního cestovního ruchu

K efektivnímu rozvoji CR dochází díky subjektům (aktérům), kteří se na něm podílí, jejich spolupráci a společným vztahům. S konceptem spolupráce souvisí také proces „deliberativní demokracie“, což je demokracie založená na spolupráci aktérů při řešení relevantních problémů, s čímž souvisí i komunitní plánování a participace veřejnosti (Galvasová a kol. 2008). Galvasová a kol. (2008) rozděluje subjekty, podílející se na rozvoji CR do tří skupin, ale sama dodává, že toto rozdělení není definitivní a je možné jednotlivé subjekty přesouvat mezi skupinami. První skupinu tvoří *podílející se* (subjekty nejvíce zapojené do organizace a přípravy akce – spolupracující obce, podnikatelé), druhou jsou *zainteresovaní* (subjekty, na které aktivity působí – občané, návštěvníci, občanská sdružení), třetí pak *dotčení* (subjekty, na jejichž území se aktivity nachází – krajský úřad, ministerstvo, správa národního parku aj.). Z ekonomického hlediska poté člení aktéry na *veřejný sektor* (veřejná správa, podílí se přímo i nepřímo na rozvoji regionů díky CR – infrastruktura, výběr území), *podnikatelský sektor* (podnikatelé a subjekty, kteří se podílí na celé oblasti CR), *občanský*

sektor (organizace, spolky a sdružení – kontakt s místními obyvateli a návštěvníky). Podobně jako Galvasová a kol. (2008) rozděluje Holešinská (2012) aktéry CR do čtyř skupin a to na *veřejný sektor, soukromý sektor, dobrovolný sektor a místní obyvatelstvo*. Jak obě autorky zdůrazňují, není možné se soustředit pouze na jeden sektor (skupinu) při řízení a rozvoji destinace, je nutná spolupráce jednotlivých aktérů, jelikož se každý sektor zaměřuje na specifickou oblast a přichází do styku s jinými informacemi, daty, lidmi apod. Veřejný sektor má na starosti například výstavbu a udržování infrastruktury, vytváření vhodného prostředí a podmínek pro vznik a rozvoj CR. Soukromý sektor zajišťuje ubytovací a stravovací zařízení, zřizuje cestovní kanceláře, vytváří turistickou infrastrukturu aj. Místní obyvatelstvo je skupinou, která je v přímém styku s návštěvníky destinace. Je tedy vhodné, aby se destinační management zaměřil na tento sektor a vybudoval co nejlepší vztahy mezi rezidenty a návštěvníky, jelikož místí obyvatelé mají nemalý vliv na to, jak budou návštěvníci danou destinaci vnímat (Holešinská 2012).

Teorie sociální směny

Podmínkou pro udržitelný CR je výhodná směna mezi aktéry v destinaci – *teorie sociální směny*. Ze strany návštěvníků se jedná zejména o tzv. stabilizující momenty – relaxace, únik od reality, seberealizace apod. Ze strany místních obyvatel se jedná o tzv. dynamizující momenty – ekonomický zisk, tvorba kontaktů, modernizace, inovace apod. Teorie sociální směny vytváří vhodné prostředí pro zachycení a analýzu příčin a proměnlivost dopadů CR na destinaci a jejich vnímání (Pásková 2012). Podstatou teorie je opakovaná směna odměn mezi lidmi, v CR je to mezi hostitelem a hostem. S rostoucí frekvencí a intenzitou této směny roste také vztah mezi těmito subjekty a tvoří se společné normy a kultury (Geist 1992 cit. v Pásková 2012). Díky teorii sociální směny lze lépe pochopit postoje místních obyvatel k rozvoji CR na jejich území na základě rozboru přínosů a nákladů. Tyto postoje, stejně jako dopady CR se budou lišit v jednotlivých typech destinací. Intenzita a forma sociální směny mezi návštěvníky a místními obyvateli záleží na fázi životního cyklu destinace, proto je vhodné tyto dva koncepty propojit (Pásková 2012). Teorie s sebou přináší také problémy – zaměňování subjektivních názorů a postojů s vlivy, které jsou brány jakožto objektivní jevy (Russo 2002 cit. v Pásková 2012, Beslie a Hoy 1980 cit. v Pásková 2012), zaměňování následků a příčin dopadů CR na jednotlivé aktéry CR (Wall 1982 cit. v Pásková 2012), vymezení zainteresovaných aktérů (Getz 1992 cit. v Pásková 2012), časová náročnost výzkumu a náročnost interpretace výsledků. Je důležité nezaměřit se pouze na užší variantu této teorie – zkoumání vztahu místních obyvatel a návštěvníků (Pásková 2012). Správným postupem je „sledovat, analyzovat a interpretovat celkový vztah místních obyvatel k rozvoji CR a také se zaměřit jak na specifické rysy, tak obecné trendy tohoto vztahu, včetně kontaktu s návštěvníky

destinace“ (Pásková 2012, s. 97). Měli bychom si být vědomi, že právě vztah místních obyvatel k destinaci CR bývá často zásadní pro její úspěšnost. Je nutné ho sledovat, ovlivňovat, což bohužel je destinačním managementem v dnešní době většinou podceňováno (Pásková 2012).

Proto je třeba i při návrhu propagace nového místa, čímž je myšlena i propagace formou výroby nových magnetek, komunikovat se zainteresovanými aktéry, zda by měli o tento produkt zájem a zjistit, jaký mají přístup k rozvoji LCR v jejich místě, zda mají zájem o propagaci, zviditelnění svého objektu v rámci republiky atp., viz kapitola 4.2.1.

3 Metodika

V kapitole 3 jsou popsány metody využití v této diplomové práci. Kapitola 3.1 popisuje postup při hodnocení potenciálu literárního LCR v Česku a zahraničí, který je teoreticky zhodnocen v kapitole 2.7, a jednotlivé příklady pak uvedeny v kapitole 4.1. Jako zdroje informací posloužily zejména internetové stránky o jednotlivých spisovatelích, o místech s nimi spojených, o literárních festivalech a jiných akcích a zahraniční literatura. Dále je v kapitole 3.2 popsána tvorba seznamu českých literátů, z kterého se zejména vycházelo při hodnocení potenciálu LCR, a poté se podle něj vytvořily sběratelské magnetky Sestav si svůj svět, viz kapitola 3.3. V další kapitole 3.4 je rozebrán způsob oslovení prodejních míst (aktérů), která by vytvořené magnetky prodávala. Po získání prodejních míst následuje v kapitole 3.5 popis zařazení magnetky do sběratelské hry a samotné vyhlášení soutěže „Po stopách našich literátů“ v kapitole 3.6. V kapitole 3.7 je popsán rozhovor s organizátorem celé akce Sestav si svůj svět a v poslední kapitole 3.8 je vytvořena mapa míst z přílohy č. 3.

3.1 Potenciál literárního cestovního ruchu v Česku a zahraničí

V kapitole 2.6 a 2.7 jsou definovány formy a atraktivity LCR a k nim je vždy uvedeno několik příkladů z Česka i ze zahraničí. Tento výčet není samozřejmě vyčerpávající, slouží však k základní orientaci. Příklady z Česka, uvedené v kapitole 2.7 a podrobněji pak zejména v kapitole 4.1 jsou pro lepší přehlednost a také pro možnou inspiraci při tvorbě magnetek zaznamenány vždy k vybranému spisovateli do tabulky, viz příloha č. 3. Dohledávání některých informací nebylo jednoduché, protože často tato místa spojená s životem či dílem literáta nikde tuto skutečnost nepropagovala. Na základě příkladů atraktivit LCR bylo možné zhodnotit jeho potenciál a porovnat ho se situací v zahraničí, viz kapitola 4.1.

3.2 Výběr českých literárních osobností

Klíčové pro tuto diplomovou práci bylo vytvoření seznamu českých spisovatelů, na jehož základě byly jednak vytvořeny magnetky v kategorii „Literární osobnosti“ akce Sestav si svůj svět, viz příloha č. 14, a jednak slouží k přehlednějšímu zhodnocení potenciálu LCR v Česku. Tento výběr byl významný pro celou diplomovou práci – od teoretické části, kde jsou uvedeny některé příklady k atraktivitám a formám LCR právě u těchto spisovatelů, až po praktickou část, kde je zhodnocen potenciál LCR v Česku a vytvořeny magnetky Sestav si svůj svět. Bylo nutné seznam spisovatelů opřít o adekvátní zdroj, který by vypovídal o jeho jednoznačnosti. Jelikož jedním z dílčích cílů této diplomové práce bylo zvýšit povědomí a znalosti o vybraných českých literátech u návštěvníků

Česka, musel být vybrán opěrný zdroj, který souvisí se vzdělaností českého obyvatelstva a z kterého je možné tyto spisovatele vybrat. Nejprve byla snaha vytvořit výběr významných českých literátů na základě seznamu povinné literatury při výuce českého jazyka na středních školách zakončených maturitní zkouškou. Ale na základě několika rozhovorů s pedagogy příslušného předmětu bylo zjištěno, že zařazení spisovatele do seznamu záleží na jejich osobním výběru a tudíž není možné vytvořit jednotný seznam českých literátů, který by platil pro všechny studenty středních škol zakončených maturitní zkouškou, jelikož by to nebyl seznam komplexní. Proto bylo nutné vybrat literáty jiným způsobem.

Jako základní zdroj informací byl použit *Katalog požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury platný pro rok 2017/2018*, schválený MŠMT, který platí i pro nadcházející roky. Tento katalog vymezuje základní vědomosti a dovednosti, které by žáci měli získat během studia na středních školách zakončených maturitní zkouškou a které budou ověřovány v rámci plnění společné části maturitní zkoušky z daného předmětu (Nová maturita oficiálně 2010). Z tohoto katalogu bylo vybráno 62 českých literátů, kteří vytvořili základ pro dílčí cíl diplomové práce. Další čeští literáti byli doplněni z učebnice *Obsahy a rozbory děl k literatuře – přehled SŠ učiva* (Slanař, Kostková a kol. 2017) zpracované dle požadavku MŠMT k nové podobě maturitní zkoušky.

K těmto spisovatelům byly dohledávány informace z několika zdrojů – z internetových článků, webových stránek obcí, památníků, muzeí, adresáře muzeí a galerií ČR, životopisů, tištěných publikací atp. Jednalo se o bibliografické údaje, místo narození a úmrtí, místo tvorby, místo inspirace, místo děje literárního díla, místo pro náměty tvorby atp. Na základě takto zjištěných informací byly poté dohledávány stopy českých literátů na těchto místech, například zda stále existuje rodný dům a je zpřístupněn veřejnosti, zda je vybudováno muzeum na počest literáta, pamětní deska, hrob, pomník, busta, atd. V tabulce v příloze č. 3 jsou tedy ke každému spisovateli či literárnímu dílu zaznamenány informace: místo narození; místo úmrtí (hrob); místo inspirace; místo působení; místa s ním dnes spojená (kde má vybudované muzeum, zpřístupněn rodný dům, pamětní desku, hrob, kde se koná literární festival apod.). Z míst, která se nějakým způsobem váží ke spisovateli či jeho tvorbě, viz příloha č. 3, byla následně vybrána 1 – 2 potenciální místa pro vytvoření magnetek z kategorie „Literární osobnosti“ akce Sestav si svůj svět. Bylo nutné, aby se jednalo o objekty veřejnosti přístupné a o objekty, které jsou pod správou muzea, obce, turistického informačního centra aj., viz tabulka č. 3, tedy aby bylo možné magnetky prodávat nejlépe v samotném objektu nebo alespoň v jeho těsné blízkosti. Tyto objekty byly osloveny s nabídkou spolupráce, viz kapitoly 3.4 a 4.2.1. Pokud se jednalo o místa, kde se nacházela pouze

socha či pomník spisovatele na veřejném prostranství (například v parku), pamětní deska na objektu, ale nebyl zde žádný objekt zpřístupněn veřejnosti, který by souvisel se spisovatelem, nebyli aktéři v těchto místech osloveni.

3.3 Tvorba magnetek Sestav si svůj svět

Na základě seznamu českých literátů, viz příloha č. 3, na jejichž počest bylo zřízeno muzeum, zpřístupněn jejich rodný dům, otevřen památník atd. byly vytvořeny magnetky, které se mohou prodávat na jednotlivých objektech. Vytvoření magnetek předcházela výběr fotografií vhodných pro výrobu magnetek ve tvaru puzzle. Nejprve bylo nutné tyto objekty vyfotografovat – použit byl fotoaparát Nikon COOLPIX P610 a SONY RX100III. Jejich fotografování bylo časově velmi náročné, jelikož se objekty nacházejí na různých místech naší republiky. Záleželo také na počasí, světle, stavu budovy atp., takže se občas stalo, že některé objekty musely být fotografovány na několikrát. Pořízené fotografie bylo nutné upravit v programu Zoner Photo Studio X a Photoshop – oříznout, vyretušovat, barevně zkonfigurovat, změnit velikost. Pro některé magnetky byly vyhledány portréty jednotlivých spisovatelů. Následně byl v grafickém programu vytvořen návrh magnetky – fotografie objektu vyplňující celou plochu magnetky, v dolní části název objektu a jeho lokace a na některých magnetkách v jejich horní části také podobizna literáta, viz příloha č. 14 a obrázek č. 3. Po dokončení grafické podoby magnetky byla vytvořena magnetka ve fyzické podobě, opatřena soutěžními kódy ze zadní strany magnetky, zabalena do obalu a připravena k zaslání v požadovaném množství na prodejní místa. Celý proces než magnetka vznikne a je připravena k prodeji, zabere několik dní až týdnů práce, je to tedy práce časově náročná. Je důležité zde podotknout, že na celém procesu výroby se autorka podílela. Tedy od vyfotografování objektu až po jeho zabalení a zaslání na prodejní místo. Jednotlivé kroky výroby nebyly zadány jiným firmám. Ukázky vyrobených magnetek jsou umístěny v kapse na zadní straně desek diplomové práce.

Obrázek č. 3 – Magnetka z kategorie „Literární osobnosti“



Zdroj: Vlastní tvorba

3.4 Oslovení prodejních míst

Současně s vytvářením magnetek, viz kapitola 3.3, probíhalo také oslovování potenciálních objektů, kde by se sběratelská magnetka mohla prodávat. Ve většině případů se před výrobou magnetek nejprve osloví prodejní místa, zda chtějí spolupracovat a účastnit se sběratelské hry. Pokud vyjádří svůj souhlas, teprve poté jsou magnetky vyrobeny. V rámci nově vzniklé kategorie „Literární osobnosti“ byly však nejprve vytvořeny návrhy magnetek, které byly zasílány doporučeným dopisem společně s nabídkou o spolupráci kvůli tomu, aby měli oslovení aktéři představu, jak magnetky v této sběratelské hře vypadají a jak by mohla vypadat magnetka právě jejich objektu. Grafická podoba dopisu a obálky byla vytvořena speciálně pro nově vzniklou kategorii „Literární osobnosti“ a vytvořenou akci „Po stopách našich literátů“, viz kapitola 3.6 a příloha č. 4. Dopisy byly na korespondenční adresy zaslány doporučeně. Oslovení aktéři měli několik týdnů na rozmyšlenou, aby mohli nápad prodiskutovat a ozvat se nazpět s odpovědí, zda magnetky chtějí prodávat a účastnit se sběratelské hry Sestav si svůj svět či nikoliv. Některá prodejní místa byla oslovena i telefonicky či emailem, jelikož na písemný dopis nereagovala, dokonce některá byla navštívena a oslovena osobně, viz kapitola 4.2.1.

3.5 Zařazení magnetky na web sběratelské hry Sestav si svůj svět

Po získání souhlasu s prodejem na jednotlivých objektech bylo nutné pro každou magnetku vytvořit informační text, který je uveden vždy u konkrétní magnetky na webu této akce. Sběratel si tak může před návštěvou místa zjistit základní informace o objektu. Tento text je vždy napsán na základě relevantních zdrojů, tedy nejlépe z informací, které jsou uvedeny na webových stránkách samotného objektu. Obsah je vždy konzultován také s prodejním místem, popřípadě podle

požadavků upraven. Pro lepší přehlednost je k magnetce přiřazena nejen obec, ale i okres a kraj, ve kterém se nachází. Sběratel se také může proklikem dostat na webové stránky objektu a zjistit zde nejaktuálnější informace. U každé magnetky je zároveň uvedena adresa prodejního místa a jeho otevírací doba, čímž je místo propagováno na webových stránkách této soutěže, viz příloha č. 19.

Po vytvoření magnetek a jejich zařazení na webové stránky Sestav si svůj svět přišlo na řadu vytvoření mapy, ve které by byly některé tyto informace přehledně znázorněny. Na webových stránkách Sestav si svůj svět je vytvořena mapa, všech magnetek, které se prodávají, viz příloha č. 5 a 6. Lze samozřejmě vybrat pouze jednu kategorii magnetek, čímž se stává mapa přehlednější, viz příloha č. 16, kde jsou zobrazeny magnetky, spadající do kategorie „Literární osobnosti“. Po kliknutí na ikonu magnetky se zobrazí její detail, kde sběratel zjistí jméno, adresu a otevírací dobu prodejního místa, informace o umístění objektu a základní informace o něm. Tato mapa je vytvořena na mapovém portálu mapy.cz. Vzhledem k požadavkům některých sběratelů, kteří preferují mobilní aplikaci, byla tato mapa také vytvořena na mapovém portálu Google Maps, viz příloha č. 7. Na obě mapy se sběratel dostane z webových stránek Sestav si svůj svět.

Každá magnetka obsahuje informaci o GPS souřadnicích, které jsou zapsány do databáze a následně převedeny do mapy. Sběratel si mapu může otevřít nejen v počítači, ale také v mobilu, a tak má při svém cestování stále přehled o tom, kde se jaká magnetka nabízí.

Ve svém osobním profilu lze také zjistit, které magnetky sběratel již vlastní a které nikoliv, viz příloha č. 17, což zabrání tomu, aby si některou magnetku zakoupil omylem dvakrát. Opět lze zde magnetky filtrovat podle kategorií. Sběratel má tedy stále přehled o tom, kolik magnetek například z kategorie „Literární osobnosti“ zaregistroval a kolik míst ještě musí navštívit, kde si může magnetku zakoupit a účastnit se tak soutěže „Po stopách našich literátů“, viz kapitola 3.6.

3.6 Vyhlášení nové soutěže – „Po stopách našich literátů“

Aby měli sběratelé stálou motivaci jednotlivé magnetky sbírat, jsou kromě celoroční soutěže o nejúspěšnějšího sběratele, průběžně vyhlašovány kratší soutěže, trvající několik měsíců/týdnů, viz kapitola 2.9.2, s cílem zvýšit návštěvnost vybraných objektů, jejich propagaci, povědomí o nich apod. Jedná se vždy o soutěže s odměnou pro sběratele – tedy například volné vstupy, ubytování, bonusová magnetka, která se nedá nikde koupit a je vyrobena speciálně pro tuto akci atd.

V rámci této diplomové práce byla vyhlášena soutěž: „Po stopách našich literátů“. Byla vytvořena její pravidla společně s hlavním organizátorem této sběratelské hry. Byli osloveni někteří aktéři,

kteří by se do této akce zapojili tím, že by výherci věnovali například volnou vstupenku do svého objektu, regionální publikaci nebo jinou hmotnou či nehmotnou odměnu, viz kapitola 4.2. Smyslem je, aby se jednalo o odměny, které souvisí s literaturou – tedy například volná vstupenka do muzea, památníku, věnovanému literátovi či jeho dílům, nebo do míst, která jsou s významným literátem nějak spojena – místo pobytu, inspirace atp., anebo i například tištěné publikace či jiné další odměny. Tyto ceny jsou průběžně doplňovány. Na webových stránkách akce byla jasně stanovena pravidla této nově vzniklé soutěže a zapojit se do ní mohl každý sběratel, viz příloha č. 8. Informace byly také zveřejněny na sociálních sítích – Facebook, Instagram, viz příloha č. 9 a č. 10.

Některá data jsou dostupná pouze organizátorovi akce – tedy kolik je přihlášených sběratelů do akce „Po stopách našich literátů“, kolik již mají na svém účtu zaregistrovaných magnetek, jaké objekty se do sběratelské hry připojily, jaké ne a proč, viz kapitola 4.2.1.

3.7 Rozhovor se zakladatelem sběratelské hry Sestav si svůj svět

Se zakladatelem sběratelské hry Sestav si svůj svět byl uskutečněn rozhovor, který nejprve probíhal formou vzájemné diskuze, ale následně vzhledem k jeho časové vytíženosti jsme se dohodli, že odpoví na konkrétní otázky, které mu budou zaslány emailem. Celý rozhovor je uveden v příloze č. 11 a některé konkrétní problémy jsou uvedeny v kapitole 4. Dotazovaný byl velice ochotný a zainteresovaný, bylo vidět, že ho tato práce baví a dělá ji rád a byl od začátku přístupný k nápadu vytvořit jak novou kategorii magnetek „Literární osobnosti“, tak i celou novou soutěž „Po stopách našich literátů“.

3.8 Mapa míst spojených s literáty a jejich díly

Pro lepší přehlednost míst a objektů spojených s českými literáty či jejich díly, které jsou uvedeny v tabulce v příloze č. 3, byla vytvořena mapa v Google Maps, viz příloha č. 20, ve které jsou barevně odlišeny objekty, které se zapojily do akce, které odmítly zapojení, které se nevyjádřily či ty, které nebyly prozatím osloveny, viz kapitola 4.2.1. Mapa nebyla vytvořena v programu ArcGIS, protože by to nebylo v této situaci vhodné. Mapa vznikla zejména pro organizátora akce Sestav si svůj svět, který díky ní má lepší přehled o tom, která místa má v budoucnu oslovit, která již oslovoval apod. Tuto mapu je možné bezproblémově stále aktualizovat, tedy přidávat další objekty, které přistoupí k akci, měnit barvy pro lepší přehlednost, přidávat doplňkový text atd. Tyto změny lze vykonávat na jakémkoliv elektronickém zařízení – mobil, počítač, což by v případě mapy vytvořené v programu ArcGIS nebylo možné. Mapa je dostupná na adrese:

<https://drive.google.com/open?id=1U7MKyoThEd-FeWN5O9VWaRefhSWHTFcj&usp=sharing>

4 Zhodnocení potenciálu literárního cestovního ruchu v Česku a zahraničí a jeho možné využití

Tato kapitola vychází z poznatků, uvedených v kapitole 2, která přibližuje čtenáři roli LCR v Česku a zahraničí, jeho vývoj, přínosy, formy a atraktivitu atp. Kapitola 4.1 hodnotí potenciál LCR v Česku a srovnává ho s jeho významem v zahraničí. Dále kapitola 4.2 konkrétně řeší využití tohoto potenciálu v Česku na příkladu sběratelské hry Sestav si svůj svět a navrhuje vlastní produkt CR, který slouží k propagaci jednotlivých míst v rámci republiky, k jejich zviditelnění mezi návštěvníky a ke zvýšení povědomí o LCR, významných literátech a místech, která jsou s nimi spojena.

4.1 Potenciál literárního cestovního ruchu

V kapitole 2.6 jsou uvedeny příklady k jednotlivým formám LCR, definovaným na základě vědeckých poznatků autorů Butler (1986 cit. v Busby, Hambly 2000) a Busby a Klug (2001). Podrobněji se diplomová práce zabývá atraktivitami literárního cestovního ruchu a vychází z definic autorů Robinson, Andersen (2002), Herbert (2001), Watson (2006), Bidaki a Hosseini (2014) či výzkum Mintel (2011). Atraktivita LCR vznikají na základě stále většího počtu druhů cestovního ruchu a turistických destinací v závislosti na větší poptávce po jejich rozmanitosti, viz kapitola 2.7. Těmito atraktivitami mohou být nejen pamětní desky na objektech, ale také muzea, věnovaná spisovateli či jeho dílům, zpřístupněné rodné domy, literární krajiny, literární parky, literární festivaly, hroby atp. Ke každému typu atraktivity jsou v kapitole 2.7.1 uvedeny některé příklady ze zahraničí i z Česka. Jejich výčet není definitivní, vždy je uvedeno pouze několik příkladů, zejména z míst, která jsou spojena s literáty, a ve kterých jsou dodnes patrné jejich stopy, viz příloha č. 3 a kapitola 3.2. U některých spisovatelů bylo hledání těchto míst usnadněno tím, že se místo s daným literátem ztotožňuje a propaguje ho na svých webových stránkách, jako například Karla Havlíčka Borovského v Borové, Bohumila Hrabala v Nymburce, Boženu Němcovou v České Skalici apod. Někdy ovšem místa, byť souvisí s literátem, o něj zájem nejeví, což je příklad Václava Hájka z Libočan, jehož jméno je uvedeno na webových stránkách obce, ale žádné další aktivity spojené s tímto významným spisovatelem obec nevyvíjí. K některým zejména nejstarším literárním dílům nebyla ani potenciální prodejní místa nalezena např.: Hospodine, pomiluj ny, Kosmova kronika, Kristiánova legenda, Alexandreida, Kronika tak řečeného Dalimila, Mastičkář, Podkoní a žák atp., viz kapitola 4.2.1.

Na základě vyhledání konkrétních atraktivit LCR bylo zjištěno, že v Česku tato forma CR potenciál má a jednotlivá místa s ním do jisté míry pracují. Existují celonárodní literární instituce jako například Památník národního písemnictví v Praze. Ten plní funkci muzea a shromažďuje sbírky,

vztahující se k vývoji české literatury, k významným osobnostem české literatury od počátku po současnost. Tyto sbírky zpřístupňuje veřejnosti, čímž samozřejmě přispívá k rozvoji literatury a zvýšenému povědomí o ní. Pro veřejnost pořádá různé akce, festivaly, workshopy a výstavy (Památník národního písemnictví 2018). Další institucí je Památník písemnictví na Moravě sídlící v prostorách bývalého benediktýnského kláštera v Rajhradě. Návštěvníci zde mají možnost navštívit historicky cenné barokní prostory, ve kterých se konají výstavy a krátkodobé expozice, čerpající z literárních tradic na Moravě – například středověké rukopisy a staroslověnština (Muzeum Brněnska 2018).

Další zařízení, které přispívají k uchování literatury, zvýšení vzdělanosti a slouží jako místa pro konání výstav, autogramiád, přednášek a zejména k prodeji knih jsou **knihkupectví, antikvariáty, knihovny** atp., kterých je po Česku velké množství. Mezi významná knihkupectví, která mají pobočky na více místech naší republiky, lze zařadit například knihkupectví *Luxor, Dobrovský, Kosmas, Librex, Barvič a Novotný, Kanzelsberger, Academia* atp. (Kant 2018).

Některá místa pořádají jako vzpomínku na významné spisovatele či jejich díla **literární festivaly**. Tyto festivaly se většinou konají na počest celonárodně známých spisovatelů či děl, čímž mohou zaujmout velké spektrum obyvatel z celé republiky. Ale jak vyplývá z rešerše literatury, většinou se jedná o místní návštěvníky či návštěvníky z blízkého okolí. V případě zahraničí je to trochu jiné, neboť se často jedná o spisovatele, kteří jsou celosvětově proslulí a mají díky tomu daleko širší publikum i z různých zemí světa, viz kapitola 2.7.1. V Česku je několik celorepublikových akcí spojených s literaturou – jako například *Slam Poetry*, což je představení pro diváky, kteří jsou zároveň porotci. Na jevišti se střídají umělci, kteří přednáší básně, avšak způsob přednesu je zcela na nich, takže je realizace často zcela mimo rámec přednesu, na který jsme zvyklí (Bajnok 2017). *Svět knihy v Praze* (v roce 2019 se bude jednat o již 25. mezinárodní veletrh a literární festival), je největší česká literární a knižní akce, na které jsou přítomni jak čeští, tak zahraniční spisovatelé (Svetknihy.cz 2018). Každoroční *Festival fantazie* je spíše filmový festival, avšak filmy mají často svou předlohu v literatuře (Festival fantazie 2011). *Festival spisovatelů* je několikadenní akce, při které jsou divákům představováni významní literáti, diskutuje se s nimi na předem stanovené téma a hledají se odpovědi na každodenní otázky. V roce 2018 bylo hlavním tématem „Živé zlo“ (Festival spisovatelů Praha 2018). *Knihex* je setkávání literárních nakladatelů a čtenářů pořádaný v létě i zimě. Jsou zde představovány knihy z menších nakladatelství a samotní nakladatelé besedují s přítomnými čtenáři (Knihex 2018). Obdobná akce je *Litr*, zaměřená na autorské a umělecké publikace vydávané malými nakladatelstvími. Cílem tohoto projektu je sdružovat a podporovat umělce a dát jim prostor pro jejich tvorbu a prezentaci (Litr 2018). *Měsíc autorského*

čtení je každoroční festival, který vznikl v Brně, ale v průběhu času se rozšířil i do dalších měst. Koná se v období letních prázdnin. Jedná se o autorské čtení jak domácích spisovatelů, tak i spisovatelů ze zemí, které jsou v ten rok čestnými hosty (MAČ 2018). Pak existují festivaly, které se konají na počest některého spisovatele – například *Šrámkova Sobotka*, festival českého jazyka, řeči a literatury, který probíhá každoročně první týden v období letních prázdnin (Festival Šrámkova Sobotka 2018). Nebo například festival *Den poezie*, který se koná v mnoha českých městech a je vytvořený na počest narození básníka Karla Hynka Máchy. V roce 2018 bylo téma tohoto festivalu „Nebát se“, výrok prvního československého prezidenta T. G. Masaryka, což pořadatelé zvolili tematicky k oslavám 100 let založení Československé republiky (Den poezie 2018). Každoročně se také pořádá festival *Haškova Lipnice*, kdy je pro návštěvníky připraven bohatý kulturní program – divadla, koncerty, přednášky, procházky Lipnicí nad Sázavou a návštěva míst spojených s Jaroslavem Haškem (Lipnice nad Sázavou 2018). Hronov je rodným místem spisovatele Aloise Jiráska. Každoročně se zde od roku 1931 koná na jeho počest mezinárodní festival *Jiráskův Hronov* – festival amatérského divadla, který je nejstarším kontinuálně trvajícím divadelním festivalem v Evropě (Jiráskův Hronov 2018). V Rychnově nad Kněžnou se na počest rodáka Karla Poláčka každoročně uskutečňuje divadelní festival *Poláčkovovo léto*. Během něj se konají divadelní představení v historicky cenných objektech, které jsou často nepřístupné veřejnosti, takže je to také unikátní příležitost tyto objekty během festivalu navštívit (Poláčkovovo léto 2018). V Rychnově nad Kněžnou se koná další akce *Putování se Zilvarem*, inspirovaná dílem Karla Poláčka – *Bylo nás pět*. Jedná se o poznávání města zábavnou formou několikrát během letních prázdnin (Kam po Česku 2018). Jaroslav Seifert, jediný český držitel Nobelovy ceny za literaturu, je spjat s Kralupy nad Vltavou, kde trávil čas u prarodičů. Každoročně zde probíhá festival poezie a přednesu – *Seifertovy Kralupy*. Kromě bohatého kulturního programu během festivalu je také zařazena i společná návštěva hrobu Jaroslava Seiferta na místním hřbitově. Festivalu se účastní i Seifertova dcera, která má stejně vřelý vztah k tomuto městu jako měl Jaroslav Seifert (Kralupy nad Vltavou 2018). Na počest rodáka z Kutné Hory – Jiřího Ortena se zde koná každoročně festival a soutěž mladých básníků – *Ortenova Kutná Hora* (Ortenova Kutná Hora 2019). Na literaturu pro děti se zaměřuje festival *Jičín město pohádky*. Jičín se stal předlohou a inspirací pro mnoho filmů a literárních děl. Snad nejznámější postavou je loupežník Rumcajs od Václava Čtvrťka, který proslavil město Jičín v mnoha zemích (Jičín město pohádky 2018). *Mezinárodní dudácký festival* se každé dva roky koná ve Strakonících, které byly inspirací pro tvorbu divadelní hry J. K. Tyla – *Strakonický dudák*, aneb *Hody divých žen*. Schází se zde umělci jak z Česka, tak i ze zahraničí (Dudácký festival 2019). Z výše uvedených příkladů je vidět, že v Česku existuje velké množství literárních festivalů, které se zaměřují buď obecně na literaturu anebo na významného rodáka či obyvatele a míří na různé publikum. Oproti zahraničí, kde literární festivaly

navštěvují lidé z různých zemí světa, jsou české literární festivaly navštěvovány zejména návštěvníky z Česka.

Dále se dostáváme k atraktivitám LCR, kterými jsou **rodná místa spisovatelů**. Mnoho spisovatelů má v rodném místě vytvořen památník, pamětní desku na rodném domě, muzeum s expozicí atp. Některá místa ale nepracují dostatečně s potenciálem toho, že tam žil významný český spisovatel. O rodné domy se nikdo nestará, chátrají, v dnešní době již nestojí nebo nejsou zpřístupněny veřejnosti, což potenciál tohoto místa také snižuje. Naopak některá města a obce se o tyto významné objekty starají a jsou zde vytvořeny expozice, muzea, zpřístupněny rodné domy apod. Například *Josef Jungmann*, překladatel a spisovatel, se narodil v Hudlicích. Na jeho rodném domě visí stručná cedulka: Zde se narodil Josef Jungmann, uvnitř je vytvořena expozice a před domem postavený litinový pomník. Básník *Jiří Orten* se narodil v Kutné hoře, jeho dům poznáme podle pamětní desky. Dalším kutnohorským rodákem je *Josef Braun*, jehož dům je označen opět pamětní deskou. Mělník se občas označuje jako město *Viktora Dyka*, který se zde narodil a jeho rodný dům je označen pamětní deskou. Básník *Vítězslav Hálek* se narodil poblíž města Odolena Voda – Dolínek. V místě básníkova narození je dnes knihovna s expozicí – Život a dílo Vítězslava Hála a jeho památník. Rodný dům spisovatele historických románů *Václava Beneše-Třebízského* je nyní muzeem a součástí skanzenu lidových staveb ve Třebízi. „Básník Šumavy“ *Adalbert Stifter* má na svém rodném domě v Horní Plané pamětní desku a uvnitř je vybudované muzeum, které přibližuje jak život spisovatele, tak jeho vztah k Šumavě. Zbiroh je rodištěm básníka *Josefa Václava Sládka*, na domě, který stojí na místě rodného, je umístěna pamětní tabule a uvnitř vytvořena expozice věnována životu a dílům tohoto literáta. Básník *Jaroslav Vrchlický* je rodákem z Loun, na jeho rodném domě nalezneme pamětní desku a básníkovu bustu. Rodným městem *Karla Havlíčka Borovského* je obec Borová. I přes to, že jeho rodný dům dvakrát vyhořel, je dnes přestavěn na památník, který lze navštívit. *Alois Jirásek* se narodil v Hronově, kde je jeho rodný dům zpřístupněn veřejnosti. Rodákem z Lázní Bělohrad je spisovatel *Karel Václav Rais*. Jeho rodný dům se sice dodnes nezachoval, ale v místním zámeckém parku má vytvořen památník a expozici. *Karel Čapek* se narodil ve Svatoňovicích, ale většinu svého dětství prožil v nedaleké Úpici. Rodný dům ve Svatoňovicích je označen pamětní deskou a nedaleko je jeden dům proměněn v Muzeum bratří Čapků, kde je první patro věnováno osobě a literárnímu dílu Karla Čapka a druhé patro je galerií děl Josefa Čapka. Rodný dům *Karla Jaromíra Erbena* se nachází v Miletíně a v současné době slouží jako muzeum. Nejznámější rodák z Rychnova nad Kněžnou je *Karel Poláček*, který své rodné město proslavil v několika svých dílech. Byť jeho rodný dům již nestojí, stále jsou zde vidět jeho stopy a město pořádá spoustu akcí, spojených s tímto literátem, viz níže. V místní synagoze je otevřen Památník Karla Poláčka, který se věnuje jak jeho životu a dílům, tak i Židům na Rychnovsku (Karel

Poláček byl jakožto Žid deportován do koncentračního tábora). *Fráňa Šrámek*, rodák ze Sobotky, se nejednou v mládí s rodiči stěhoval, avšak do svého rodného města se často a rád vracel. Ve svém rodném domě má vytvořen památník (pracovna, archiv, přednášková síň). *Jiří Wolker*, rodák z Prostějova, se na rodném domě dočkal pamětní desky, ale také celé expozice v Muzeu Prostějovska. *Bohumil Hrabal* se narodil v Brně, ale většinu svého dětství prožil v Polné a Nymburce. Pamětní desku má spisovatel jak na rodném domě v Brně, tak také například na pivovaru v Nymburce, viz příloha č. 18 (Martínek 2010). Výše uvedené příklady k jednotlivým literátům jsou přehledněji zobrazeny v tabulce, viz příloha č. 3. Je vidět, že některé rodné domy jsou zpřístupněny veřejnosti a jsou zde vytvořeny například expozice anebo jsou jen označeny například pamětní deskou nebo dnes neexistují vůbec.

Dále jsou návštěvníky vyhledávána **místa spojována s životem spisovatele nebo jeho tvorbou**. *Božena Němcová* je nejvíce spjata s okolím Ratibořic, které se pro ni stalo inspirací při psaní jejího nejznámějšího díla – *Babička*, ve kterém vzpomíná právě na svoji babičku a dětství, které s ní prožila. Při procházce Babiččiným údolím narazí návštěvník na spoustu míst, která jsou s Boženou Němcovou a jejím dílem spojena – sousoší Babičky a jejích vnoučat z knihy *Babička*, Staré bělidlo, zámek Ratibořice, Viktorčin splav atp. Spisovatelka je spojena ale i s dalšími místy, která se stala zdrojem inspirací a místy, kde nějakou dobu žila – například několik let pobývala se svým manželem v Červeném Kostelci. Její pobyt ve městě připomíná pomník ve Smetanových sadech. V Nymburce, který se jí stal inspirací pro napsání povídek *V zámku a podzámčí*, *Kávová společnost* či *Divá Bára*, má vytvořen pomník před domem ve kterém žila. Dům veřejnosti zpřístupněn není a nyní funguje jako dům barev (Muzeum Boženy Němcové 2018), viz příloha č. 12. *Bohumil Hrabal* se narodil v Židenicích, jež jsou dnes součástí Brna. Na svém rodném domě má umístěnou pamětní desku a pomník. Z Brna se Hrabalova rodina přestěhovala do Polné, kde žila v místním pivovaru (zde je také pamětní deska spisovatele ve tvaru pivního sudu). Z Polné se Hrabalovi přestěhovali do Nymburka, který se stal pro Bohumila Hrabala zdrojem inspirace – *Ostře sledované vlaky*; *Městečko*, kde se zastavil čas; *Postřižiny*; *Krasosmutnění*; *Harlekýnovy milióny*; *Život bez smokingu*; *Já si vzpomínám jen a jen na slunečné dny*; *Historický a poetický průvodce* či *Proluky*. Nymburk je rozhodně na „svého“ spisovatele více než pyšný. Je po něm pojmenováno místní gymnázium – *Gymnázium Bohumila Hrabala v Nymburce*, kde sám studoval a několikrát propadl. Je zde založen *Klub čtenářů Bohumila Hrabala*; *Literární kabinet Bohumila Hrabala*; vlastivědné muzeum s expozicí *Bohumila Hrabala*; *lavičky Bohumila Hrabala a jeho koček* na hlavním náměstí, viz příloha č. 13 a *blízko Hrabalovy vily*; na místním pivovaru, ve kterém spisovatel nějakou dobu žil, je umístěna pamětní deska ve výšce, kam čůrají psi, jak si to spisovatel sám přál, viz příloha č. 18. Dokonce je po něm pojmenována část cyklostezky vedoucí z Nymburka

do Kerska – Po stopách Bohumila Hrabala. Účastníka provede po místech spjatých s tímto literátem – přes odpočinková místa (dřevěné lavičky s Hrabalem či jeho kočkami) a Hrabalovu vilu až do Kerska, kde měl spisovatel svoji chatu a kde rád pracoval (Bohumil Hrabal 2010). *Jaroslav Hašek* napsal své neznámější dílo – *Osudy dobrého vojáka Švejka v Lipnici nad Sázavou*. V domku, kde spisovatel žil po návratu do vlasti po první světové válce, je nyní vytvořena malá expozice, která dokumentuje jeho život a dílo. Hostinec u České koruny, kde Hašek psal a trávil čas, je stále funkční a těší se návštěvnosti právě díky spisovateli, který má uvnitř hostince vytvořen pomník (Lipnice nad Sázavou 2018).

Další místa vyhledávaná návštěvníky jsou **místa posledního odpočinku spisovatele**. *Olšanské hřbitovy v Praze* jsou největším hřbitovem v celé republice, není tedy divu, že je zde pochováno velké množství českých osobností, které ovlivnily kulturní a společenský život. Pohřbívat se zde začalo v roce 1679, kdy řádila morová epidemie, a od té doby zde bylo pohřbeno přes dva miliony osob. Z významných osobností české literatury bychom zde našli náhrobek například *Karla Havlíčka Borovského, Josefa Jungmanna, Františka Ladislava Čelakovského, Ladislava Stroupežnického, Karla Jaromíra Erbena, Viktora Dyka, Jána Kollára, Pavola Jozefa Šafárika*, ale také třeba *Jana Wericha a Jiřího Voskovce*. Dále jsou zde pohřbeni významní architekti, malíři, herci, režiséři, skladatelé, politici atp. Pro návštěvníky je vytvořena naučná stezka po Olšanských hřbitovech, která mapuje tři nejstarší oddělení hřbitova a popisuje některé příběhy zde pohřbených osobností (Praha.eu 2010). Mezi nejvýznamnější pražské hřbitovy patří *vyšehradský hřbitov*. Je zde pochováno nad 600 významných osobností – spisovatelů, herců, umělců, lékařů, básníků, vědců atp. Ve společné hrobce Slavín jsou pak pochovány významné osobnosti našeho národa, z literárních osobností například básníci *Julius Zeyer, Josef Václav Sládek, Jaroslav Vrchlický, František Hrubín, Josef Kainar*, spisovatelé *Jan Klecanda, František Xaver Svoboda, Eduard Bass, Josef Čapek, Svatopluk Čech, Bedřich Fučík, Václav Kaplický, Jan Karel Škoda, Karel Teige, Antonín Benjamín Svojsík*, spisovatelka *Gabriela Preissová, Anna Srbová-Lužická, Růžena Svobodová, Marie Pujmanová, Popelka Biliánová*, která zemřela v domku na Vyšehradě, kde má také pamětní desku (Slavín 2018). Spisovatel *Jan Neruda* je pohřben na vyšehradském hřbitově, ale ne na Slavíně, přál si mít hrob pod širým nebem. Některé náhrobky na vyšehradském hřbitově jsou uměleckými díly. Například na náhrobku básníka *Vítězslava Nezvala* je umístěna spisovatelova busta, spisovatel *Karel Čapek* má náhrobek ve tvaru božích muk s otevřenou knihou a znakem Československé republiky. Spisovatel *František Langer* má na svém hrobě sluneční hodiny, jelikož patřil mezi jejich obdivovatele a milovníky. Hrob básníka *Karla Hynka Máchy* byl na vyšehradský hřbitov převezen z Litoměřic před začátkem druhé světové války. Na náhrobku je Máchovo motto: Daleká cesta má, marné volání, které nechal vytesat Karel Havlíček Borovský.

Božena Němcová má na svém náhrobku svoji podobiznu a reliéfní výjev z Babičky. Rodinný hrob Jiráskových zdobí anděl smrti (Praguewelcome.com 2019). Dále jsou spisovatelé pohřbeni na různých koutech republiky. Například Bohumil Hrabal v Hradištku. Hrob daroval své manželce k narozeninám, náhrobek zdobí otvor „tunel podle Moodyho“. Spisovatel je podle svého přání pochován v těžké dubové rakvi s nápisem Pivovar Polná. Dodnes je hrob často navštěvován obdivovateli tohoto literáta. Často se na náhrobku objeví lahev postřižinského piva z pivovaru v Nymburce nebo sošky jeho oblíbených koček (Po stopách Bohumila Hrabala 2009).

Dalšími atraktivitami LCR jsou **místa, která jsou spojena s dějem literárního díla**, většinou se jedná o místa fiktivní, která vychází z představivosti spisovatele. V zahraničí jsou oblíbené literární tematické parky, které znázorňují místo děje – například *kouzelnický svět Harryho Pottera na Floridě, či v Londýně, Hobitín z Pána prstenů na Novém Zélandu*, viz kapitola 2.7.3. V Česku bychom asi nenašli podobný literární park, jako jsou výše uvedené příklady ze zahraničí. Ale jistou podobnost je možné najít v například naučných stezkách, které jsou zaměřeny na spisovatele a jejich tvorbu. Tedy například již několikrát zmiňované *Babiččino údolí*, kdy návštěvník prochází místy z neznámější knihy Boženy Němcové a dozvídá se tak na informačních tabulích informace nejen o díle, ale i o samotné spisovatelce. Navození dobové atmosféry napomáhají také časté kulturní akce (Muzeum Boženy Němcové 2018). Dále například *cyklostezka Po stopách Bohumila Hrabala*, která vede z Nymburka do Kerska (Bohumil Hrabal 2010), viz kapitola 2.7.2, nebo v Rychnově nad Kněžnou *Městský vycházkový okruh Bylo nás pět* (Martínek 2010), viz příloha č. 21 a mnoho dalších. Literární tematický park tedy v Česku chybí, otázkou je, zda existuje spisovatel či literární dílo, které by přilákalo návštěvníky jak z Česka, tak třeba i ze zahraničí, aby bylo možné takovýto park zrealizovat a ekonomicky úspěšně provozovat.

Dále se dostáváme k **místům**, která jsou vyhledávána díky **filmovému zpracování knihy**. Jako příklad z Česka lze jmenovat opět *Babiččino údolí*. Filmové zpracování Babičky bylo umístěno právě do míst, o kterých spisovatelka ve své knize píše. Celoročně se zde koná spousta kulturních akcí, spjatých se spisovatelkou a jejím dílem (Muzeum Boženy Němcové 2018). Například festival *Oživení postav z Babičky*, kdy návštěvníky přivítají známé postavy z této knihy a filmu na místech, kde se děj odehrává – na zámku Ratibořice namyšlený komorník Leopold spolu s kněžnou a její svěřenkyní Hortenzií, ve mlýně pan mlynář s paní mlynářkou a na Starém bělidle pak Babička a její vnoučata (České výlety 2010). Dále lze uvést filmy, které byly natočeny podle děl Bohumila Hrabala. Samozřejmě v tomto případě je nutné si uvědomit, že se občas také může jednat o filmovou fikci – tedy například *film Postřižiny*, natočený podle stejnojmenného díla Bohumila Hrabala, se podle knihy odehrává v nymburském pivovaru, avšak film nás zavádí do pivovaru

v Dalešicích a do Počátek, tedy návštěvníci mohou být zmateni, do kterých míst se skutečně vypravit. Film byl natočen v dalešickém pivovaru, protože nymburský pivovar již nemá pivovarský komín ani varnu, kterou Bohumila Hrabal v tomto díle popisuje (Pivovar Dalešice 2018). Restaurace Modrá hvězda v Počátkách zase evokovala lépe prvorepublikovou restauraci, než objekty v současném Nymburce (Bohumil Hrabal 2010). Naopak existují Hrabalova díla, jejichž děj i filmové zpracování vychází ze stejného místa. Například literární dílo *Slavnosti sněženek*, zfilmované Jiřím Menzelem je umístěno do Kerska a návštěvníci vyhledávají místa spojená s filmovým i knižním zpracováním tohoto díla – Restaurace Hájenka, obchod s potravinami, soukromá vila atp. Literární dílo *Ostře sledované vlaky* i jeho filmové zpracování opět Jiřím Menzelem je umístěno do Kostomlat nad Labem, zejména na vlakové nádraží, kde byla odhalena pamětní deska věnovaná Bohumilu Hrabalovi a jeho Ostře sledovaným vlakům. Film získal ocenění Oscar za nejlepší cizojazyčný film (Bohumil Hrabal 2010). Jako další příklad spojení literatury a filmu musíme uvést spisovatele Václava Čtvrťka a jeho pohádkové knihy a příběhy, které byly často zfilmovány do podoby Večerníčků. Všichni dobře znají *Rumcajse*, *Manku*, *Cipíska a les Řáholec*, kam musel Rumcajs utéct z Jičína do jeskyně. Tato jeskyně „opravdu existuje“ a je upravena tak, jakoby ji někdo obýval – ustlaná postel, květiny pro Manku a připravená svačina pro Cipíska. V Jičíně je možné navštívit také ševcovnu, kde žil Rumcajs s Mankou předtím, než se stal loupežníkem a než byli vyhnáni do výše zmíněného Řáholec (Jičín město pohádky 2018).

Organizace CzechTourism propaguje mobilní aplikaci Czech Film Trips, která je dostupná i na jejich webových stránkách a je vytvořena v rámci projektu Česko – země filmu. Uživatel si zde může vybrat místa, spojená s jeho oblíbeným filmem či seriálem, které mají mnohdy i předlohu v literárním díle. Například místa, kde se natáčel film *Tmavomodrý svět* od Zdeňka Svěráka, *Bylo nás pět* od Karla Poláčka atd. (CzechTourism 2015). Tato aplikace mi přijde užitečná, protože se díky ní může návštěvník inspirovat a navštívit místa pro něj neznámá a o kterých by se třeba těžko dozvěděl. To si klade za cíl i akce „Po stopách českých literátů“, která chce zatraktivnit místa méně známá a méně navštěvovaná.

Kapitola 4.1 je odpovědí na výzkumné otázky, které byly stanoveny v rámci této diplomové práce. Z výše uvedeného výčtu atraktivit LCR je zřejmé, že v Česku tato forma CR potenciál má a záleží na aktérech v konkrétním místě, jak ho využijí. Zda z rodného domu vytvoří muzeum, památník, zpřístupní objekt veřejnosti, zda na objekt umístí pamětní desku, budou se o objekt starat a rekonstruovat ho v případě potřeby. Zda využijí toho, že o místě literát psal a stalo se pro něj inspirací při tvorbě jeho děl, a vystaví tak v místě například pomník, zřídí naučnou stezku. Nebo zda uspořádají literární festival či jinou veřejnou akci na počest literáta či jeho díla. Vše

záleží na aktérech v konkrétním místě a jeho obyvatelích jak se k faktu, že tam žila významná literární osobnost, postaví. Místa, která potenciál LCR nijak nevyužívají, by se měla inspirovat tam, kde LCR v různých formách funguje a využít tento potenciál ve svůj prospěch. Na uvedených příkladech ze zahraničí v kapitole 2.7 je vidět, že atraktivita LCR cílí na širší publikum, i z jiných zemí světa, v Česku je význam atraktivit LCR spíše regionální (národní).

4.2 „Po stopách našich literátů“

Kapitola 3 se zabývá výběrem a tvorbou magnetek, oslovením prodejních míst, tvorbou map pro sběratele atp. Tato kapitola se zabývá již konkrétně vyhlášenou akcí v rámci této diplomové práce, a to „Po stopách našich literátů“. V kapitole 4.1 byl zhodnocen potenciál LCR v Česku – tedy, že zde existuje a někde funguje lépe, někde hůře. Pokud v daném místě žil významný literát, mělo by se k tomu toto místo postavit a vytěžit z toho nejvíce ve svůj prospěch, propagovat místo a nalákat tam jak místní obyvatele, tak i návštěvníky z okolí atp. Jak tvrdí Bidaiki a Hosseini (2014), turistické destinace k sobě mohou přilákat návštěvníky právě tím, že vytvoří například nějaký produkt LCR, což magnetky Sestav si svůj svět vytvořené v rámci této diplomové práce jsou.

Soutěž „Po stopách našich literátů“ byla vyhlášena s vědomím toho, že v Česku potenciál LCR existuje, nemá však ještě takovou tradici jako třeba v zahraničí, ale je zde široká škála atraktivit, které mohou oslovit návštěvníky a zájemce o literaturu a místa s ní spojená. V této části diplomové práce se zaměřuje autorka pouze na literáty, kteří jsou zmíněni v kapitole 3.2 a v tabulce, viz příloha č. 3. Vznikl tedy seznam spisovatelů doplněný o informace a zejména místa, která jsou s literátem spojována a kde se nachází atraktivita související s jeho životem a dílem, viz kapitoly 4.1 a 2.7, a kontakty na tato místa, viz kapitola 3.2. I přesto, že některá potenciální prodejní místa nebyla nalezena, mohou být stejně vytvořeny magnetky vztahující se k těmto literátům či dílům, které budou sloužit buď jako bonusové magnetky, viz kapitola 2.9.2 nebo budou prodávány pouze na e-shopu nebo budou zasílány jako odměny za zaregistrované kódy v rámci vyhlášené akce „Po stopách našich literátů“.

V rámci diplomové práce byly vytvořeny produkty – suvenýry, které sice cílí na užší spektrum návštěvníků, ale přesto slouží k propagaci lokality a rozšiřují současnou nabídku produktů cestovního ruchu. Jak tvrdí Swanson a Timothy (2012) suvenýry jsou nejrozšířenějšími předměty, které zachycují zkušenosti, zážitky, vzpomínky a poskytují pracovní příležitosti. Což je také smyslem vytvořených magnetek Sestav si svůj svět. Také využívají vzdělávací potenciál LCR, který je podle Gentile, Brown (2015) velice důležitý. Každá magnetka obsahuje edukační text, který sběratele informuje o objektu, spisovateli atp.

Soutěž „Po stopách našich literátů“ byla vyhlášena s prvním jarním dnem 20. 3. 2019, kdy se otevřely první objekty a některé další to mohlo podnítit k zapojení se do této soutěže. Většina objektů se návštěvníkům otevírá již od dubna, takže je mohou sběratelé pozvolna navštěvovat a sbírat z těchto míst magnetky.

Pravidla akce „Po stopách našich literátů“ jsou uvedena na webových stránkách hry Sestav si svůj svět a každý sběratel má k těmto informacím přístup. Vztahuje se pouze na magnetky, které jsou umístěny do kategorie „Literární osobnosti“. Tyto magnetky se dají vyselektovat na webových stránkách akce. Každý sběratel, který na svůj sběratelský účet přihlásí 10 kódů, má nárok na získání neprodejně bonusové magnetky, která je pochopitelně literárně zaměřená. S předpokladem, že se po vyhlášení této akce do ní zapojí další prodejní místa, bude za každých 10 přihlášených kódů zaslána sběratelům bonusová magnetka – vždy s jinou tematikou. V současné době (duben 2019) je vyrobena jedna bonusová magnetka – Dalimilova kronika, výjev zavraždění sv. Ludmily, viz příloha č. 15. K této bonusové magnetce je přiřazen naučný text, který si návštěvník může přečíst na webových stránkách akce. Poštovné za zasílání bonusových magnetek hradí na své náklady organizátor této akce. Mimo bonusové magnetky mají sběratelé šanci získat každý měsíc cenu (regionální literatura, volná vstupenka do literárního muzea atp.), o kterou se losuje, tedy nezáleží na tom, kolik kódů z magnetek sběratelé z kategorie „Literární osobnosti“ na svůj účet přihlásí. Stačí jeden přihlášený kód a sběratelé jsou automaticky ve slosování o ceny každý měsíc. Akce bude probíhat po celou turistickou sezónu 2019 s možností prodloužení. Pro měsíc duben 2019 a květen 2019 se losuje o publikaci Bohumila Hrabala – Milý Karle, která byla věnována nakladatelstvím VEGA-L.

4.2.1 Prodejní místa

Po vytvoření návrhu magnetek, viz kapitola 3.3, byli osloveni aktéři v potenciálních prodejních místech, s nabídkou připojení se do sběratelské hry Sestav si svůj svět a akce „Po stopách našich literátů“. Jak vyplývá z rozhovoru se zakladatelem této sběratelské hry, vždy záleží na konkrétním místě, zda se do této akce zapojí, viz příloha č. 11. Záleží na velikosti objektu, na jeho vlastníkově, pracovnících apod. Dále také z jeho zkušeností plyne, že po vyhlášení nějaké menší, doplňkové akce, jako je „Po stopách našich literátů“, se postupně sama prodejní místa ozývají, že by měla zájem o zapojení. Je to také díky sběratelům, kteří se na těchto místech dotazují, zda magnetku prodávají či nikoliv. Pokud se do akce zapojí, mají z toho samozřejmě výhody – například zdarma propagaci objektu na webových stránkách akce Sestav si svůj svět a z prodeje magnetek mají také nemalý finanční zisk. Ale opravdu se liší objekt od objektu a záleží na přístupu vlastníka, který má rozhodující slovo.

V současné době (duben 2019) je v rámci akce „Po stopách našich literátů“ vytvořeno 34 magnetek, viz tabulka č. 1. Tento seznam není samozřejmě definitivní, protože se budou oslovovat další aktéři nebo se sami ozvou a budou se chtít zapojit, viz výše.

Jak je z tabulky č. 1 patrné, jedná se o pestrý seznam míst – jak hmatatelných, tak nehmatatelných atraktivit literárního cestovního ruchu, viz kapitola 2.7, která lze navštívit a magnetky zde tak zakoupit. Jsou zde zastoupeny *rodné domy* veřejnosti přístupné, například v Borové rodný dům Karla Havlíčka Borovského, v Miletíně rodný dům Karla Jaromíra Erbena, v Hořiněvsi rodný dům Václava Hanky, v Dobrušce rodný dům F. V. Heka, v Husinci rodný dům Jana Husa a v Klenčí pod Čerchovem rodný dům Šimona Baara.

Dále v tabulce č. 1 najdeme *místa spojená se životem a tvorbou spisovatele* – Památník Jaroslava Haška v Lipnici nad Sázavou, který zpřístupňuje svou expozici veřejnosti (lze zde získat dvě magnetky). Také sem patří lavička se sochou spisovatele Josefa Škvoreckého v životní velikosti v jeho rodném Náchodě a srub Petra Bezruče v Ostravici.

Dále *muzea*, která se věnují životu a dílům literáta. V Nymburce je zřízeno vlastivědné muzeum, ve kterém je umístěna stálá expozice významného nymburského občana Bohumila Hrabala. V Praze v Národním pedagogickém muzeu J. A. Komenského je nainstalována stála expozice, která se věnuje jednak dějinám českého školství od středověku až po současnost, ale také je částečně zaměřena na důležitou osobnost literatury a školství – J. A. Komenského. Muzeum v Rychnově nad Kněžnou je umístěno v domě, kde žila M. D. Rettigová a kde napsala svou slavnou Domácí kuchařku. Objekt Památníku Karla Hynka Máchy v Doksech původně sloužil jako sirotčinec, ale dnes je zde vybudována expozice, která se věnuje životu a dílu básníka Karla Hynka Máchy. V České Skalici je vytvořeno Muzeum Boženy Němcové, ve Zbirohu Muzeum J. V. Sládka, v Lázních Bělohrad je vybudován Památník K. V. Raise, v Havlíčkově Brodě Muzeum Vysočiny na počest K. H. Borovského, v Uherském Brodě Muzeum J. A. Komenského, v Lukavci Památník Antonína Sovy či v Luhu pod Branovem Pamětní síň Oty Pavla atd.

Dále se jedná o *místa spojená s literární tvorbou spisovatele*, jako například Zámek Ratibořice a Staré bělidlo, které se pojí s tvorbou Boženy Němcové a jejím nejznámějším dílem Babička. Máchovo jezero a Máchův kraj zase s K. H. Máchou a jeho dílem Máj, ve kterém je tato oblast popisována.

Místa vytvořená podle literárního díla se věnují dílu samotnému více než spisovateli. Jako příklad Rumcajsova ševcovna v Jičíně – dílo Václava Čtvrtka či Rumcajsova jeskyně v obci Brada. V Ostrovačicích je vytvořen Památník Pohádky Máje od Viléma Mrštíka.

Dále *literární instituce* jako například Rajhrad – Památník písemnictví na Moravě.

A nakonec z nehmateľných atraktivit LCR jsou zde zastoupeny *festivity* jako Mezinárodní dudácký festival ve Strakoniciích, které jsou proslulé svou dudáckou tradicí. Uprostřed města stojí socha dudáka Švandy a jeho Dorotky, hlavních postav J. K. Tyla z díla Strakonický dudák.

Tabulka č. 1 – Magnetky z kategorie „Literární osobnosti“ a spisovatelé

Magnetka	Spisovatel
Havlíčková Borová – Rodný dům K. H. Borovského	K. H. Borovský
Jičín – Rumcajsova ševcovna	Václav Čtvrtek
Náchod – Josef Škvorecký	Josef Škvorecký
Lipnice nad Sázavou – Památník Jaroslava Haška, Expozice	Jaroslav Hašek
Lipnice nad Sázavou – Památník Jaroslava Haška	Jaroslav Hašek
Ratibořice – Zámek	Božena Němcová
Praha – Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského – Kabinet	J. A. Komenský
Praha – Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského	J. A. Komenský
Máchovo jezero	K. H. Mácha
Brada – Rumcajsova jeskyně	Václav Čtvrtek
Nymburk – Vlastivědné muzeum	Bohumil Hrabal
Rychnov nad Kněžnou – Muzeum	M. D. Rettigová
Rajhrad – Památník písemnictví na Moravě	
Strakonice – Mezinárodní dudácký festival	J. K. Tyl
Doksy – Památník K. H. Máchy	K. H. Mácha
Česká Skalice – Muzeum Boženy Němcové	Božena Němcová
Lázně Bělohrad – Památník K. V. Raisa	K. V. Rais
Zbiroh – Muzeum J. V. Sládka	J. V. Sládek
Ostrovačice – Památník Pohádky Máje	Vilém Mrštík
Klenčí pod Čerchovem – Baarův dům	Šimon Baar
Husinec – Rodný dům Jana Husa	Jan Hus
Ostravice – Srub Petra Bezruče	Petr Bezruč
Dobruška – Rodný domek F. V. Heka	F. V. Hek
Luh pod Branovem – Pamětní síň Oty Pavla	Ota Pavel
Jihlava – Muzeum Vysočiny	K. H. Borovský
Uherský Brod – Muzeum J. A. Komenského	J. A. Komenský
Lukavec – Památník Antonína Sovy	Antonín Sova
Praha – Nerudova ulice	Jan Neruda
Miletín – Rodný dům K. J. Erbena	K. J. Erben
Hořiněves – Rodný dům Václava Hanky	Václav Hanka
Staré bělidlo	Božena Němcová
Hudlice – Památník Josefa Jungmanna	Josef Jungmann
Radhošť – Kaple sv. Cyrila a Metoděje	Cyryl a Metoděj
Rychnov nad Kněžnou – Památník Karla Poláčka	Karel Poláček

Zdroj: Sestav si svůj svět, vlastní tvorba (Microsoft Office Excel 2007)

Reakce prodejních míst na nabídku spolupráce

V tabulce v příloze č. 3 ve sloupci „stav magnetky“ je barevně odlišeno, zda pro daného literáta byla vytvořena magnetka a prodává se na objektu (růžová barva), či magnetka vytvořena nebyla, protože žádné místo, které by mohlo prodávat magnetku, neexistuje (oranžová barva), nebo objekty osloveny byly, ale magnetku prodávat nechtějí (fialová barva), anebo osloveny byly, ale nebyla od nich zatím žádná reakce (modrá barva). Pro lepší přehlednost byly tyto objekty umístěny do mapy, viz kapitola 3.8 a viz příloha č. 20, ve které jsou také barevně odlišeny, stejně jako v tabulce v příloze č. 3. Tato mapa slouží zejména organizátorovi akce, než samotným sběratelům. Sběratelé si mohou mapu literárních osobností zobrazit na svém osobním účtu a informace, které by se dozvěděli z této vytvořené mapy, jsou pro ně zbytečné. Ale organizátor má alespoň lepší přehled o vyhlášené akci. Pro lepší přehlednost byly také tyto informace převedeny do tabulky, viz tabulka č. 2, ze které je patrné, kolik aktérů bylo osloveno, kolik souhlasilo a kolik ne a také je vidět, o které aktéry se jedná – turistická informační centra, muzea, rodné domy apod., viz tabulka č. 3.

Osloveno bylo padesát objektů (aktérů) z tabulky v příloze č. 3 (sloupec stav magnetky). Tyto objekty byly vyzvány, aby se k akci připojily, ale stanovisko některých z nich bylo, že se prozatím zapojovat nechtějí, anebo na výzvu o zapojení prozatím nereagovaly, ale žádný objekt nevyloučil, že se později nezapojí. Mezi hlavní důvody patřil nedostatek financí, ale také to, že se často jedná o objekty, které jsou různě spravovány a řízeny – obcí, krajem, pobočkou muzea atd. a komunikace je s nimi pak těžší a složitější. Mezi objekty, které *na výzvu ani další kontaktování nereagovaly jasnou odpovědí*, patří: Husinec u Prachatic – Muzeum Jana Husa, Chudenice – Muzeum Josefa Dobrovského, Muzeum Jarmily Novotné a Svatopluka Čecha v Litni, Hronov – Jiráskovo muzeum, Muzeum Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou, Semily – Rodný dům Ivana Olbrachta a další, které jsou vyznačeny v tabulce v řádku modrou barvou, viz příloha č. 3. Tyto objekty se prozatím nezapojily zejména z toho důvodu, že si nejsou jisté finančními prostředky, které budou mít k dispozici, zároveň uvedly, že pokud jim to situace dovolí a pokud bude zájem mezi sběrateli, připojí se k akci později. Mezi aktéry, kteří *prozatím odmítli účast*, patří pouze Muzeum J. A. Komenského v Uherském Brodě, označené fialovou barvou, viz příloha č. 3. Tento objekt uvedl jako důvod odmítnutí to, že v současné době nabízí ve svém objektu velké množství suvenýrů, avšak v případě zájmu sběratelů se do této akce později zapojí. Některé výše zmíněné objekty byly srozuměny s tím, že magnetky jejich objektů budou prozatím prodávány na e-shopu sběratelské hry. Z důvodu toho, že jsou magnetky opatřeny soutěžními kódy na zadní straně, musí sběratel prokázat návštěvu objektu (fotografie, scan vstupenky, atp.) a následně jsou mu

magnetky zaslány i s kódy a mohou se tak účastnit vyhlášených soutěží a akcí. E-shop byl zřízen zejména z toho důvodu, že některé objekty jsou přes turistickou mimosezónu zavřeny (hrady, zámky atp.), ale sběratele to neodradí od návštěvy i v tomto období a bylo by zbytečné, aby magnetky nezískali. Samozřejmě pokud se do sběratelské hry budou chtít oslovené objekty zapojit později, magnetky jim budou zaslány a mohou je prodávat na svém objektu.

Převážná část aktérů po oslovení však *vyjádřila souhlas* s připojením se k akci. Většina byla nadšena a ihned spolupracovala na návrhu magnetky, doplňkovém textu apod. Jedná se o magnetky např.: Havlíčkova Borová – Rodný dům Karla Havlíčka Borovského, Praha – Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského s dvěma magnetkami, Miletín – Rodný dům K. J. Erbena, Hořiněves – Rodný dům Václava Hanky, Dobruška – Rodný domek F. V. Heka, Lukavec – Památník Antonína Sovy, Jičín – Rumcajsova ševcovna, Náchod – Josef Škvorecký, Lipnice nad Sázavou – Památník Jaroslava Haška (expoze), Lipnice nad Sázavou – Památník Jaroslava Haška, Ratibořice – Zámek, Hudlice – Památník Josefa Jungmanna atp., viz tabulka v příloze č. 3, tyto objekty jsou označeny růžovou barvou.

Oranžovou barvou jsou označeni literáti a díla, u kterých nebylo nalezeno potenciální prodejní místo. Jedná se o nejstarší díla české literatury a jejich lokalizace je tak problematická, např.: Hospodine, pomiluj ny, Kosmova kronika, Kristiánova legenda, Alexandreida, Kronika tak řečeného Dalimila, Masticák, Podkoní a žák. Někdy se ale jednalo také o spisovatele, pro které sice byly nalezeny stopy na některých místech, ale jednalo se většinou o pomníky, informační a pamětní desky atp., takže nemělo cenu tato místa ani oslovovat, protože by magnetka stejně neměla být kde prodávána, např.: Viktor Dyk, František Hrubín, Vladimír Holan atd., viz příloha č. 3. Avšak aby tato díla a spisovatelé zcela nevymizeli, organizátor hry Sestav si svůj svět se rozhodl vytvořit z některých bonusové magnetky, které budou sloužit jako odměna sběratelům.

Z výše uvedeného výčtu můžeme zaznamenat to, že se povětšinou ke sběratelské hře přihlásily menší objekty, které nejsou tolik navštěvované, a využijí tak propagaci na webových a sociálních stránkách akce Sestav si svůj svět. Což je také cílem akce, propagovat a ztraktivňovat návštěvníkům místa méně známá.

Tabulka č. 2 – Oslovené objekty

Celkem osloveno objektů	50
odpověděli kladně na dopis	2
odpověděli kladně na email	6
odpověděli kladně na telekontakt	7
odpověděli kladně na osobní kontakt	12
odpověděli záporně	1
zatím se jasně nevyjádřili	22

Zdroj: vlastní tvorba (Microsoft Office Excel 2007)

Tabulka č. 2 přehledně zobrazuje, jak 50 oslovených objektů (aktérů) reagovalo na nabídku o spolupráci na akci „Po stopách našich literátů“. Z tabulky je patrné, že pouze jeden aktér odpověděl na nabídku záporně. Dvacet dva adresátů se do dnešní doby (duben 2019) nevyjádřilo, zda se chtějí účastnit či nikoliv. Tito aktéři nereagovali na zaslaný doporučený dopis, většinou nereagovali ani na email s nabídkou a až po telefonickém rozhovoru jsme se domluvili, že si nabídku prozatím rozmyslí a kdykoliv se mohou do akce připojit. Dvacet sedm oslovených aktérů odpovědělo na nabídku kladně, tedy, že mají zájem se zapojit do nově vyhlášené akce.

Z tabulky je patrné, jaká forma oslovení byla nejúčinnější – osobní kontakt. Pokud jsou objekty navštíveny osobně, je zde větší pravděpodobnost, že jsou osloveny správné osoby – tedy lidé, kteří rozhodují o propagaci, propagačních materiálech atd. Je také jednodušší vysvětlovat podstatu, pravidla a cíl akce Sestav si svůj svět a akce „Po stopách našich literátů“ osobně, protože je větší prostor pro zodpovězení dotazů od oslovených aktérů. Také z osobní zkušenosti organizátora akce plyne, že osobní kontakty jsou vhodnější, protože je možné si oslovený objekt prohlédnout, popovídat si s aktéry o jejich situaci, problémech, navrhnout možnosti spolupráce a dohodnout se na společném řešení, které bude vyhovovat oběma stranám. Na druhou stranu je tato forma oslovování časově nejvíce náročná, objekty se musí navštívit, musí se oslovit ti správní aktéři atp., ale díky osobnímu kontaktu se konkrétně do akce „Po stopách našich literátů“ zapojilo dvanáct objektů. Druhou nejúspěšnější formou oslovení byl telefon a v těsném závěsu email. U telefonu opět platí jako u osobního kontaktu, že je jednodušší vše vysvětlit volajícímu, i když zároveň je to méně osobní, takže má oslovený větší prostor pro odmítnutí nabídky, než u osobního kontaktu. U emailu se může stát, že se dostane do rukou osobě, která nemá například s oddělením propagace nic společného a vyhodnotí email jako nevhodný či email spadne do spamu atp. Je to sice rychlý a poměrně jednoduchý způsob komunikace, ale pokud se jedná o první kontakt s daným aktérem, je často neefektivní. Nejméně vhodná forma oslovení byl doporučený dopis. Z tabulky č. 2 vyplývá, že pouze 2 objekty reagovaly kladně na základě zaslaného dopisu. Ostatní oslovení aktéři na dopis nereagovali vůbec, a museli být následně

oslovení emailem, a pokud nereagovali ani na email, byli kontaktováni telefonicky a popř. osobně. Tedy jako nejlepší forma pro oslovení dalších aktérů s nabídkou spolupráce v budoucnu bude použita zejména osobní návštěva objektů.

Tabulka č. 3 – Typy prodejních míst

Prodejní místo	počet
Památník či rodný dům zřízený obcí	8
Turistické informační centrum zřízené obcí	7
Muzeum zřízené obcí	4
Zámek pod správou NPÚ	1
Muzeum zřízené krajem	1
Soukromý subjekt	6

Zdroj: vlastní tvorba (Microsoft Office Excel 2007)

V tabulce č. 3 jsou uvedena aktuální prodejní místa magnetek z kategorie „Literární osobnosti“ a jejich zřizovatel. Ve většině případů (20 prodejních míst) se jedná o místa, která jsou zřízena obcí, ať je to muzeum s expozicí literáta, vytvořený památník, zpřístupněný rodný dům či turistické informační centrum. Ve 20 případech se magnetky prodávají přímo v objektu, což je určitě přínosem, protože se prodejem magnetek zvýší i návštěvnost objektu. V sedmi případech jsou magnetky prodávány v turistických informačních centrech z důvodu, že se tyto objekty například nachází uprostřed města (lavička s Josefem Škvoreckým v Náchodě), nebo v objektech nejsou zřízeny prodejny suvenýrů (Staré bělidlo, Brada – Rumcajsova jeskyně) či se jedná o přírodní atraktivitu, které nemají jasné prodejní místo (Máchovo jezero) atp. Šest prodejních míst je vlastně soukromníky. S těmito aktéry byla jednodušší komunikace, protože se povětšinou jednalo o majitele objektu, kteří měli sami zájem na účasti v rámci akce „Po stopách našich literátů“. V jednom případě se jedná o prodejní místo v zámku, který je ve správě NPÚ a v jednom případě o muzeum zřízené krajem. Jak plyne i z rozhovoru s organizátorem akce Sestav si svůj svět, úspěšnost získání prodejních míst pro magnetky záleží na aktérech, kteří v objektu pracují, na jejich ochotě prodávat něco nového, účastnit se celorepublikové akce, spolupracovat s dalšími aktéry, využít potenciálu, které jejich místo nabízí atp.

Jak bylo v teoretické části diplomové práce uvedeno, má studium LCR podle autorů Akarçay, Gökhan (2017) zásadní nedostatky, protože existuje málo dat a informací o tom, jak jsou do LCR zapojeni místní aktéři, zainteresované objekty, místní obyvatelé, návštěvníci atd. V této diplomové práci byla pozornost věnována místním aktérům a objektům, které jsou spojeny s významnými českými literáty. Díky oslovení těchto aktérů je možné si utvořit názor, jak literární cestovní ruch v Česku funguje. Bylo zjištěno, jací aktéři se podílejí na LCR, jaký je jejich přístup k potenciálu LCR

a jak s ním pracují, byla s nimi navázána spolupráce, která bude trvat, doufejme, nadále a díky ní bude poté možné zhodnotit posun využití potenciálu LCR, kterým tato místa disponují. V současné době byla zjištěna odezva na zapojení se do akce „Po stopách našich literátů“ jen u některých objektů, viz níže.

Odezva na akci „Po stopách našich literátů“ některých prodejních míst

Po pár týdnech od zahájení akce „Po stopách našich literátů“ (20. 3. 2019) je možné zhodnotit reakce některých prodejních míst. Například *Městské informační centrum v Náchodě*, které prodává magnetku lavičky s Josefem Škvoreckým, objednalo dalších 100 ks těchto magnetek začátkem dubna 2019, protože je zde sběratelé více nakupují v závislosti na nově vyhlášené akci. Tedy lze říci, že na tomto místě se nově vzniklá soutěž ujala a díky sběratelům se zvedla návštěvnost. To samé platí o rodném domku F. V. Heka, jehož prodejní místo – *Vlastivědné muzeum v Dobrušce* si objednalo dokonce 200 ks magnetek. *Turistické centrum Český ráj*, které prodává magnetku Rumcajsovy jeskyně – Brada, si objednalo dalších 50 ks magnetek. *Via Musica v Praze* si objednala dalších 25 ks magnetek Nerudovy ulice. *Mapové centrum – Ciao ve Strakonících* si objednalo dalších 100 ks magnetek Mezinárodního dudáckého festivalu ve Strakonících. Je patrné, že některé objekty objednaly další várku magnetek samy od sebe v důsledku toho, že jsou zařazeny do akce „Po stopách našich literátů“. Většina objektů si při zahájení této akce objednala 100 ks magnetek, které se nabízejí v jejich prodejních místech. Ale tyto informace jsou dostupné pouze organizátorovi akce.

V rámci diplomové práce a snaze zjistit reakci prodejních míst byl uskutečněn krátký rozhovor se soukromým provozovatelem **Rumcajsovy ševcovny v Jičíně**, kde je v prodeji stejnojmenná magnetka. Tento objekt byl vybrán proto, že pohádkové postavy od Václava Čtvrťka zná každý – ať dospělý nebo dítě a objekt je tak navštěvován často celými rodinami. Provozovatel objektu (Jiří Wilda) ochotně odpověděl krátce na tyto otázky:

Kolik magnetek jste objednali a kolik magnetek jste za období od vyhlášení hry „Po stopách našich literátů“ prodali?

Na začátku jsem objednal 100 ks magnetek a už jsem jich prodal víc jak polovinu. Někteří návštěvníci přichází s cílem magnetku koupit, někteří ji koupí až po prozkoumání, jaké suvenýry nabízíme.

Vidíte přínos v začlenění vašeho prodejního místa do akce „Po stopách našich literátů“?

Naše zařízení je určeno pro rodiny s dětmi a hrdinové Václava Čtvrtka Rumcajs, Manka i Cipísek jsou známy všem generacím, které k nám přicházejí (rodiče, prarodiče, děti). Takže určitě k nám přiláká širokou škálu návštěvníků.

Pozorujete nárůst návštěvníků díky této akci?

Vyhlášení soutěže „Po stopách našich literátů“ se příznivě odrazilo v návštěvnosti Rumcajsovy ševcovny. Také prodej magnetek stoupl a v nejbližší době budu objednávat další várku.

4.2.2 Sběratelé zapojeni do akce „Po stopách našich literátů“

Po vyhlášení akce „Po stopách našich literátů“ na webových stránkách, stránkách Facebooku a Instagramu akce Sestav si svůj svět se sběratelé začali o tuto soutěž zajímat a postupně navštěvovat místa, kde by magnetku z kategorie „Literární osobnosti“ mohli zakoupit. Na začátku dubna 2019 bylo evidováno přes 50 sběratelů, kteří měli nárok na zaslání bonusové magnetky za 10 nahlášených kódů na svůj sběratelský profil. Je tedy vidět, že necelý měsíc po vyhlášení této akce existuje již několik desítek sběratelů, kteří se zapojili a kteří mají nárok na odměnu v podobě neprodejně magnetky, která jim bude zdarma zaslána na adresu. Podle databáze provozovatele však jednu či více magnetek z kategorie „Literární osobnosti“ vlastní již několik stovek sběratelů.

5 Závěr

Literární cestovní ruch je fenomén, kterému by měla být dle mého názoru věnována větší pozornost jak ze strany vědecké, tak i ze strany marketingu, brandingů, zainteresovaných aktérů apod. Diplomová práce hodnotí pozici literárního cestovního ruchu v Česku jakožto specifické formy cestovního ruchu, která vznikla teprve nedávno a nemá zde takovou tradici jako jiné jeho formy. Vlivem sílícího masového turismu v oblíbených destinacích a v destinacích, které svůj rozmach zažily teprve v nedávné době, se lidé snaží uniknout každodenní rutině a realitě například relaxací pomocí četby knih a následně vyhledávají místa, spojená s jejich oblíbeným literárním dílem, literátem, literární postavou či místem děje.

Hlavním cílem diplomové práce bylo *přiblížit roli literárního cestovního ruchu zejména v Česku, ale i zahraničí a zhodnotit potenciál této formy cestovního ruchu a navrhnout, jak by se mohla dále v Česku využít*. Tento cíl byl dle mého názoru splněn, díky rešerši literatury byla přiblížena role literárního cestovního ruchu obecně, byl zhodnocen potenciál této specifické formy literárního cestovního ruchu v Česku i v zahraničí a také bylo zjištěno, jak zde literární cestovní ruch funguje, což bylo i prvním dílčím cílem. Toto zhodnocení se zakládá na uvedených příkladech – jak ze zahraničí, tak i z Česka k jednotlivým atraktivitám a formám literárního cestovního ruchu, viz kapitoly 2.6, 2.7 a 4.1. Rešerše literatury byla poměrně obtížná, protože, jak bylo v úvodu práce řečeno, mnoho literatury, která se zabývá literárním cestovním ruchem, neexistuje.

Druhým dílčím cílem bylo identifikování míst, spojených s významnými českými literáty, kteří se v místě buď narodili, žili, zemřeli, anebo se pro ně stalo zdrojem inspirace při tvorbě jejich děl. Jako výchozí zdroj pro vyhledávání míst, která se váží k jednotlivým literátům, byl využit Katalog požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury, který obsahuje seznam literátů a literárních děl, povinných pro všechny, kteří skládají maturitní zkoušku z českého jazyka. Na základě uvedených příkladů (místo narození, místo úmrtí, místo tvorby, místo inspirace atp.) k jednotlivým literátům, viz příloha č. 3, lze říci, že potenciál literárního cestovního ruchu Česko má, ale je nerovnoměrně využíván. Záleží na konkrétním místě, na jeho pracovnících, přístupu místních obyvatel atd. Některá místa se k faktu, že jsou spojena s životem či dílem významného literáta staví velice dobře a zodpovědně a snaží se z toho vytěžit co nejvíce. Zřizují muzea s expozicí zaměřenou na život a dílo literáta, zpřístupňují rodné domy či domy, ve kterých literáti během svého života pobývali, vytváří akce pro veřejnost v podobě literárních festivalů, autogramiád, kurzů tvůrčího psaní, vymýšlí naučné stezky, staví pomníky, busty atd. Někteří aktéři ovšem z této skutečnosti netěží a nejsou aktivní v propagaci literáta a míst s ním spojených. Často

jsou spisovatelé uvedeni na webových stránkách obcí, muzeí a dalších objektů, mezi významnými rodáky a obyvateli, avšak žádné další aktivity tito aktéři nevyvíjejí. Je těžké přizvat návštěvníky do míst, která sice s životem a díly některých významných literátů spojena jsou, ale nemají tendenci tento fakt dále propagovat a situaci měnit. Jedná se například o Jaroslava Vrchlického, jehož rodný dům v Lounech není zpřístupněn, rodný dům Viktora Dyky v Mělníku či rodný dům Jiřího Ortena v Kutné Hoře atd. Je k zamyšlení, proč se aktéři v těchto a dalších místech nesnaží o zlepšení pozice literárního cestovního ruchu a o jeho lepší propagaci a rozšířit tak v daných lokalitách nabídku atraktivit. Do budoucna by bylo vhodné uskutečnit s těmito aktéry například jednání, která by napomohla k pochopení stávající situace. Ale to je úkol až pro další výzkum. Z databáze českých literátů, viz příloha č. 3, zjistíme, že k některým spisovatelům či dílům nebyly nalezeny žádné stopy v naší republice. Jedná se tedy hlavně o literární díla, která vznikla podstatně dříve (Mastičkář, Podkoní a Žák atp.), ale také o spisovatele jako Václav Hájek z Libočan, který je pouze zmíněn na webových stránkách obce Libočany, ale žádné další stopy v obci nalezeny nebyly. Tento odstavec je zároveň odpovědí na výzkumné otázky, které byly stanoveny v této diplomové práci, tedy bylo zjištěno, že některá místa se k faktu, že jsou spojena s životem a dílem významného literáta, staví pozitivně a pořádají například veřejné akce, zřídila muzeum, památník apod., některá naopak tento fakt nějak více nepropracovávají ve svůj prospěch. Tyto informace jsou přehledně zobrazeny v tabulce v příloze č. 3, kdy oranžovou barvou mají ve sloupci „stav magnetky“ ti spisovatelé, ke kterým nebylo nalezeno žádné vhodné místo, objekt a aktivita, která by je více propagovala, růžovou, fialovou a modrou barvou naopak ti, u kterých stopy na určitých místech nalezeny byly.

Pro tuto diplomovou práci byli stěžejní zejména aktéři, kteří se aktivně snaží literáty a jejich díla propagovat a objekty s nimi spojené zpřístupňovat veřejnosti, či na jejich počest zřizují nové objekty, pořádají literární festivaly atd. Tito aktéři byli osloveni s nabídkou o zapojení se do celorepublikové sběratelské hry Sestav si svůj svět a do nově vyhlášené menší akce „Po stopách našich literátů“. Byla zhodnocena jejich reakce na nabídku, což bylo *třetím dílčím cílem diplomové práce*. Dohromady bylo osloveno padesát aktérů s nabídkou o spolupráci na této akci, viz tabulka č. 2. Z těchto aktérů se jich do soutěže zapojilo 27, účast odmítl jen jeden objekt – Muzeum J. A. Komenského v Uherském Brodě a to z důvodu velkého množství nabízených suvenýrů v tomto objektu, ale nezavrhl spolupráci v budoucnu. Mezi objekty, které nereagovaly jasnou odpovědí na kontaktování dopisem, emailem, telefonickým kontaktem patří např.: Muzeum Jana Husa – Husinec u Prachatic, Chudenice – Muzeum Josefa Dobrovského, Muzeum Jarmily Novotné a Svatopluka Čecha atp. Mezi hlavní důvody oslovených aktérů, kteří prozatím jasně neodpověděli na nabídku o spolupráci, patří málo finančních prostředků, složitý systém při schvalování

magnetek aj. Objekty, které se zapojily do sběratelské hry, se nacházely často v menších obcích, kde potřebují propagaci více než objekty ve větších obcích. Což je odpovědí na část posledního dílčího cíle, a to *zhodnotit z hlediska jejich potenciálu pro literární cestovní ruch reakce na nabídku a i důvod, proč taková byla*. Na webových stránkách akce jsou prodejní místa zveřejněna vždy u příslušné magnetky. Dále jsou také zveřejněna na Facebooku a Instagramu, čímž získávají propagaci vlastně zadarmo. Do akce „Po stopách našich literátů“ se zapojily často malé objekty, které propagaci více potřebují, což bylo i jedním z cílů této akce, jak plyne z rozhovoru se zakladatelem, viz příloha č. 11.

Poslední dílčím cílem bylo *navrhnout v rámci sběratelské hry Sestav si svůj svět magnetky z míst, která jsou spojena s literárními osobnostmi a napomoci tak rozvoji literárního cestovního ruchu v Česku, zapojení místních aktérů, objektů a zvýšení celorepublikového povědomí o těchto místech. Tyto magnetky nabídnout k prodeji na vybraných místech*. V rámci nově vyhlášené soutěže „Po stopách našich literátů“ byly vytvořeny sběratelské magnetky spadající do kategorie „Literární osobnosti“, které se prodávají na objektech, které souhlasily se zapojením do soutěže. Vytvoření magnetky předcházel poměrně dlouhý proces výroby, kdy se dané objekty musely nejprve nafotit, upravit v grafických programech a v konečné fázi se vytvořil grafický návrh magnetky, který se zasílal ke schválení budoucím prodejčům. Po schválení byla magnetka dotvořena do fyzické podoby a zaslána na prodejní místa, kde byla dána do prodeje. Zároveň byly vloženy na webové stránky obrázky magnetek se základními údaji o umístění objektu a s informačním textem, který slouží jako edukační nástroj pro sběratele, viz kapitola 3.5. To vše bylo vytvořeno autorkou diplomové práce. Cílem akce „Po stopách našich literátů“ je zvýšení povědomí o literárních osobnostech našich dějin, o jejich dílech a o místech, která jsou s nimi spojena. S aktéry, kteří se do této akce zapojili, byla navázána spolupráce, která bude, doufejme pokračovat i do budoucna. Soutěž byla vyhlášena k 20. 3. 2019 na webových a sociálních stránkách akce (Facebook, Instagram), které cílí na aktivní sběratele, ale díky sociálním sítím se může tato soutěž dostat do povědomí novým sběratelům či zainteresovaným aktérům, kteří by se chtěli se svým objektem do akce připojit, což se také často děje.

Touto diplomovou prací se jednak přispělo k lepšímu porozumění fenoménu literárního cestovního ruchu, pro který existuje odborná literatura zejména v cizím jazyce a jednak k propagaci a zvýšení povědomí o literárním cestovním ruchu v Česku a o potenciálu, který zde má. Čtenář se dozví o historii literárního cestovního ruchu, o jeho vývoji, pozici v zájmu vědců a formách a atraktivitách atd. Díky příkladům, uvedeným k jednotlivým atraktivitám a formám literárního cestovního ruchu si utvoří určitou představu o tom, jak v Česku a i zahraničí tato forma

cestovního ruchu funguje, jaký má potenciál a kde a jak je využívána. Diplomová práce pracuje s potenciálem literárního cestovního ruchu v Česku a snaží se ho propagovat tím, že vytváří produkty cestovního ruchu – sběratelské magnetky, které pomohou k zvýšení povědomí o literátech a místech s nimi spojených.

Do budoucna je v plánu rozšířit akci „Po stopách našich literátů“ na zahraničí. To znamená zaměřit se jednak na stopy českých literátů v zahraničí a zároveň na stopy významných světových literátů v Česku. Opět by bylo nutné nalézt relevantní zdroj, ze kterého by se mohlo vycházet při tvorbě seznamu světových literárních osobností, ke kterým by byly dohledávány potřebné informace a místa, která jsou s nimi v Česku spojena. Následně by byla tato místa oslovena, a pokud by s nabídkou spolupráce souhlasila, byly by vytvořeny sběratelské magnetky, které by se na objektech prodávaly. Zvýšilo by se povědomí i o těchto nově vytypovaných místech a literátech a vytvořila by se další spolupráce místních aktérů a této sběratelské hry. Bylo by do budoucna zajímavé uskutečnit rozhovory se všemi zainteresovanými aktéry, kteří by sami zhodnotili, jaký pro ně mělo zapojení se do akce Sestav si svůj svět význam, zda se jim zvýšila návštěvnost, zda se zvýšil zájem o literáty a jejich díla apod. A uskutečnit rozhovory s těmi aktéry, kteří se do akce nezapojili, či s těmi, kde literární cestovní ruch nefunguje tak, jako jinde a najít nějaké řešení, jak tuto situaci zlepšit.

Vytvořením nového produktu – magnetek z kategorie „Literární osobnosti“ bylo cílem zlepšit pozici literárního cestovního ruchu v Česku, zviditelnit tuto formu cestovního ruchu, zapojit místní zainteresované aktéry a začít s nimi spolupracovat na propagaci jejich objektu a na propagaci literátů, s kterým jsou spojeni. Byť magnetky cílí jen na určitou skupinu návštěvníků, tak stále fungují jako prostředek propagace literátů a míst s nimi spojených. Oslovování nových, dalších aktérů s nabídkou zapojení se do akce „Po stopách našich literátů“ bude do budoucna snadnější, protože budou již mít informace o tom, jak funguje akce v současné době, kteří aktéři jsou zapojeni, jaké přínosy jim to přineslo atp. Tím, že se budou, doufejme, připojovat další objekty, bude soutěž „Po stopách našich literátů“ zvyšovat propagaci literátů a míst s nimi spojených.

LCR je vznikající, živoucí oblast literárních a kulturních studií a významně přispívá k rozvoji kulturního cestovního ruchu, protože stále narůstá zájem o návštěvu míst spojených s literáty a jejich díly.

Zdroje

Odborné monografie a články

AKARÇAY, P., GÖKHAN, A. K. (2017): A 'language' of modern enchantments: The magic of literature in tourism. *International Journal of Language Academy*, 5, č. 6, s. 12–25.

ARAI, S. M., TORABIAN, P. (2013): Tourist perceptions of souvenir authenticity: An exploration of selective tourist blogs. *Current Issues in Tourism*, 19, č. 7, s. 697–712.

BAJNOK, M. (2017): Slam poetry. Poezie je mrtvá, ať žije poezie! Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/kultura/83597/slam-poetry-poezie-je-mrtva-at-zije-poezie.html> (cit. 5. 10. 2018)

BEETON, S. (2005): *Film-induced tourism*. Channel View Publications, Clevedon, Buffalo, 270 s.

BIDAKI, A. Z., HOSSEINI, S. H. (2014): Literary Tourism as a Modern Approach for Development of Tourism in Tajikistan. *Tourism and Hospitality*, 3, č. 1, s. 1–4.

BOURDIEU, P. (1984): *Distinction: A Social Critique of the Judgment of Taste*. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 613 s.

BUSBY, G., HAMBLY, Z. (2000): Literary tourism and the Daphne Du Maurier festival. In Payton, P. (eds.): *Cornish Studies*, University of Exeter Press, Exeter, s. 197–212.

BUSBY G., KLUG J. (2001): Movie-Induced Tourism: The Challenge of Measurement and Other Issues. *Journal Of Vacation Marketing*, 7, č. 4, s. 316–332.

COHEN, E. (1979): A Phenomenology of Tourist Experiences. *Sociology*, 13, č. 2, s. 179–201.

DAVIES, G. (1995): Rewriting the Acadian Evangeline Myth: Roberts, Saunders and Nova Scotia Popular Culture. In Hochbruck W., Taylor O. J. (eds): *Down East: Critical essays on contemporary Maritime Canadian literature*. Wissenschaftlicher Verlag Trier, Trier, s. 41–53.

DUMBROVSKÁ, V., FIALOVÁ, D. (2019): The City of One Hundred Souvenir Shops: Authenticity of Souvenirs in Prague. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 17 s., v tisku.

GALVASOVÁ, I., BINEK, J., HOLEČEK, J., CHABIČOVSKÁ K., SZCZYRBA, Z. a kol. (2008): *Průmysl cestovního ruchu*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha, 264 s.

- GELNÁ, T. (2006): Tematické parky – využití v cestovním ruchu, dopady na rozvoj území. Bakalářská práce. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PŘF UK, Praha.
- GENTILE, R., BROWN, L. (2015): A life as a work of art: Literary tourists' motivations and experiences at Il Vittoriale degli Italiani. *European Journal of Tourism, Hospitality and Recreation*, 6, č. 2, s. 25 – 47.
- GHETAU, L., ESANU, L. V. (2011): Literary tourism as a promoter of cultural heritage. *WIT Transactions on Ecology and the Environment*, 150, s. 345–353.
- GORDON, B. (1986): The Souvenir: Messenger of the Extraordinary. *The Journal of Popular Culture*, 20, č. 3, s. 135–146.
- HERBERT, D. (2001): Literary places, tourism and the heritage experience. *Annals of Tourism Research*, 28, č. 2, s. 312–333.
- HEŘMANOVÁ, E., PATOČKA, J. (2008): Lokální a regionální kultura v České republice: Kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví. ASPI, Praha, 199 s.
- HOLEŠINSKÁ, A. (2012): Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu. Masarykova univerzita, Brno, 152 s.
- HOPPEN, A., BROWN, L., FYALL, A. (2014): Literary Tourism: Opportunities and Challenges for the Marketing and Branding of Destinations? *Journal of Destination Marketing and Management*, 3, č. 1, s. 37–47.
- HORNER, S., SWARBROOK, J. (2003): Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Grada Publishing, Praha, 66 s.
- HOWARD, P. (2003): Heritage: Management, interpretation, identity. Continuum, Londýn, 278 s.
- HU, B., YU, H. (2007): Segmentation by craft selection criteria and shopping involvement. *Tourism Management*, 28, č. 4, s. 1079 – 1092.
- HUČÍNOVÁ, M. (2017): Filmový cestovní ruch. Po stopách Aloise Nebela. Diplomová práce. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PŘF UK, Praha.
- HUME, D. L. (2013): The genealogy of the tourist gaze part 1: Art history, anthropology and souvenirs. Dostupné z:
https://www.academia.edu/3063370/The_Genealogy_of_the_Tourist_Gaze_Part_1-_Art_History_Anthropology_and_Souvenirs (cit. 7. 7. 2018)

- KÁNSKÁ, K. (2016): Netradiční formy cestovního ruchu. Bakalářská práce. Pedagogická fakulta, Univerzita Hradec Králové.
- KAŠKOVÁ, M., KUČERA, Z., CHROMÝ, P. (2016): Místo a značka: Place branding a problémy jeho konceptualizace. *Informace ČGS*, 35, č. 2, s. 1–16.
- KAVARATZIS, M. (2005): Place Branding: A Review of Trends and Conceptual Models. *The Marketing Review*, 5, č. 4, s. 329–342.
- KIM, S., LITTRELL, M. A. (2001): Souvenir buying intentions for self versus others. *Annals of Tourism Research*, 28, č. 3, s. 638–657.
- KOTÍKOVÁ, H. (2013): *Nové trendy v nabídce cestovního ruchu*. Grada, Praha, 207 s.
- KUČOVÁ, V. (2009): *Světové kulturní a přírodní dědictví UNESCO*. Národní památkový ústav, Praha, 200 s.
- LITTRELL, M. A., BAIZERMAN, R., KEAN, S., GAHRING, S., NIEMEYER, S., REILLEY, R., STOUT, J. (1994): Souvenirs and Tourism Styles. *Journal of Travel Research*, 33, č. 1, s. 3 – 11.
- LOVE, L. L., SHELDON, P. S. (1998). Souvenirs : Messengers of meaning. *Advances in Consumer Research*, č. 25, s. 170 – 175.
- MANSFIELD, C. (2015): *Researching Literary Tourism*. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/10026.1/6351> (cit. 9. 9. 2018)
- MARTÍNEK, J. (2010): *Navštivte rodné domy. Rodné domy v Čechách na Moravě a ve Slezsku*. Nakladatelství Olympia, Praha, 176 s.
- MATLOVIČOVÁ, K. (2015): *Značka územia*. Prešovská univerzita v Prešově, Prešov, 320 s.
- MCKERCHER, B., DU CROS, H. (2002): *Cultural Tourism: The Partnership Between Tourism and Cultural Heritage Management*. The Haworth Press, New York, 262 s.
- MÜLLER, D. K. (2006): Unplanned development of literary tourism in two municipalities in rural Sweden. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 6, č. 3, s. 214 – 228.
- NETEMEYER, R. G., DURVASULA, S., AND LICHTENSTEIN, D. R. (1991): A Cross-National Assessment of the Reliability and Validity of the CETSCALE. *Journal of Marketing Research*, 28, s. 320–327.
- O'CONNOR, N., SANGKYUN, K. (2013): Pictures and prose: Exploring the impact of literary and film tourism. *Journal of Tourism and Cultural Change*, 12, č. 1, s. 1–17.

- OLINS, W. (2009): O značkách. Argo, Praha, 256 s.
- PÁSKOVÁ, M. (2012): Environmentalistika cestovního ruchu. Czech Journal of Tourism, 1, č. 2, s. 77–113.
- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. (2002): Výkladový slovník cestovního ruchu. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha, 448 s.
- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. (2012): Výkladový slovník cestovního ruchu, 2 vyd. Linde, Praha, 768 s.
- PARUSSA, G. (2008): La Farce de Maître Pathelin – Dossier et notes. Gallimard, Paříž, 144 s.
- POCOCK, D. C. D. (1987): Haworth: The Experience of a Literary Place Haworth. In Mallory W., Simpson-Housley, P. (eds): Geography and Literature: A Meeting of the Disciplines. Syracuse University Press, New York, s. 135–142.
- ROBINSON M., ANDERSEN, H. C. (2002): Literature and Tourism: Reading and Writing Tourism Texts. Continuum, Londýn, 320 s.
- RYAN, CH. (2003): Recreational Tourism. Demand and Impacts. Channel view publications, Clevedon, 358 s.
- SCHMIDT, S. M., RENDON, J. (2008): Novel Destinations. Literary Landmarks From Jane Austen's Bath to Ernest Hemingway's Key West (Hardcover). National Geographic Society, Washington, 368 s.
- SLANAŘ, O., KOSTKOVÁ, M a kol. (2017): Obsahy a rozborů děl, k literatuře – přehled SŠ učiva. Vyuka.cz, Třebíč, 255 s.
- SMALL, G. (2009) Late Medieval France: European History in Perspective. Palgrave Macmillan, Londýn, 256 s.
- SMITH, Y. (2012): Literary Tourism as a Developing Genre: South Africa's Potential. Dissertation paper. Department of Historical and Heritage Studies Faculty of Humanities, University of Pretoria, Pretoria.
- SQUIRE, S. J. (1993): Valuing Countryside: Reflections on Beatrix Potter Tourism. Area, 25, č. 1, s. 5–10.
- SVOBODOVÁ, M. (2013): Využití brandingů v propagaci míst, měst, krajů a zemí. Případová studie brandingových aktivit České republiky. Diplomová práce. Filosofická fakulta, Olomouc.

SWANSON, K., TIMOTHY, D. (2012): Souvenirs: Icons of meaning, commercialization and commoditization. *Tourism Management*, 33, č. 3, s. 489–499.

ŠAFR, J., PATOČKOVÁ, V. (2010): Trávení volného času v ČR ve srovnání s evropskými zeměmi. *Naše společnost*, 2, s. 21–27.

TIMOTHY, D., J. (2005): *Shopping tourism, retailing, and leisure*. Channel View Publications, Bristol, 222 s.

ULRYCHOVÁ, T. (2016): *Návštěvní management v historickém městě. Případová studie Nymburk*. Bakalářská práce. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje PŘF UK, Praha.

UNESCO (1972): *Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví*. Dostupné z: <https://www.osn.cz/knihovna/dokumenty/unesco/> (cit. 25. 3. 2019)

VAN ES, N. (2017): *Literary Tourism*. Dostupné z: <http://www.locatingimagination.com/literary-tourism/> (cit. 5. 11. 2018)

WATSON, N. J. (2006): *The literary tourist: Readers and places in Romantic and Victorian Britain*. Palgrave Macmillan, Basingstoke, 256 s.

WESTOVER, P., A. (2012): *Traveling to meet the dead 1750-1860: a study of literary tourism and necromanticism*. Dizertační práce. Indiana University, Indiana, USA.

Internetové zdroje

- 100% Pure New Zealand (2019): Hobbiton Movie Set Tours. Dostupné z:
<https://www.newzealand.com/in/plan/business/hobbiton-movie-set-tours/> (cit. 22. 1. 2019)
- Biography Online (2019): Famous writers. Dostupné z:
<https://www.biographyonline.net/writers.html> (cit. 22. 1. 2019)
- Bohumil Hrabal (2010): Místa s Hrabalem spojená. Dostupné z:
<http://www.hrabal-nymburk.cz/index.php?stranka=mista-s-hrabalem-spojena> (cit. 29. 10. 2018)
- Czech Lit (2019): Festivaly a veletrhy. Dostupné z:
<https://www.czechlit.cz/cz/zdroje/festivaly-a-veletrhy/> (cit. 17. 3. 2019)
- CzechTourism (2015): Projekt Česko – země jako z filmu. Dostupné z:
<http://www.zemefilmu.cz/sk/o-projektu/> (cit. 24. 3. 2019)
- České výlety (2010): Oživení postav z Babičky, zámek Ratibořice a Babiččino údolí. Dostupné z:
http://www.ceskevylety.cz/slavnosti.php?kod=489_oziveni-postav-z-babicky-zamek-ratiborice-a-babiccino-udoli (cit. 29. 10. 2018)
- Čtenářská gramotnost a projektové vyučování (2018): Udržitelnost projektu OP VK Čtenářská gramotnost a projektové vyučování – kurzy DVPP – čtenářská gramotnost, mediální výchova, tvůrčí psaní, projektové vyučování. Dostupné z: <http://www.ctenarska-gramotnost.cz/ctenarska-gramotnost/udrzitelnost-2> (cit. 26. 10. 2018)
- Den poezie (2018): 20. ročník festivalu Den poezie. Letos na téma: Nebát se ... Dostupné z:
<http://www.denpoezie.cz> (24. 10. 2018)
- Dudácký festival (2019): 24. mezinárodní dudácký festival. Dostupné z:
<http://www.dudackyfestival.cz/> (cit. 23. 3. 2019)
- Festival fantazie (2011): O festivalu. Dostupné z: <http://www.festivalfantazie.cz/o-festivalu/>
(cit. 23. 10. 2018)
- Festival spisovatelů Praha (2018): PWF 2018. Dostupné z: <http://www.pwf.cz/rubriky/pwf-2018/>
(cit. 23. 10. 2018)
- Festival Šrámkova Sobotka (2018): To nejdůležitější. Dostupné z:
<http://www.sramkovasobotka.cz/to-nejdulezitejsi/> (cit. 24. 10. 2018)

HedvabnaStezka.cz (2011): Cestovatelé 20. století. Dostupné z:
<https://www.hedvabnastezka.cz/cestovatele/cestovatele-20-stoleti/> (cit. 20. 1. 2019)

Jičín město pohádky (2018): Festival. Dostupné z: <https://www.pohadka.cz/festival> (cit. 24. 10. 2018)

Jiráskův Hronov (2018): 88. ročník divadelního festivalu Jiráskův Hronov. Dostupné z:
<http://www.jiraskuvhronov.eu> (cit. 27. 11. 2018)

Kam po Česku (2018): Putování se Zilvarem. Dostupné z:
<https://www.kamposesku.cz/clanek/24283/putovani-se-zilvarem> (cit. 28. 11. 2018)

Kant (2018): Seznam knihkupectví. Dostupné z:
<http://www.kant-books.cz/cs/seznam-knihkupectvi/> (cit. 25. 10. 2018)

Knihex (2018): O Knihexu. Dostupné z: <https://www.knihex.cz/o-knihexu> (cit. 23. 10. 2018)

Kralupy nad Vltavou (2018): Seifertovy Kralupy. Dostupné z:
<https://www.mestokralupy.cz/aktuality/2216> (cit. 8. 12. 2018)

Lipnice nad Sázavou (2018): Památník Jaroslava Haška. Dostupné z:
https://www.lipnicenadsazavou.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=8419&id=8772
(cit. 20. 11. 2018)

Litr (2018): Litr. Dostupné z: <http://litrolomouc.cz> (cit. 24. 10. 2018)

MAČ (2018): O nás. Dostupné z: http://www.autorskecteni.cz/pages/o_nas_mac (cit. 23. 10. 2018)

MINTEL (2011): Literary Tourism – International – September 2011. Dostupné z:
<http://reports.mintel.com/display/550492/> (cit. 25. 11. 2018)

Muzeum Boženy Němcové (2018): Muzeum. Dostupné z:
<https://www.muzeumbn.cz/category/ratiborice/> (cit. 29. 10. 2018)

Muzeum Brněnska (2018): Památník písemnictví na Moravě. Dostupné z:
<http://rajhrad.muzeumbrnenska.cz/#> (cit. 3. 12. 2018)

Nová maturita oficiálně (2010): Maturitní zkouška 2011. Dostupné z:
<https://www.novamaturita.cz/maturitni-zkouska-2011-1404036646.html> (cit. 21. 1. 2019)

Ortenova Kutná Hora (2019): Úvod. Dostupné z: <http://www.okh.cz/> (cit. 25. 2. 2019)

Památník národního písemnictví (2018): Aktuality. Dostupné z:
<http://pamatniknarodnihopisemnictvi.cz/1327-2018/> (3. 12. 2018)

Pivovar Dalešice (2018): Film. Dostupné z: <http://www.pivovar-dalesice.cz/film> (cit. 10. 12. 2018)

Poláčkovo léto (2018): Historie Poláčkova léta. Dostupné z: <http://www.polackovoletu.eu/historie>
(cit. 27. 11. 2018)

Po stopách Bohumila Hrabala (2009): Výlet z Labské cyklostezky. Dostupné z:
<http://www.hrabal-nymburk.cz/pes/letak-hrabal.pdf> (cit. 29. 11. 2018)

Praguewelcome.com (2019): Top památky - vyšehradský hřbitov a Slavín. Dostupné z:
<http://kiosky.praguewelcome.cz/cs/pamatky/pamatky/top-pamatky/52-vysehradsky-hrbitov-a-slavin.shtml> (cit. 8. 4. 2019)

Praha.eu (2010): Krása a sláva Olšanských hřbitovů. Dostupné z:
http://www.praha.eu/jnp/cz/co_delat_v_praze/pamatky/krasa_a_slava_olsanskych_hrbitovu.html
(cit. 19. 11. 2018)

Proměny české společnosti (2015): Jak Češi tráví čas? Dostupné z:
http://www.promenyceskespolecnosti.cz/aktuality/aktualita22/Jak_Cesi_travi_cas_TK_20-06-2016.pdf (cit. 16. 3. 2019)

Rady na cestu (2018): Hřbitov Père-Lachaise: Jeden z nejnavštěvovanějších hřbitovů na světě.
Dostupné z: <https://www.radynacestu.cz/magazin/hrbitov-p-re-lachaise/> (cit. 3. 12. 2018)

Sestav si svůj svět (2019): Úvod. Dostupné z: <https://www.sestavsisvujsvet.cz/uvod>
(cit. 8. 4. 2019)

Slavín (2018): Slavín. Dostupné z: <http://www.slavin.cz> (20. 11. 2018)

Svetknihy.cz (2018): Svět knihy 2018. Dostupné z: <http://sk2018.svetknihy.cz> (cit. 23. 10. 2018)

Tourism New Zealand (2019): Film Tourism. Dostupné z:
<https://www.tourismnewzealand.com/markets-stats/sectors/film-tourism/> (cit. 22. 1. 2019)

Turistické známky (2018): O turistických známkách. Dostupné z: <https://www.turisticke-znamky.cz>
(cit. 27. 9. 2018)

Turistický deník (2018): O projektu. Dostupné z: <http://turisticky-denik.cz/o-projektu.htm>
(cit. 27. 9. 2018)

Universal Orlando Resort (2019): Two Lands. One Unforgettable Experience. Dostupné z: <https://www.universalorlando.com/web/en/us/universal-orlando-resort/the-wizarding-world-of-harry-potter/hub/index.html> (cit. 22. 1. 2019)

Visit Cornwall (2011): EXPERIENCE POLDARK. Dostupné z: <https://www.visitcornwall.com/things-to-do/film-and-literature> (22. 1. 2019)

Přílohy

Příloha č. 1 – Miletín – Rodný dům Karla Jaromíra Erbena



Zdroj: Vlastní fotografie (únor 2018)

Příloha č. 2 – Nový Zéland – Hobitín, příklad literárního tematického parku



Zdroj: vlastní fotografie (březen 2017)

Příloha č. 3 – Geografická databáze českých literátů

	Geografická databáze českých spisovatelů a spisovatelek	místo narození	místo úmrtí, hrob	život, dílo	kde působil, místa inspirace, ...	pamětní deska, rodný dům, festival, ... místa a akce spojené se spisovatelem	potenciální magnetka	stav magnetky	kontakt na potenciální místa	zdroje
	do 18. století						-		-	
1	KONSTANTIN A METODĚJ	827 Soluň / 813 Soluň	869 Řím/ 885 Velkomoravská říše.	V rámci své misie na Velké Moravě prosadili staroslověňštinu jako bohoslužebný jazyk. Objevení ostatků sv. Klimenta, svatořečení, patroni Moravy.	Morava, Čechy.	Pravoslavný kostel sv. Cyrila a Metoděje : Resslova 9a, Praha 2, Kostel sv. Cyrila a Metoděje: Karlínské náměstí, Praha, Sousoší sv. Cyrila a Metoděje: Karlův most, Praha 1, Radhošť - Kaple sv. Cyrila a Metoděje.	Radhošť - Kaple sv. Cyrila a Metoděje		http://www.pustevny.cz/o-pustevnach/radhost/	http://www.pustevny.cz/o-pustevnach/radhost/
2	Kristiánova legenda	12. století	-	Spis o počátcích křesťanství a o prvních českých světcích.	-	-	-		-	http://www.ivysehrad.cz/kniha/kristianova-legenda/
3	Hospodine, pomiluj ny	10. - 11. století	-	Nejstarší česká duchovní píseň. Autor podle tradice sv. Vojtěch.	-	-	-		-	https://www.brevnov.cz/cs/benediktini-a-brevnovsky-klaster/hospodine-pomiluj-ny
4	KOSMAS	1045	1125	Český kronikář. Díla: Kosmova kronika.	-	-	-		-	https://www.databazeknih.cz/knihy/kosmova-kronika-ceska-
5	Alexandreida	přelom 13. a 14. století	-	Epická, světská česky psaná báseň. Hlavní postava Alexandr Veliký.	-	-	-		-	https://www.databazeknih.cz/knihy/alexandreida-185824
6	Kronika tak řečeného Dalimila	14. století	-	Nejstarší česky psaná kronika.	-	-	Dalimilova kronika - Zavraždění sv. Ludmily	bonusová magnetka	-	https://www.databazeknih.cz/mastic-kar-rozbor-dila-ke-
7	Mastičkář	14. století	-	Nejstarší české drama.	-	-	-		-	https://www.rozbor-dila.cz/mastic-kar-rozbor-dila-ke-
8	Podkoní a žák	konec 14. století	-	Česká báseň.	-	-	-		-	http://www.phil.muni.cz/journal/proudy/filologie/materialy/2016/1/marek_podkoni
9	JAN HUS	1371 Husinec u Prachatic	1415 Kostnice, upálen	Od roku 1402 kázal v Betlémské kapli. Kritizoval bohaté církevní hodnostáře a nešvary bohatého panstva - obdiv od chudých lidí až po královskou společnost. Lidé byli nadšeni, že slyší názory, které oni nahlas vyslovit nesměli. Husovo učení dalo vzniknout husitskému hnutí, české reformaci a úsilí o proměnu katolické církve. Zasloužil se vydání Dekretu kutnohorského. Husovi se také přiznává zásluha na reformě českého pravopisu- začal jako první používat čárky. Byl prvním z našich spisovatelů, který dbal na čistotu jazyka. Díla: O církvi, Výklad víry, Desatera a Páteře, Kničky o svatokupectví, Postila.	Husinec, Kostnice, Praha, Betlémská kaple.	Muzeum Jana Husa - Husinec u Prachatic, Kostnice - místo upálení.	Muzeum Jana Husa - Husinec u Prachatic.		https://www.cmjh.cz/cs/	https://www.spisovatele.cz/jan-hus
10	VÁCLAV HÁJEK Z LIBOČAN	15. století Praha	1553 Praha	Kněz, rozpor s církví. Popisuje české dějiny od příchodu Čechů do země do korunovace krále Ferdinanda I. Dílo Kronika česká	Libočany, Praha,	Pouze zmínka na webových stránkách obce, hrob v Klášteře dominikánek v Praze.	-		http://www.moniales-praha.op.cz/ , https://www.libocany.cz/obec-libocany/informace-obci/historie-1/vseobecne-udaje/	http://www.moniales-praha.op.cz/ , https://www.libocany.cz/obec-libocany/informace-obci/historie-1/vseobecne-udaje/
								oslovena, nevýdělí se	oslovena, neprodává se	
								oslovena, prodává se	neexistuje místo - bonusové	

	Geografická databáze českých spisovatelů a spisovatelek	místo narození	místo úmrtí, hrob	život, dílo	kde působil, místa inspirace, ...	pamětní deska, rodný dům, festival, ... místa a akce spojené se spisovatelem	potenciální magnetka	stav magnetky	kontakt na potenciální místa	zdroje
11	JAN AMOS KOMENSKÝ	1592 Nivnice	1670 Amsterdam	Odloučení od vlasti, utrpení, ztráta dvou manželek, rozpor, učení ve světě podle jeho zásad. Díla: Labyrint světa a ráj srdce, Informatorium školy mateřské, Dvěře jazyků otevřené, Velká didaktika.	Prachovice, Kozí Hrádek, Kralovec, Husinec, Okoř, Sezimovo Ústí	Pohřben v Naardenu, Památník Jana Amose Komenského Bílá Třemešná, Muzeum Jana Amose Komenského Horní Branná, Památník Jana Amose Komenského ve Fulneku, Památník Jana Amose Komenského v Žeravici, Muzeum Uherský Brod, Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského v Praze.	Muzeum Uherský Brod, Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského v Praze.	Muzeum Uherský Brod odmítlo, Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského v Praze souhlasilo	http://www.literarnimueza.cz/muzeum-jana-amose-komenskeho/ , http://www.literarnimueza.cz/narodni-pedagogicke-muzeum-a-knihovna-j-a-komenskeho/ , http://www.literarnimueza.cz/pamatnik-jana-amose-komenskeho-bila-tremesna/ , http://www.literarnimueza.cz/pamatnik-jana-amose-komenskeho-horni-branna/ , http://www.literarnimueza.cz/pamatnik-jana-amose-komenskeho-fulneku/ , http://www.literarnimueza.cz/pamatnik-jana-amose-komenskeho-zeravice/	https://www.spisovatele.cz/jan-amos-komensky
12	BEDŘICH BRIDEL	1619 Vysoké Mýto	1680 Kutná Hora	Vysvěcen na kněze a po studiích se stal profesorem rétoriky a poetiky. Díla: Co Bůh? Co člověk?, Život svatého Ivana, Trýlístek jarní.	Praha, Kutná Hora, Vysoké Mýto, Golčův Jeníkov	Pamětní deska na děkanství v Golčově Jeníkově, pohřben v chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře.	-	-	https://www.spisovatele.cz/bedrich-bridel	
19. století										
13	JOSEF DOBROVSKÝ	1753 Ďarmoty, Maďarsko	1829 Brno	Kněz, filolog, historik a zakladatel vědecké bohemistiky a slavistiky. Podnítil české národní obrození. Byl nejvýznamnějším představitelem racionalistického osvícenství v českých zemích. Zavedl kritické metody ve vědeckém bádání. Díla: Dějiny českého jazyka a literatury, Zevrubná mluvnice jazyka českého, Základy jazyka staroslověnského, Co je třeba opravit v Invarově vydání Učených Čech, O staří českého překladu biblického, O zavedení knihtiskařského umění v Čechách.	Brno, Praha, Olomouc, Rajhrad, Chudenice, Hořšovský Týn, Klatovy, Havlíčkův Brod.	Pomník Dobrovského na Kampě, Dobrovského busta na Kampě v Praze, Josef Dobrovský – busta v knihovně kláštera Hradisko	Chudenice - Muzeum Josefa Dobrovského.	www.zamekchudenice.cz, http://www.literarnimueza.cz/muzeum-josefa-dobrovského-jaroslav-kvapil/	https://www.cdbf.cz/autor-16921-josef-dobrovsky	
14	JOSEF JUNG MANN	1773 Hudlice	1847 Praha	Spisovatel, překladatel. Díla: Dvojí rozmlouvání o jazyce českém, Oldřich a Božena.	Hudlice, Praha, Beroun, Litoměřice.	Litoměřice - Jungmannovo gymnázium (první učitel češtiny v Čechách a na Moravě), Pomník v Jungmannových sadech ve Vysokém Mýtě, Pomník v Olovnici z roku 1874, Hudlice - expozice a pomník, Olšanské hřbitovy - hrob.	Památník Josefa Jungmanna v Hudlicích.	http://www.literarnimueza.cz/pamatnik-josefa-jungmanna/	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Josef+Jungmann	
15	FRANTIŠEK LADISLAV ČELAKOVSKÝ	1799 Strakonice	1852 Praha	Báseň národního obrození, kritik a překladatel. Díla: Slovanské národní písně, Mudrosloví národu slovanského v příslovích, Ohlas písní ruských, Ohlas písní českých, Rúže stolistá, Literatura krkonošská, Patrné dopisy nepatrných osob.	Písek, Strakonice, Praha, České Budějovice	Olšanské hřbitovy - hrob, Socha Čelakovského ve Strakonících, V srpnu roku 1862 byla slavnostně odhalena deska na rodném domku F. L. Čelakovského v uličce při městských hradbách. Domek byl v roce 1983 zbourán. Ke 125. výročí narození vytvořen pomníček na bývalé Zellerinově stráni (nyní zvané Kalvárie), kam často chodil a čerpal inspiraci místo podle místních „U Ládička“. V Bezděkovské ulici stojí v parcíku socha spisovatele.	-	http://www.strakonice.eu/content/frantisek-ladislav-celakovsky	https://www.spisovatele.cz/frantisek-ladislav-celakovsky , http://www.strakonice.eu/content/frantisek-ladislav-celakovsky	
								oslovena, nevyjádřili se	oslovena, neprodává se	
								oslovena, prodává se	neexistuje místo - bonusové	

	Geografická databáze českých spisovatelů a spisovatelek	místo narození	místo úmrtí, hrob	život, dílo	kde působil, místa inspirace, ...	pamětní deska, rodný dům, festival, ... místa a akce spojené se spisovatelem	potenciální magnetka	stav magnetky	kontakt na potenciální místa	zdroje
16	JOSEF KAJETÁN TYL	1808 Kutná Hora	1856 Plzeň	Dramatik, režisér, herec, překladatel, kritik. Díla: Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka, Strakonický dudák aneb Hody divých žen, Palíčova dcera.	Plzeň, Kutná Hora, Praha, Strakonice.	Socha Josefa Kajetána Tyla v Plzni, Pamětní deska na místě (náměstí Republiky, od roku 2007 umístěna na obchodním centru Palladium), kde roku 1834 Josef Kajetán Tyl napsal slova k pozdější české hymně; odhalena zřejmě ke 100. výročí roku 1934, Blatná - Tylova deska na domě na náměstí Míru 212, Tylův dům - rodný dům Josefa Kajetána Tyla v Kutné Hoře.	Rodný dům J.K. Tyla v Kutné Hoře, Strakonice - Mezinárodní dudácký festival.		https://www.cms-kh.cz/tyluv-dum-expozice , http://www.literarnim-uzea.cz/tyluv-dum-rodny-dum-josefa-kajetana-tyla/	https://www.cms-kh.cz/tyluv-dum-expozice
17	KAREL HYNEK MÁCHA	1810 Praha	1936 Litoměřice	Představitel romantismu, zakladatelem moderní české poesie. Nejznámější dílo: Máj.	Litoměřice, Benešov, Doksy, Praha, Máchovo jezero a okolí.	Den poezie, Máchův kraj, Vyšehradský hřbitov - hrob. Pamětní deska na rodném domě v Praze (původní dům byl zbourán), Muzeum - památník Karla Hynka Máchy v Doksech, Máchův kraj.	Muzeum - památník Karla Hynka Máchy v Doksech, Máchův kraj.		http://www.literarnim-uzea.cz/176-pamatnik-karla-hynka-machy/ , http://www.literarnim-uzea.cz/pamatnik-karla-hynka-machy/	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Karel+Hynek+M%C3%A1cha
18	KAREL JAROMÍR ERBEN	1811 Miletín	1870 Praha	Historik, právník, archivář, spisovatel, básník, překladatel a sběratel českých lidových písní a pohádek, představitel literárního romantismu, osobnost českého národního obrození. Dílo: Kytice	Domažlice, Hradec Králové, Žebrák, Miletín, Praha	Památník K. J. Erbena v Miletíně, Olšanské hřbitovy - hrob.	Památník K. J. Erbena v Miletíně.		http://www.literarnim-uzea.cz/pamatnik-karla-jaromira-erbena/	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Karel+Jarom%C3%ADr+Erben
19	Rukopis královédvorský	novodobý padělek?	-	-	Hoříněves	Rodný dům Václava Hanky Hoříněves	Rodný dům Václava Hanky Hoříněves		http://www.horineves.cz/muzeum	http://rkz.wz.cz/co-jsou-rukopisy/
20	Rukopis zelenohorský	novodobý padělek?	-	-	-	-	-		-	http://rkz.wz.cz/co-jsou-rukopisy/
21	BOŽENA NĚMCOVÁ	1820 Videň	1862 Praha	Často se stěhovala. Psala zžitky ze svého mládí - Babička, ze svého života, zkušeností a poznávání okolí. Díla: Babička, Divá Bára, Kávová společnost.	Česká Skalice, Ratibořice, Červený Kostelec, Jaroměř, Litomyšl, Nymburk.	Babiččino údolí, Červený Kostelec - pomník, pomník v Nymburce, Vyšehradský hřbitov - hrob, Areál Barunčiny školy, Babiččino sousolí, Muzeum Česká Skalice.	Muzeum Česká Skalice, zámek Ratibořice.		http://www.literarnim-uzea.cz/areal-barunciny-skoly/ , http://www.literarnim-uzea.cz/muzeum-bozeny-nemcove/	https://www.spisovatele.cz/bozena-nemcova
22	KAREL HAVLIČEK BOROVSKÝ	1821 Havlíčkov a Borová	1856 Praha	Vychovatel, redaktor, spisovatel, z bohaté rodiny, cesty do Ruska. Zakladatel českého politického novinářství. Díla: Obrazy z Rus, Tyrolské elegie.	Rakousko, Rusko, Česko (měl zákaz vstupu do Prahy).	Havlíčkov Borová - rodný dům K. H. Borovského, Muzeum Vysočiny v Havlíčkově Brodě, Olšanské hřbitovy - hrob.	Havlíčkov Borová - rodný dům K. H. Borovského, Muzeum Vysočiny v Havlíčkově Brodě.		http://www.literarnim-uzea.cz/muzeum-vysociny-po-stopach-karla-havlicka-borovskeho/	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Karel+Havlicek+Borovsk%C3%BD
23	JAN NERUDA	1834 Praha	1891 Praha	Májovec. Prozaik, básník, žurnalista. Neznámější díla: Hřbitovní kvítí, Knihy veršů, Písně kosmické, Balady a romance.	Praha, Vlachovo Březí, Zámuky, Bechlín.	Vyšehradský hřbitov - hrob, Nerudova ulice Praha.	Dům u dvou slunců - Nerudova ulice.		http://www.praguectviline.cz/prazske-pamatky/nerudova-ulice-je-soucasti-koronova	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Jan+Neruda
24	JOSEF VÁCLAV SLÁDEK	1845 Zbiroh	1912 Zbiroh	Spisovatel, překladatel, básník. Psal do Národních listů. Díla: Básně, Kalifornské povídky, Selské písně,	Zbiroh, USA, Praha.	Zbiroh - v rodném místě pamětní deska a vytvořena expozice Život a dílo Josefa Václava Sládka, Slavin - hrob	Muzeum J. V. Sládka ve Zbirohu		http://www.literarnim-uzea.cz/muzeum-j-v-sladka/	https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_V%C3%A1clav_Sl%C3%A1dek
25	SVATOPLUK ČECH	1846 Ostředek	1908 Praha	Působil ve Světozoru, Lumíru, Národních listech, Květech, které pomohl založit. Díla: Husita na Baltu, Adamité.	Slaný, Ostředek, Obříství, Peruc, Bezděkov.	Vyšehradský hřbitov - hrob, Muzeum Jarmily Novotné a Svatopluka Čecha.	Muzeum Jarmily Novotné a Svatopluka Čecha.		http://www.literarnim-uzea.cz/muzeum-jarmily-novotne-a-svatopluka-cecha/	https://www.spisovatele.cz/svatopluk-cekch
								oslovena, nevýjádřili se	oslovena, neprodává se	
								oslovena, prodává se	neexistuje místo - bonusové	

	Geografická databáze českých spisovatelů a spisovatelek	místo narození	místo úmrtí, hrob	život, dílo	kde působil, místa inspirace, ...	pamětní deska, rodný dům, festival, ... místa a akce spojené se spisovatelem	potenciální magnetka	stav magnetky	kontakt na potenciální místa	zdroje
26	ALOIS JIRÁSEK	1851 Hronov	1930 Praha	Zasloužil se o to, že byla Litomyšl kulturním a historickým centrem. Díla: Lucerna, Vojnarka, Psohlavci.	Praha, Hronov, Litomyšl, Újezd, Hradec Králové.	Festival Jiráskův Hronov, Hronov - hrob, Hronov - rodný dům památník, Vyšehradský hřbitov - rodinná hrobka, hrobka v Hronově	Jiráskovo muzeum Hronov.		http://www.literarnimuzea.cz/jiraskovo-muzeum-hronov/	https://www.spisovatele.cz/alois-jirasek
27	JAROSLAV VRCHLICKÝ	1853 Louny	1912 Domažlice	Básník, překladatel, dramatik, vůdčí osobnost lumírovců. Zlomky epopoje, Noc na Karlštejně.	Ovčáry, Klatovy, Praha, Domažlice, Itálie, Louny	Louny - rodné město - pamětní deska a busta na rodném domě, Slavin - hrob	-		https://www.hradkarlistejn.cz/cs	https://www.spisovatele.cz/jaroslav-vrchlicky
28	BRATŘI MRŠTIKOVÉ	1861, 1863 Jíramov	1925 Brno, 1912 Diváky	Popis života na moravském velkovi. Díla: Maryša, Rok na vsi.	Ostrovačice, Rakvice, Brno, Hrušovany, Praha, Diváky	Diváky - Památník bratří Mrštíků, Památník bratří Mrštíků - Ostrovačice.	Památník bratří Mrštíků - Ostrovačice		http://www.literarnimuzea.cz/pamatnik-bratri-mrstiku/	https://www.spisovatele.cz/vilem-mrstik
20. století										
30	ANTONÍN SOVA	1864 Pacov	1928 Pacov	Básník. Díla: Květy intimních nálad, Soucit i vzdor, Zlomená duše.	Lukavec, Písek, Praha	Pamětní deska Na domě čp.97 v Široké ulici 11 Praha 1 Josefov, Muzeum Lukavec, Muzeum Pacov.	Muzeum Lukavec, Muzeum Pacov.		http://www.literarnimuzea.cz/hribek-pamatnik-antonin-sovy/ , http://www.literarnimuzea.cz/mestske-muzeum-antonin-sovy-v-pacove/	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=sova
31	PETR BEZRUČ	1867 Opava	1958 Olomouc	Básník. Dílo: Slezské písně.	Opava, Frýdek-Místek, Branka, Staré Hamry	V rodné Opavě je na místě bývalého domu rodičů Památník Petra Bezruče. Ve Frýdku-Místku je v ulici U staré pošty umístěna pamětní deska nebo v ulici Frýdlantské Památník slezských písní. Zdejší gymnázium také po Bezručovi převzalo jméno od roku 1968. Srub na Ostravici (Konec svého života prožil ve svém srubu na Ostravici. Tím žil jako poustevník a jako mysl v ledové vodě řeky Ostravice).	Památník a Srub Petra Bezruče - Ostravice.		http://www.szm.cz/	https://www.pomedvedichtiapkach.cz/po-stopach-petra-bezruce/
32	OTOKAR BŘEZINA	1868 Počátky	1929 Jaroměřice nad Rokytnou	Telč (studia) → Jinošov (učitel) → Nová říše(zbytek života, píše zde básně) → Jaroměřice nad Rokytnou (učitel). Nová říše zejména (smrt rodičů v jednom týdnu) - smutek, deprese. Díla: Tajemné dálky, Svitání na západě, Stavitelé chrámu, Ruce, Větry od pólů.	Nová Říše	Počátky rodný dům (pamětní deska), Jaroměřice - hrob (sousedí od Bílka), Březinův dům v Nové říši, Pomník v Nové říši, Muzeum O. Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou (tvorba a život autora), Hájovna Majdalenka u Krásonic (vracel se - zde místo jeho největšího tvůrčího vypětí)	Muzeum Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou.		http://www.literarnimuzea.cz/muzeum-otokara-breziny/	https://www.kr-vysocina.cz/brezina-otokar/d-1440930 https://cs.wikipedia.org/wiki/Otokar_Brezina
33	STANISLAV KOSTKA NEUMANN	1875 Praha	1947 Praha	Řeka Svitava (inspirace pro Knihu lesů, vod a strání) - opěvuje Bílovice. Díla: Almanach secese, Kniha lesů, vod a strání, Nové zpěvy, Srdce a mračna, S městem za zády, Zlatý oblak	Brno - sever	Památník S. K. Neumanna na Hádecké náhorní plošině v blízkosti Brna, oblišením místě básníkových vycházek. Na mramorové desce je vyryta sloka z básně Na skalkách. Památník v Bílovicích (zde napsal knihu lesů vod a strání).	Památník S. K. Neumanna na Hádecké náhorní plošině v blízkosti Brna.			https://brno.idnes.cz/stanislav-kostka-neumann-brno-bilovice-bourlivak-fvn/brno-zpravy.aspx?c=A170628_2335703_brno-zpravy_krut
								oslovena, nevýjádřili se	oslovena, neprodává se	
								oslovena, prodává se	neexistuje místo - bonusové	

	Geografická databáze českých spisovatelů a spisovatelek	místo narození	místo úmrtí, hrob	život, dílo	kde působil, místa inspirace, ...	pamětní deska, rodný dům, festival, ... místa a akce spojené se spisovatelem	potenciální magnetka	stav magnetky	kontakt na potenciální místa	zdroje
34	VIKTOR DYK	1877 Pšovka	1931 Lopud	Básník, prozaik, dramatik, publicista a nacionalistický politik, v mládí jeden z představitelů tzv. generace anarchistických buřičů, později nacionalisticky orientovaný autor. Díla: Krysař, Milá sedmi loupežníků.	Chorvatsko, Mělník.	Chorvatské město Lopud (památník) - jezdil sem a utopil se tu, pamětní deska na rodném domě v Mělníku (narodil se v Pšovce dnes Mělník). Pamětní deska na domě v dnešní Dykové ulici, ve kterém Viktor Dyk v letech 1904 až 1931 žil, Olšanské hřbitovy - hrob.	-		Bonusová magnetka - Chorvatsko motiv	https://www.chorvatsko.cz/tema/lopud_viktor_dyk.html
35	FRÁŇA ŠRÁMEK	1877 Sobotka	1952 Praha	Sobotka → Písek (tvorba). Díla: Života bída, přec tě mám rád, Modrý a rudý, Splav, Stříbrný vítr, Tělo, Past, Měsíc nad řekou.	Písek, Sobotka.	Muzeum Fráni Šrámka v Sobotce, Akce Šrámkova Sobotka.	Muzeum Fráni Šrámka v Sobotce.		http://franasramek.cz/	http://franasramek.cz/kontakt.html
36	IVAN OLBRACHT	1882 Semily	1952 Praha	Spisovatel-prozaik, publicista, novinář a překladatel německé prózy, národní umělec. Díla: Nikola Šuhaj loupežník, Golet v údolí, Anna proletářka, Podivné přátelství herce Jesenia, Žalář nejtemnější, Země beze jména.	Ostrava, Praha, Stříbřec, Tábor	Pomník v Koločavě, ulice Olbrachtova je v Praze 4, Ostravě, Liberci, Olomouci, Jihlavě, Chrudimí a Chebu, ulice Ivana Olbrachta je v Hradci Králové, Trutnově, Ústí nad Labem, Vlašimí, Prostějově, Třebíči a Kladně, Olbrachtovo náměstí je v Brně sousoší Ivana Olbrachta a Antala Staška je v Semilech, pomník Ivana Olbrachta v Koločavě, busta Ivana Olbrachta ve Stříbřeci, pamětní deska Ivana Olbrachta, Antala Staška a Heleny Malířové je v Praze, v rodném domě v Semilech je umístěno muzeum, na domě je pamětní deska (spolu s Antalem Staškem), divadlo Ivana	Rodný dům Ivana Olbrachta - Semily.		http://www.ceskyraj.info/dr-cs/924-rodny-dum-ivana-olbrachta-semily.html	https://cs.wikipedia.org/wiki/Ivan_Olbracht
37	JAROSLAV HAŠEK	1883 Praha	1923 Lipnice nad Sázavou	Poslední roky strávil v Lipnici, kde čerpal inspiraci a napsal své nejnámější dílo: Osudy dobrého vojáka Švejka.	Lipnice nad Sázavou, Praha.	Památník v Lipnici nad Sázavou - Muzeum, Busta na rodném domě ve Školské ulici v Praze, Haškův hrob v Lipnici nad Sázavou, Haškova Lipnice, Hostinec u České koruně v Lipnici nad Sázavou - pomník.	Památník Jaroslava Haška v Lipnici nad Sázavou.		http://www.literarnimuzea.cz/muzeum-jaroslava-haska/	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Jaroslav+Ha%C5%A1ek
38	JAROSLAV DURYCH	1886 Hradec Králové	1962 Praha	Vojenský lékař a katolický prozaik, básník, dramatik a publicista, který měl výrazný vliv na rozvoj českého katolicismu v 1. polovině 20. století. Díla: Bloudění, Rekviem, Masopust.	Libčany, Žinkovy, Praha, Hradec Králové	-	-	-		https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Jaroslav+Durych
39	KAREL ČAPEK	1890 Malé Svatoňovice	1938 Praha	Ve své době neoceněn. Díla - reakce na tehdejší situaci. Díla: Bílá nemoc, Matka, RUR.	Hradec Králové, Úpice, Praha, Malé Svatoňovice.	Muzeum bratří Čapků ve Svatoňovicích, památník bratří Čapků na náměstí ve Svatoňovicích, Úpice - rodný dům s pamětní deskou, Vyšehradský hřbitov - hrob.	Muzeum bratří Čapků - Svatoňovice.		http://www.literarnimuzea.cz/muzeum-bratri-capku/ , http://www.literarnimuzea.cz/pamatnik-karla-capka/ , http://www.literarnimuzea.cz/287-pamatnik-karla-capka/	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Karel+C4%8Capek
40	VLADISLAV VANČURA	1891 Háj u Opavy	1942 Praha	Spisovatel, dramatik, režisér, původně lékař. Díla: Markéta Lazarová, Rozmarné léto, Kubula a Kuba Kubikula, Obrazy z dějin národa českého.	Davle, Praha.	Rodný dům + pamětní deska v Hájích ve Slezsku.	-		http://www.hajveslezsku.cz/obes/informace	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Vladislav+Van%C4%8Dura
41	JAROSLAV HAVLÍČEK	1896 Jilemnice	1943 Praha	Spisovatel, představitel psychologické prózy. Díla: Vyprahlé touhy, Ta třetí.	Jilemnice	Rodný dům v Jilemnici.	Rodný dům Jilemnice.		http://www.mestojilemnice.cz/cz/tip-na-vylet/naucna-stezka/	https://www.spisovatele.cz/jaroslav-havlicek
								oslovena, nevyjádřili se	oslovena, neprodává se	
								oslovena, prodává se	neexistuje místo - bonusové	

	Geografická databáze českých spisovatelů a spisovatelek	místo narození	místo úmrtí, hrob	život, dílo	kde působil, místa inspirace, ...	pamětní deska, rodný dům, festival, ... místa a akce spojené se spisovatelem	potenciální magnetka	stav magnetky	kontakt na potenciální místa	zdroje
42	JIŘÍ WOLKER	1900 Prostějov	1924 Prostějov	Básník, proletářská literatura, zemřel velmi mladý. Díla: Host do domu, Těžká hodina.	Praha, Prostějov, Svatý kopeček.	Muzeum Prostějovska (expozice, rodný dům + pamětní deska v Prostějově, hrob na hřbitově).	Muzeum v Prostějově.		http://www.muzeumv.cz/muzeum/expozice.html , http://www.muzeumv.cz/kontakty.html , http://www.literarnimuzea.cz/muzeum-agalerie-v-prostejove-expozice-jiriho-wolkera/	http://www.muzeumpv.cz/muzeum/expozice.html
43	VÍTĚZSLAV NEZVAL	1900 Biskoupky	1958 Praha	Básník, spisovatel a překladatel, spoluzakladatel poetismu, osobnost českého surrealismu. Díla: Máj, Pantomima, Podivuhodný kouzelník.	Šemíkovice, Praha, Třebíč, Biskoupky.	Pomník v parku Dalešice, Vyšehradský hřbitov - hrob.	Galerie literárních osobností.		http://www.mzm.cz/galerie-literarnich-osobnosti/	https://www.spisovatele.cz/vitezslav-nezval
44	JAROSLAV SEIFERT	1901 Praha	1986 Praha	NOBELOVA CENA - jediný za literaturu v Česku. Kralupy mu přirostly velmi k srdci, trávil zde čas u prarodičů. Díla: Na vlnách TSF, Píseň o Viktorce, Maminka, Koncert na ostrově, Morový sloup, Všecky krásy světa.	Praha, Lenora, Brno.	Pamětní deska na rodném domě v Bořivojově ulici čp. 816/104 Praha, hrob Kralupy nad Vltavou, Památník na Žižkově - mezi ulicemi Seifertova, Chelčického a Táboritá, hrob v Kralupech nad Vltavou, socha Kralupy nad Vltavou, Muzeum Jaroslava Seiferta - v Kralupech nad Vltavou, Seifertovy Kralupy.	Motiv s Nobelovou cenou za literaturu 1984 - prodávat v Kralupech nad Vltavou TIC, Muzeum Jaroslava Seiferta v Kralupech.		http://www.kralupyndvltavou.info/TIC , http://muzeumkralupy.cz/MUZEUM	https://www.pametni-desky-v-praze.cz/products/seifert-jaroslav-na-dome-c-104-v-bořivojove-uli-v-praze-na-zizkove-/ , http://www.ctidoma.cz/zivot-v-regionu/2017-06-14-po-stopach-jaroslava-seiferta-jaky-byl-doopravdy-jeho-vztah-ke-kralupum
45	FRANTIŠEK HALAS	1901 Brno	1949 Praha	Kunštát - rád o něm psal pocházel odtamtud jeho rod. Díla: Já se tam vrátím..., Kohout plaší smrt, Torso naděje, Před usnutím, Halas dětem, Staré ženy, Láska a smrt, Thyrsos.	Kunštát, Praha, Brno.	Hrob v Kunštátě, pamětní deska na domě v Kunštátě, Pamětní síň Halase v Kunštátě.	Pamětní síň Halase v TIC v Kunštátě.		https://www.kunstatmesto.cz/turista/informace-o-meste-1/	https://www.databazeknih.cz/zivotopis/frantisek-halas-188
46	VLADIMÍR HOLAN	1905 Praha	1980 Praha	Básník, překladatel. Autor intelektuálně náročné reflexivní a meditační poezie osobitých imaginativních obrazů, často používal vlastní jazykové novotvary. Díla: Noc s Hamletem, Noc s Ofélií.	Praha	Pamětní deska na domě U lužického semináře 18 v Praze, Hrob Vladimíra Holana na Olšanských hřbitovech v Praze.	-		-	https://www.spisovatele.cz/vladimir-holan
47	JAN WERICH – JIŘÍ VOSKOVEC	1905 Smíchov /1905 Sázava	1980 Praha/1981 USA	Česko-americký herec, spisovatel, dramatik a textař nerozlučně spojený s Jaroslavem Ježkem. Díla: Vest pocket revue, písně.	Praha	Olšanské hřbitovy - hrob, Památník Werich Voskovec - Praha 1, Nové Město, Vodičkova 699/28, v interiéru Divadla ABC.	-		-	https://hlej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Voskovec+%26+Werich++paraleln%C3%AD+sudy
48	FRANTIŠEK HRUBÍN	1910 Praha	1971 České Budějovice	Český spisovatel, básník, dramatik, scenárista, překladatel z francouzštiny. Díla: Křišťálová noc Oldřicha a Božena, Romance pro křídlovku (popsal zde Posázaví).	Lešany v Posázaví (inspirace pro tvorbu), Chlum u Třeboně (čestný občan), Praha.	Vyšehradský hřbitov - hrob, Ulice Hrubínova v Praze 4, Benešově, Hradci Králové, Neratovicích a Jirnech, Ulice Františka Hrubína je v Českých Budějovicích, Teplicích, Třebíči, Svitavách a Havířově, Busta Františka Hrubína je umístěna v Havířově a Chlumu u Třeboně, Pamětní deska Františka Hrubína Praha 7.	-		-	https://www.spisovatele.cz/frantisek-hrubin
49	JIŘÍ KOLÁŘ	1914 Protivín	2002 Praha	Spisovatel, výtvarník. Díla: Křestný list, Ódy a variace, výtvarná díla.	Praha, Francie (emigrace).	Vinohradský hřbitov - hrob.	-		-	https://www.spisovatele.cz/jiri-kolar

oslovena, nevyjádřili se	oslovena, neprodává se
oslovena, prodává se	neexistuje místo - bonusové

	Geografická databáze českých spisovatelů a spisovatelek	místo narození	místo úmrtí, hrob	život, dílo	kde působil, místa inspirace, ...	pamětní deska, rodný dům, festival, ... místa a akce spojené se spisovatelem	potenciální magnetka	stav magnetky	kontakt na potenciální místa	zdroje
50	BOHUMIL HRABAL	1914 Brno	1997 Praha	Prozaik, nejpřekládanější český autor 20. století, mnoho jeho děl zfilmováno. Díla: Postřižiny, Ostře sledované vlaky, Slavnosti sněženek, Obsluhoval jsem anglického krále.	Nymburk, Brno, Praha, Kersko, Dobrovice.	Po stopách Bohumila Hrabala, pamětní deska pivovar Postřižiny v Nymburce, Kersko - dům, pamětní deska na rodném domě v Brně, Polná - pamětní deska, Gymnázium Bohumila Hrabala v Nymburce, Klub čtenářů Bohumila Hrabala, Literární kabinet Bohumila Hrabala, Muzeum Bohumila Hrabala v Nymburce, lavička Bohumila Hrabala v Nymburce, pamětní deska v Kostomlatech na nádraží, Hradištko - hrob	Vlastivědné muzeum v Nymburce - Expozice Bohumila Hrabala		http://www.literarnimuzea.cz/dobrovicka-muzea-expozice-bohumila-hrabala/ https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Bohumil+Hrabal	
51	JIŘÍ ORTEN	1919 Kutná Hora	1841 Praha	Básník, měl pseudonym. Díla: Čítanka jaro, Cesta k mrazu, Elegie, Ohnice.	Kutná Hora, Praha.	Kutná Hora - rodný dům, Festival Ortenova Kutná Hora, Gymnázium Jiřího Ortena Kutná Hora, rodný dům čp. 315 s pamětní deskou v Kollárově ulici Kutná Hora	-	http://www.okh.cz/	https://www.spisovatele.cz/jiri-orten	
52	JAN SKÁČEL	1922 Vno rovny	1989 Brno	Básník, prozaik, poesie pro děti, šéfredaktor Host do domu. Pro něj typický silný vztah k Moravě - často v jeho dílech. Jeho témata se často dotýkají morálky. Díla: Kdo pije potmě víno, Kolik příležitosti má růže, Co zbylo z anděla, Hodina mezi psem a vikem.	Brno	Hrob v Brně, Socha od Jiřího Sobotky z trubek v Brně, Kašna na náměstí Svobody v Brně nese na kruhových rostech verše z jeho díla.	-	-	https://www.spisovatele.cz/jan-skacel	
53	LADISLAV FUKS	1923 Praha	1994 Praha	Psychologická próza, hodné děl skrytá autobiografie. Díla: Pan Theodor Mundstock, Spalovač mrtvol, Mí černovlasí bratři.	Praha, Vídeň	Dům, ve kterém žil a pracoval - Národní obrany 936/15, Praha 6 - Bubeneč nemá ani pamětní desku.	-	-	https://cs.wikipedia.org/wiki/Ladislav_Fuks	
54	JOSEF ŠKVORECKÝ	1924 Náchod	2012 Toronto	Narodil se v Náchodě, ale emigroval do Kanady během svého turné po Americe. Tam vydával ve svém nakladatelství díla, která byla zakázána. Díla: Smutek poručíka Borůvky, Hříchy pro pátera Knox, Konec poručíka Borůvky, Návrat poručíka Borůvky, Lviče, Tankový prapor.	Náchod, Praha, Kanada	Pamětní deska v Praze 6 na Břevnově, Na Masarykově náměstí poblíž kostela sv. Vavřince se nachází litinová lavička s realistickou sochou spisovatele Josefa Škvoreckého v nadživotní velikosti v jemu typické uvolněné póze. Socha je tvořena podstavci symbolizujícími hřbety jím napsaných knih.	Náchod lavička Josefa Škvoreckého.	http://www.mestonachod.cz/	http://www.mestonachod.cz/	
55	ARNOŠT LUSTIG	1926 Praha	2011 Praha	Během holokaustu přišel téměř o celou svoji rodinu - díla se zabývají tematikou Židů a druhé světové války. Emigroval. Díla: Noc a naděje, Démanty noci, Dita Saxová.	Praha, Izrael, USA, Jugoslávie.	K prvnímu výročí spisovatelova úmrtí zřízena Cena Arnošta Lustiga.	-	-	https://www.spisovatele.cz/arnost-lustig	
56	LUDVÍK VACULÍK	1926 Brumov	2015 Dobřichovice	Prozaik, fejetonista, publicista, zakladatel samizdatové edice Petlice. Díla: Dva tisíce slov, Morčata.	Zlín, Benešov nad Ploučnicí, Praha,	-	-	-	http://www.ludvikvaculik.cz/	
57	PAVEL KOHOUT	1928 Praha		Budovatelská poezie, prozaik, spisovatel samizdatu v exilu. Díla: Tři knihy veršů, Čas lásky a boje, Verše a písně, Katyně, Smyčka.	Vídeň, Praha, Sázava	-	-	-	https://www.spisovatele.cz/pavel-kohout	
58	MILAN KUNDERA	1929 Brno		Francouzský spisovatel českého původu. Díla: Žert, Směšné lásky, Člověk a zahrada širá Valčík na rozloučenou, Život je jinde, Kniha smíchu a zapomnění, Nesnesitelná lehkost bytí, Nesmrtelnost. Píše francouzsky.	Francie, Brno	-	-	-	https://www.spisovatele.cz/milan-kundera	

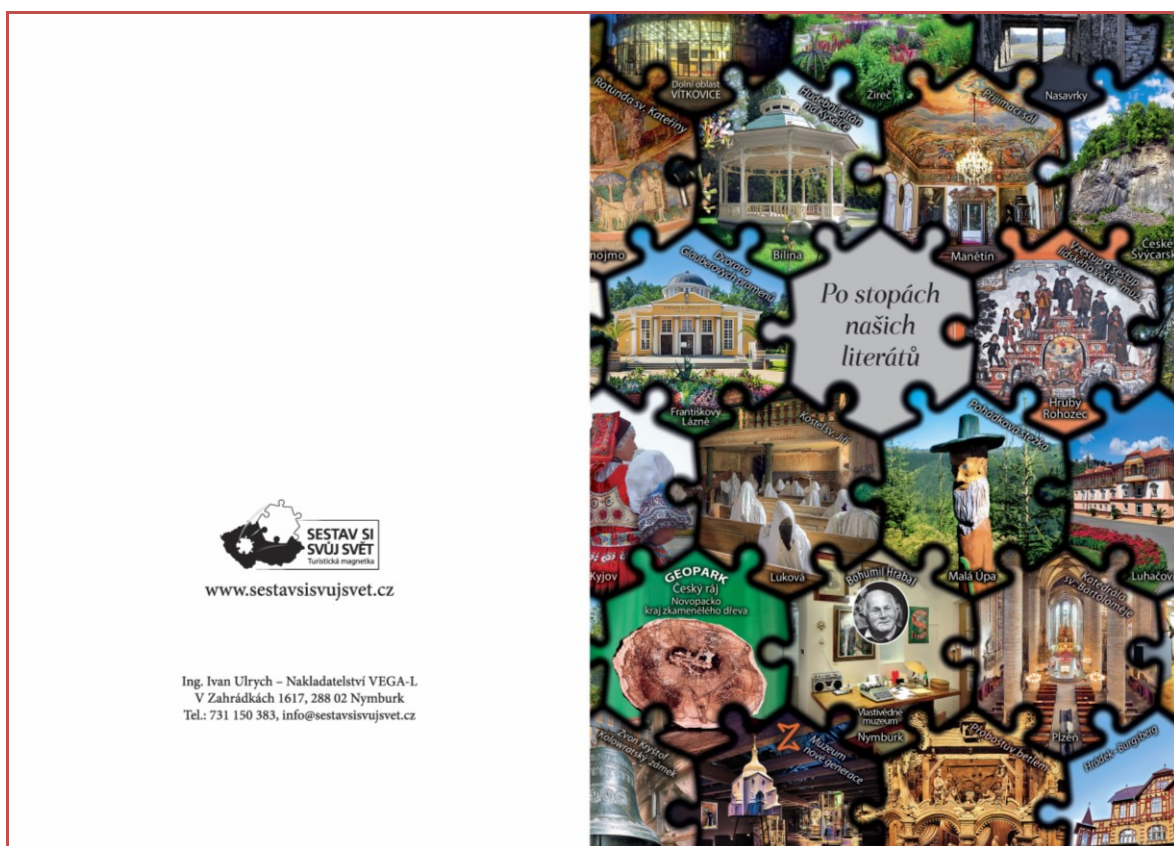
oslovena, nevyjádřili se	oslovena, neprodává se
oslovena, prodává se	neexistuje místo - bonusové

	Geografická databáze českých spisovatelů a spisovatelek	místo narození	místo úmrtí, hrob	život, dílo	kde působil, místa inspirace, ...	pamětní deska, rodný dům, festival, ... místa a akce spojené se spisovatelem	potenciální magnetka	stav magnetky	kontakt na potenciální místa	zdroje
59	OTA PAVEL	1930 Praha	1973 Praha	Prozaik, novinář a sportovní reportér. Je autorem sportovních a autobiografických próz s tématy z vlastního dětství. Díla: Smrt krásných srnců, Jak jsem potkal ryby, Piná bedna šampaňského, Zlatí úhoři.	Buštěhrad, Praha.	Muzeum Oty Pavla Buštěhrad, Přívoz Oty Pavla, Hrob na Novém židovském hřbitově na Olšanech.	Buštěhrad - Muzeum Oty Pavla		http://www.literarnimuzea.cz/bustehradskemuzeum-oty-pavla-urotta/	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=Ota+Pavel
60	VLADIMÍR PÁRAL	1932 Praha		Redaktor Severočeského nakladatelství v Ústí nad Labem. Díla: Šest pekelných nocí, Válka s mnohověřetem, Dekameron 2000 aneb Lásky v Praze, Kniha rozkoší, Smíchu, Playgirls 1, 2, Tam za vodou.	Praha, Brno, Pardubice.	-	-		-	https://hledej.tiscali.cz/osobnosti/?q=VLADIM%C3%80R+P%C3%81RAL
61	JOSEF TOPOL	1935 Poříčí nad Sázavou	2015 Praha	Hlavním tématem děl je vnitřní svět člověka a jeho deformace, znovuoobjevení základních životních hodnot a zdůraznění lidské osobnosti. Díla: Půlnoční vítr, Konec masopustu, Dvě noci s dívkou.	Benešov, Praha	-	-		-	https://www.spisovatele.cz/josef-topol
62	JAROSLAV FOGLEAR	1907 Praha	1999 Praha	Prozaik, publicista, redaktor mládežnických časopisů a významná osobnost českého skautského hnutí. Díla: Přístav volá, Boj o první místo, Hoši od Bobří řeky, Tábor smůly, Chata v Jezerní kotlině, Historie Svorné sedmy, Pod junáckou vlajkou.	Praha, Sázava.	Byt Jaroslava Foglara v Praze, Ledec nad Sázavou - Muzeum.	Byt Jaroslava Foglara Praha, Ledec nad Sázavou - muzeum.		http://www.literarnimuzea.cz/byt-jaroslava-foglara/ , http://www.literarnimuzea.cz/muzeum-jaroslava-foglara/	https://www.spisovatele.cz/jaroslav-foglar
63	FRANZ KAFKA	1883 Praha	1904 Rakousko	Pražský německy píšící spisovatel židovského původu, jeden z literárně nejvlivnějších a nejoceňovanějších spisovatelů 20. století. Jeho dílo bylo za jeho života téměř neznámé, za svého života publikoval jen několik krátkých povídek. Díla: Ein Damenbrevier, Gespräch mit dem Beter, Gespräch mit dem Betrunkenen, Die Aeroplane in Brescia, Betrachtung (česky Rozjímání). Das Urteil (česky Ortel). Der Heizer (česky Topič). První kapitola románového fragmentu Der Verschollene (česky Nezvěstný). Die Verwandlung (česky Proměna), Der Mord.	Praha, Rakousko, Poslední léta svého života strávil v sanatoriích a lázních v Čechách, na Slovensku, v Rakousku i v Německu. Léčil se i v Itálii a Švýcarsku.	Muzeum v Praze. Na domě čp.24 U radnice 5 Praha 1 Staré Město je pamětní deska s plastikou hlavy a textem „Zde se 3.7.1883 narodil Franz Kafka.“ Pamětní deska v Želízích.	Muzeum v Praze		http://www.literarnimuzea.cz/franz-kafka-museum/	https://www.spisovatele.cz/franz-kafka
64	MD RETTIGOVÁ	1785 Všeradice u Hořovic	1845 Litomyšl	Spisovatelka, autorka sentimentálních povídek a proslulých kuchařských knih. Díla: Domácí kuchařka aneb jednání o masitých a postních pokrmech pro dcerky české a moravské, Mařenčin košíček, Věneček pro dcerky vlastenecké, Jaroslav a Terinka, Bílá růže, divadelní hra Masopustní žert.	Ústí nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou, Litomyšl.	Galerie a muzeum M. D. Rettigové	Galerie a muzeum M. D. Rettigové		http://www.literarnimuzea.cz/galerie-a-muzeum-m-d-rettigove/	https://www.spisovatele.cz/magdalenadobromila-rettigova
65	KRYŠTOF HARANT Z POLŽIC A BEZDRUŽIC	1564 hrad Klenová u Klatov	1621 Praha	Dvořan a diplomat, autor cestopisu, hudebník. Cestoval po světě. Díla: Cesta z Království českého do Benátek, odtud po moři do země Svaté, země judské a dále do Egypta a do velkého města Kaira, potom na horu Oreb, Sinai a sv. Kateřiny, v pusté Arábii ležící.	Hrad Pecka, Praha, Bělá, Plzeň, na Staroměstském náměstí v Praze popraven.	Muzeum na hradě Pecka	Muzeum na hradě Pecka		http://www.literarnimuzea.cz/hrad-pecka-expozice-krystofa-haranta-z-polzic-a-bezdruzic/	https://www.spisovatele.cz/krystof-harantz-polzic-a-bezdruzic
66	PETR JILEMNICKÝ	1901 Kyšperk	1949 Moskva	Prozaik, představitel sociální prózy a socialistického realismu. Učitel, vězněn během fašistického režimu. Pobyval v Moskvě a na Slovensku. Díla: Devadesát devět koní bílých, Vířavý pád, Dva roky v krajině soviětov.	Kyšperk, Levice, Chrudim.	Pamětní deska na domě v Poříčí, kde Jilemnický žil. Kulturní centrum Letohrad – městské muzeum – pamětní vitrina Petra Jilemnického.	-		http://www.literarnimuzea.cz/kulturnicentrum-letohrad-mestske-muzeum-pametni-vitrina-petra-jilemnickeho/	https://www.spisovatele.cz/peter-jilemnicky
67	EDUARD ŠTORCHA	1878 Ostrov u Hořic	1956 Praha	Spisovatel, který svou publicistickou, naukovou a beletristickou literární tvorbu zaměřil na děti a mládež - témata z doby pravěku i z dalších dějinných období. Díla: Lovci mamutů, U Veliké řeky, Osada havranů, Čarodějův učedník.	Ostrov u Hořic, Praha, Most.	Muzeum Eduarda Štorcha v Lobčici na Mělnicku.	Muzeum Eduarda Štorcha v Lobčici na Mělnicku		http://www.literarnimuzea.cz/muzeum-eduarda-storcha/ , http://www.literarnimuzea.cz/muzeum-eduarda-storcha-akarla-zemana/	https://www.spisovatele.cz/eduard-storch
								oslovena, nevýjádřili se	oslovena, neprodává se	
								oslovena, prodává se	neexistuje místo - bonusové	

	Geografická databáze českých spisovatelů a spisovatelek	místo narození	místo úmrtí, hrob	život, dílo	kde působil, místa inspirace, ...	pamětní deska, rodný dům, festival, ... místa a akce spojené se spisovatelem	potenciální magnetka	stav magnetky	kontakt na potenciální místa	zdroje
68	ŠIMON BAAR	1869 Klenčí pod Čerchovem	1925 Klenčí pod Čerchovem	Autor próz z chodského prostředí, básník, sběratel pohádek. S hlubokou znalostí rodného kraje vytvořil ve svých prózách národopisný obraz Chodska. Díla: Pro kravičku, Jan Cimbura, Cestou křížovou.	Klenčí pod Čerchovem	Muzeum Jindřicha Baara v Klenčí pod Čerchovem	Muzeum Jindřicha Baara v Klenčí pod Čerchovem		http://www.literarnimuzea.cz/muzeum-jindricha-simona-baara/	https://www.spisovatele.cz/jindrich-simon-baar
69	T.G. MASARYK	1850 Hodonín	1937 Lány	Politik, filozof a pedagog, první prezident Československé republiky. Za jeho zásluhy o stát mu parlament udělil titul „Prezident Osvoboditel“ a celkem sedmkrát byl navržen na Nobelovu cenu míru. Díla: Sebevražda, Česká otázka, Naše nynější krize, Jan Hus, Karel Havlíček Borovský.	Lány, Moravské Slovácko, Brno, Viedeň, Lipsko, New York.	Muzeum T. G. Masaryka v Lánech	Muzeum T. G. Masaryka v Lánech		http://www.literarnimuzea.cz/muzeum-t-g-masaryka-v-lanech/	https://www.panovnic.cz/tomas-garrigue-masaryk
70	FRANTIŠEK PALACKÝ	1798 Hodslavice	1876 Praha	Zakladatelem českého dějepisce, vůdčí osobnost národního obrození, v mládí autor veršů, editor staročeských památek. Díla: Počátkové českého básnictví, obzvláště prozodie, Přehled dějin krásovědy a její literatury, Krásověda čili O kráse a umění.	Kunín, Trenčín, Bratislava, Hodslavice, Otín, Maleč.	Muzeum Františka Palackého v Hodslavicích	Muzeum Františka Palackého v Hodslavicích		http://www.literarnimuzea.cz/pamatnik-frantiska-palackeho/	https://www.spisovatele.cz/frantisek-palacky
71	KAREL POLÁČEK	1892 Rychnov nad Kněžnou	1945 Gliwice	Spisovatel, humorista, novinář a filmový scenárista s židovskými kořeny. Spojen s Rychnovem nad Kněžnou, který se pro něj stal místem inspirací pro tvorbu jeho nejznámějších děl a dodnes si město Poláčka váží. Díla: Bylo nás pět, Muži v offsidu, Hostinec „U kamenného stolu“.	Rychnov nad Kněžnou	Poláčkovo léto v Rychnově nad Kněžnou, Památník v Rychnově nad Kněžnou, Putování se Zilvarem v Rychnově nad Kněžnou, Naučná stezka Bylo nás pět, Muzeum Karla Poláčka v Rychnově nad Kněžnou.	Památník v Rychnově nad Kněžnou		http://www.literarnimuzea.cz/pamatnik-karla-polacka/	https://www.cdbd.cz/autor-50-karel-polacek
72	VÁCLAV ČTVRTEK	1911 Praha	1976 Praha	Spisovatel pro děti a mládež, autor povídek, románů a her o současných dětech a populárních pohádkových příběhů. Díla: Veselé pohádky o pejskovi a koťičce, strýci, hrochovi, loupežnících a jiných lidech a zvířátkách, Jak pejsek a koťička pěstovali kaktus, Rumcajs – zfilmováno ("O loupežníku Rumcajsovi"), O Česilkovi, Šejtročkovi a jednom známém loupežníku, O makové panence a motýlu Emanuelovi – zfilmováno, Pohádky z mechu a kapradí – zfilmováno.	Praha, Jičín (čestný občan), Cheb.	Jičín - město pohádky - Rumcajsova ševcovna, Brada.	Rumcajsova ševcovna - Jičín, Brada - Rumcajsova jeskyně		https://www.rumcajsovasevcovna.cz/	https://www.rumcajsovasevcovna.cz/
73	VÍTĚZSLAV HÁLEK	1835 Dolínka	1874 Praha	Básník, prozaik, dramatik, literární kritik a publicista, představitel májovců. S Janem Nerudou označován za zakladatele moderní české poezie. Díla: Večerní písně, V přírodě.	Zátvor, Byškovice, Butol, Dolínka.	V rodném městě Dolínka - knihovna, expozice Život a dílo Vítězslava Háalky a památník.	Dolínka - knihovna, expozice Život a dílo Vítězslava Háalky		http://www.odolenavoda.cz/cs/o-odolenevode/novinky/detail/1015-navstivte-rodny-dum/	https://www.spisovatele.cz/vitezslav-halek
								oslovena, nevyjádřil si se	oslovena, neprodává se	
								oslovena, prodává se	neexistuje místo - bonusové	

Zdroj: Vlastní tvorba (Microsoft Office Excel 2007), použité zdroje v tabulce

Příloha č. 4 – Obálka a dopis s nabídkou, který byl zaslán na prodejní místa



Nymburk 20. ledna 2019

Dobrý den,

přeji vám úspěšný vstup do nového roku 2019 a nadcházející turistické sezóny.

Rád bych Vás pozval k účasti na poznávací a sběratelské hře Sestav si svůj svět[®], kterou naše nakladatelství začalo organizovat ve spolupráci s Národním památkovým ústavem již v roce 2011. Jejím cílem je zvýšení návštěvnosti, zatraktivnění méně známých objektů, ale současně prezentace našeho kulturního dědictví jako nedílného celku.

Pokud naši sběratelskou hru ještě neznáte – jedná se o sbírání magnetek ve tvaru puzzle, které mají na zadní straně unikátní kód, který sběratelé zaregistrují na své osobní účty. Za každých 15 přihlášených kódů z magnetek dostávají sběratelé zdarma jednu neprodejnou magnetku, což je motivuje k dalšímu sbírání magnetek, cestování po republice a návštěvě dalších objektů. Hra je plně autorsky chráněna. Dosud bylo vyrobeno přes 750 druhů magnetek a průběžně jsou doplňována další místa k návštěvě.

Magnetky jsou rozděleny do několika kategorií. **Pro letošní sezónu jsme připravili akci s názvem Po stopách našich literátů.** Chtěli bychom touto akcí nejen rozšířit povědomí o literárních osobnostech z celé republiky, ale zároveň zvýšit návštěvnost míst, s nimi spojených – tedy návštěvnost Vašeho zařízení. Několik magnetek z této kategorie již v průběhu akce vzniklo – například Památník Jaroslava Haška v Lipnici, Muzeum Bohumila Hrabala v Nymburce, rodný dům Havlíčka Borovského atp., ale sami sběratelé nás vyzývají k vytvoření samostatné kategorie literárních osobností.

Zapojením do sběratelské hry vzhledem k celoplošnému charakteru soutěže získá objekt zdarma propagaci Vašeho objektu – popis, návštěvní doba, www stránky atd. budou uvedeny na webových stránkách soutěže Sestav si svůj svět[®] a na sociálních sítích (Facebook, Instagram). Každý objekt získá tak propagaci po celé republice.

Nákupní cena činí 16 Kč/ks + DPH, tedy 19,36 Kč/ks včetně DPH. Poštovné nad 100 ks se nepřipočítává, je hrazeno organizátorem.

Prodejní cena sběratelské magnetky 30 Kč/ks je jednotná po celé republice.

Není nutné odebírat velké množství magnetek, první dodávka na vyzkoušení, jak bude produkt přijat veřejností na vašem objektu, může být dodána ve „**startovací dávce**“ **50 ks magnetek.** U objektů s menší návštěvností již léta vycházíme vstříc **dobou splatnosti faktury (šest měsíců),** aby byla jistota, že se magnetky prodají a **objekt nemusí dávat do akce žádné vlastní finance.**

Níže je připojen i náš návrh, jak by mohla sběratelská magnetka pro Váš objekt vypadat. Pokud byste se chtěli prezentovat jiným obrázkem, není problém – stačí jen poslat jeden dva obrázky na výběr a my Vám pošleme obratem návrh na odsouhlasení. Magnetky budou hotové během dvou týdnů.

Více informací o organizaci akce i zapojení objektů najdete na www.sestavsisvujsvet.cz. V případě jakýchkoliv dotazů nás prosím kontaktujte.

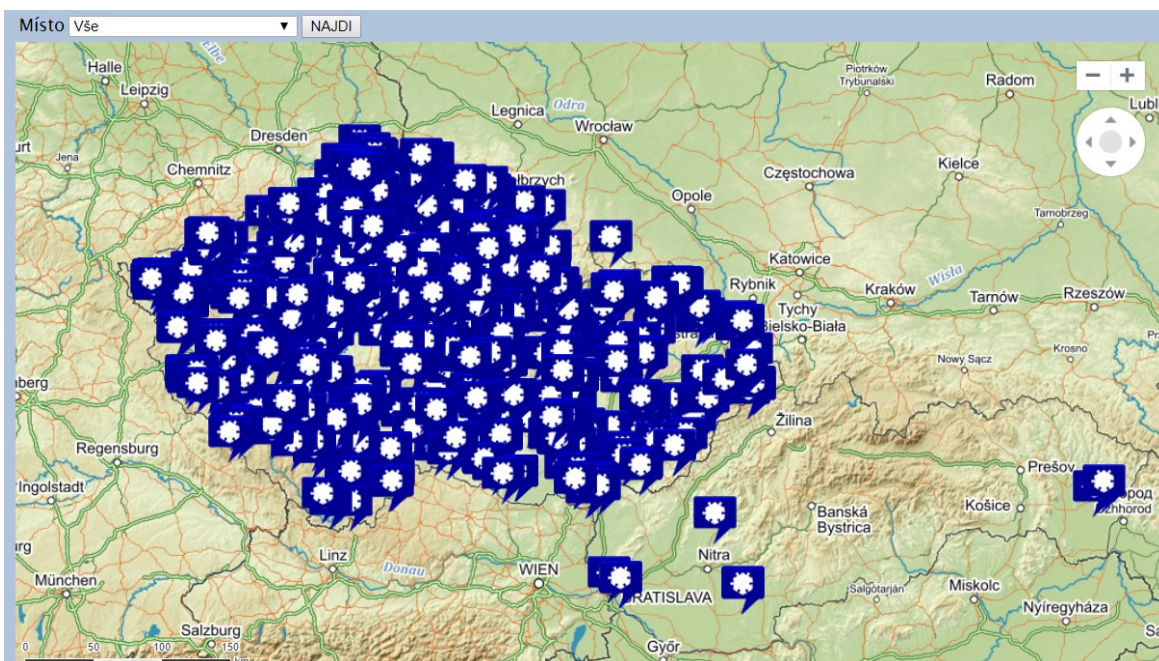
Prosím o Vaši reakci na uvedené telefonní číslo či mailem, rádi bychom akci spustili od začátku letošní turistické sezóny, tedy zhruba od Velikonoc.

Děkuji a posílám srdečný pozdrav z Polabí

Sestav si svůj svět

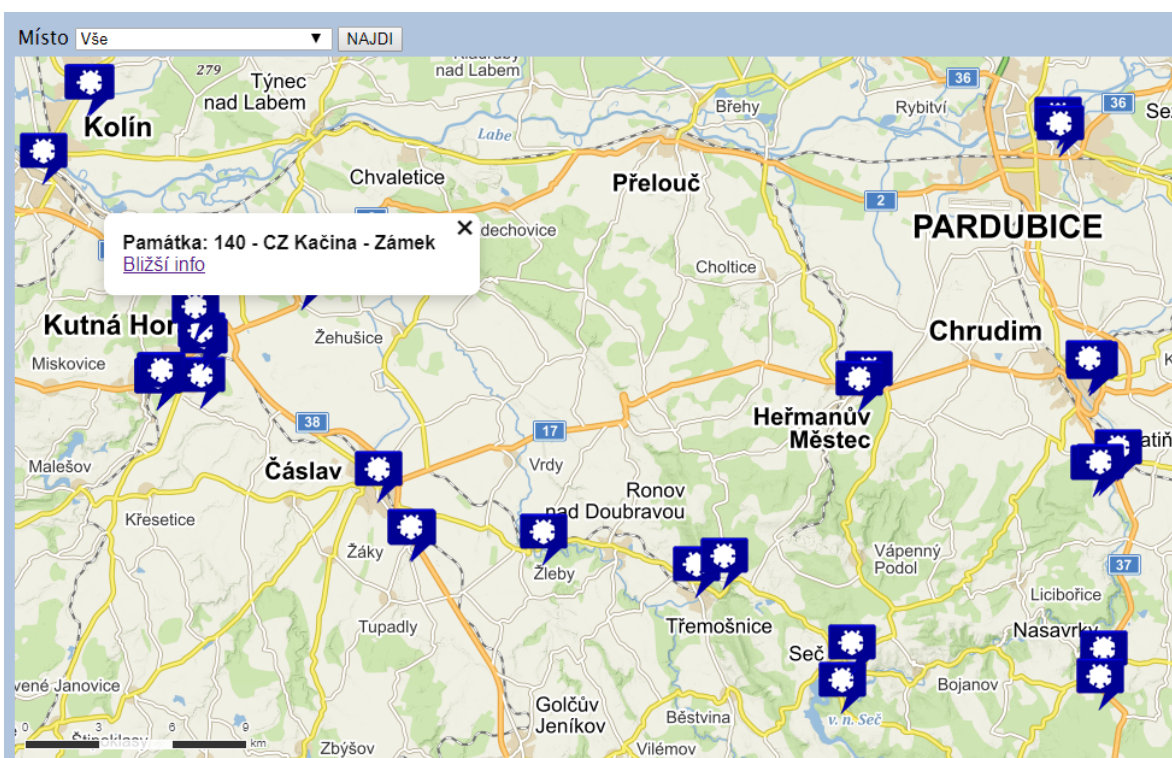
Zdroj: Vlastní tvorba (Microsoft Office Word 2007)

Příloha č. 5 – Mapa zobrazující všechny magnetky Sestav si svůj svět v Mapy.cz (duben 2019)



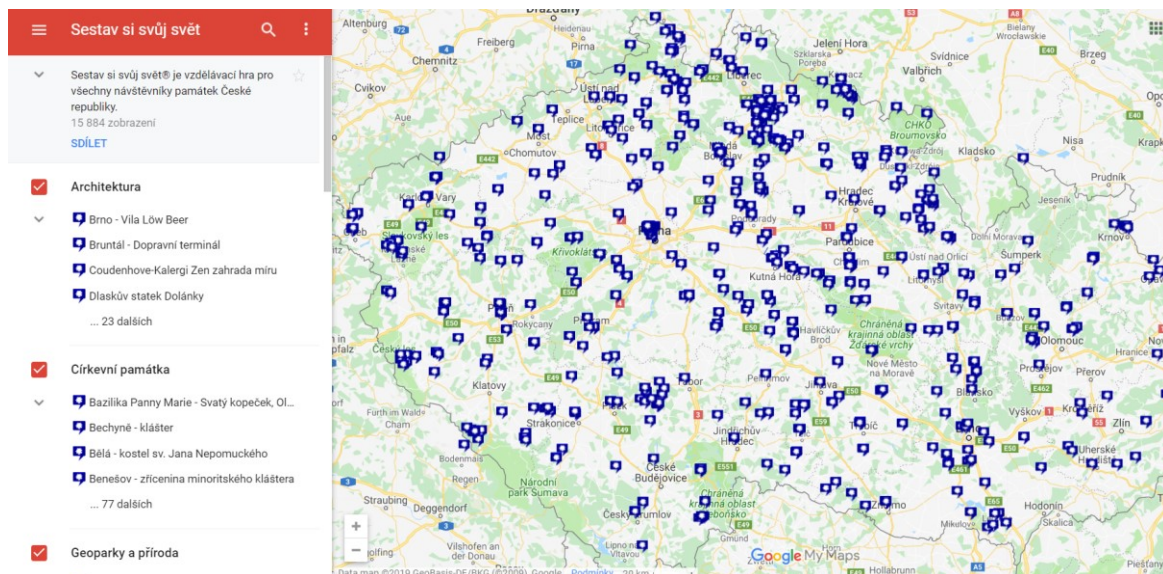
Zdroj: Sestav si svůj svět 2019, Mapy.cz, vlastní tvorba

Příloha č. 6 – Detail mapy v příloze č. 5 s proklikem na vybranou magnetku




Zdroj: Sestav si svůj svět 2019, Mapy.cz, vlastní tvorba

Příloha č. 7 – Mapa všech magnetek na území Česka v Google Maps (duben 2019)



Zdroj: Sestav si svůj svět 2019, Google Maps.com, vlastní tvorba

Příloha č. 8 – Zveřejnění soutěže „Po stopách našich literátů“ na webových stránkách akce




PO STOPÁCH NAŠICH LITERÁTŮ


Soutěž nejen pro milovníky české literatury

- Rádi trávíte čas nad dobrou knihou?
- Chcete navštívit místa, která jsou spojena s našimi významnými literáty?
- Chcete se dozvědět něco více o spisovatelích a jejich dílech?
- Chcete se podívat, jak tyto významné osobnosti českých dějin žily?
-

A chcete získat magnetku z těchto míst?




Zapojte se do nové soutěže vyhlášené k 20. 3. 2019 PO STOPÁCH NAŠICH LITERÁTŮ v rámci akce Sestav si svůj svět® – Magnet Planet®















Pravidla soutěže:

- Do soutěže se započítávají soutěžní kódy ze zadní strany magnetek, které byly zařazeny do nově vzniklé kategorie „Literární osobnosti“
- Po zakoupení magnetky nahrajte kódy na svůj sběratelský profil.
- Za připsání 10 kódů obdrží sběratel neprodejnou bonusovou magnetku.
- Každý měsíc losování cen o nejlépešího sběratele literárních magnetek.
- V průběhu akce budou do této kategorie zařazovány nové magnetky.
- Akce trvá od 20. 3. 2019 do konce roku 2019 s možností prodloužení.



Ceny:

1. Každý, kdo nasbírá 10 kódů z kategorie Literární osobnosti, získá neprodejnou bonusovou magnetku.
2. Každý měsíc losování jednoho sběratele o publikaci Bohumila Hrabala – Milý Karle.



Zdroj: Sestav si svůj svět 2019, vlastní tvorba (Microsoft Office Word 2007)

Příloha č. 9 – Zveřejnění soutěže „Po stopách našich literátů“ na Facebooku

Sestav si svůj svět - sběratelská soutěžní hra
Zveřejněno Tereza Ulrychová · 21. března v 14:44

Nová soutěž vyhlášená k 20.3. 2019 - prvnímú jarnímu dni. Máte už plány na víkend? 🤔

PO STOPÁCH NAŠICH LITERÁTŮ

Soutěž nejen pro milovníky české literatury

- Rádi trávíte čas nad dobrou knihou?
- Chcete navštívit místa, která jsou spojena s našimi významnými literáty?
- Chcete se dozvědět něco více o spisovatelích a jejich dílech?
- Chcete se podívat, jak tyto významné osobnosti českých dějin žily?
-

A chcete získat magnetku z těchto míst?

Zapojte se do nové soutěže vyhlášené k 20. 3. 2019
PO STOPÁCH NAŠICH LITERÁTŮ
v rámci akce Sestav si svůj svět® – Magnet Planet®

Pravidla soutěže:

- Do soutěže se započítávají soutěžní kódy ze zadní strany magnetek, které byly zařazeny do nové vzniklé kategorie „Literární osobnosti“
- Po zakoupení magnetky nahrajte kódy na svůj sběratelský profil.
- Za připsání 10 kódů obdrží sběratel neprodejnou bonusovou magnetku.
- Každý měsíc losování cen o nejúspěšnějšího sběratele literárních magnetek.
- V průběhu akce budou do této kategorie zařazovány nové magnetky.
- Akce trvá od 20. 3. 2019 do konce roku 2019 s možností prodloužení.

Ceny:

1. Každý, kdo nasbírá 10 kódů z kategorie Literární osobnosti, získá neprodejnou bonusovou magnetku.
2. Každý měsíc losování jednoho sběratele o publikaci Bohumila Hrabala – Milý Karle.

Zdroj: Vlastní tvorba, screenshot Facebookové stránky Sestav si svůj svět

Příloha č. 10 – Zveřejnění soutěže „Po stopách našich literátů“ na Instagramu

sestavsisvujsvet

PO STOPÁCH NAŠICH LITERÁTŮ

Soutěž nejen pro milovníky české literatury

- Rádi trávíte čas nad dobrou knihou?
- Chcete navštívit místa, která jsou spojena s našimi významnými literáty?
- Chcete se dozvědět něco více o spisovatelích a jejich dílech?
- Chcete se podívat, jak tyto významné osobnosti českých dějin žily?
-

A chcete získat magnetku z těchto míst?

Zapojte se do nové soutěže vyhlášené k 20. 3. 2019
PO STOPÁCH NAŠICH LITERÁTŮ
v rámci akce Sestav si svůj svět® – Magnet Planet®

Pravidla soutěže:

- Do soutěže se započítávají soutěžní kódy ze zadní strany magnetek, které byly zařazeny do nové vzniklé kategorie „Literární osobnosti“
- Po zakoupení magnetky nahrajte kódy na svůj sběratelský profil.
- Za připsání 10 kódů obdrží sběratel neprodejnou bonusovou magnetku.
- Každý měsíc losování cen o nejúspěšnějšího sběratele literárních magnetek.
- V průběhu akce budou do této kategorie zařazovány nové magnetky.
- Akce trvá od 20. 3. 2019 do konce roku 2019 s možností prodloužení.

Ceny:

1. Každý, kdo nasbírá 10 kódů z kategorie Literární osobnosti, získá neprodejnou bonusovou magnetku.
2. Každý měsíc losování jednoho sběratele o publikaci Bohumila Hrabala – Milý Karle.

#sestavsisvujsvet #magnetplanet #magnetky #magnets #literati #spisovatele #hus #komensky #ceskaliteratura

Zdroj: Vlastní tvorba, screenshot Instagramové stránky Sestav si svůj svět

Příloha č. 11 – Rozhovor se zakladatelem sběratelské hry Sestav si svůj svět

Co vás inspirovalo k vytvoření této celorepublikové akce?

Jsme národ sběratelů. Od mládí jsem cestoval po zajímavých koutech naší republiky, nejen po těch „vykřičených“ objektech a lokalitách, a vadilo mi, že na mnoha místech neexistovaly žádné nové propagační předměty, které by stály za to, aby je člověk začal sbírat, aby zaujaly.

Jaký byl vývoj této soutěže do dnešní podoby?

Nejprve jsme začínali s klasickými kartonovými puzzlíky Českého ráje. Jednotlivé dílky byly k zakoupení na prodejních místech v Českém ráji – například infocentrum v Jičíně, Prachovské skály, zámek Humprecht, muzeum v Troskovicích apod. Pokud sběratelé poskládali všechny kousky, vznikla jim mapa Českého ráje, která šla zarámovat jako obraz. Jelikož se to lidem líbilo, inspirovalo mě to akci rozšířit na celou Českou republiku. Začal jsem s oslovováním jednotlivých objektů a postupně se přidávala prodejní místa. Nečekal jsem, že se tato sběratelská hra tak uchytí a budou stále přibývat nová a nová místa, kde se magnetky prodávají. Kdybych to tušil, tak bych magnetky čísloval, aby měli sběratelé větší přehled o vydaných dílcích. Přeci jen, když nějaké číslo ve sbírce chybí, je větší chuť ho doplnit. Časem jsme si vytvořili celkem velkou základnu sběratelů, kteří sami oslovují místa, kde by mohla být potenciální magnetka.

Proč název Sestav si svůj svět?

Všechny magnetky do sebe zapadají – lze tedy libovolně sestavit z magnetek jakýkoliv obrazec. Magnetky lze třídit podle krajů, podle kategorií, podle čísel apod. Je tedy na samotném sběrateli, jak si magnetky poskládá. Smyslem je sbírat tzv. střípky z cest, které vytvoří buď jeden velký obrazec anebo si je skládají podle kategorií, do kterých jsou magnetky zařazeny. Sběratelé jsou vynalézaví, nestačí jim nabízené plechové tabule, které umožňují zarámování magnetky jako obrázku, ale často si zdi natrou třeba magnetickou barvou a nakreslí si obrys České republiky. Magnetky si poté dávají na „slepou mapu“ republiky, takže mají stále přehled, odkud magnetky mají, kde jim naopak chybí.

Pro koho je sběratelská hra určena?

Pro všechny, kteří rádi poznávají krásy naší republiky a chtějí si z navštívených objektů přivést nějakou hmotnou vzpomínku právě v podobě magnetky a doma si ji vystavit. Turisté, sběratelé si z objektu či z celé dovolené přivezou vzpomínku na navštívená místa v podobě obrázku, který jim připomíná, kde všude byli, které památky navštívili, co tam zažili...

Díky popisu u každé magnetky se dozvedí něco nového, mohou si plánovat výlety. Například velmi kladně je oceňována informace o tom, jak je objekt přístupný pro fyzicky handicapované osoby

Jaké objekty se mohou do sběratelské hry zapojit?

Prakticky všechny, které mají prodejní místo, a které mají zájem, aby se o nich lidé dozvěděli. Je to velmi jednoduché. Pokud objekty zaujme naše sběratelská hra, stačí, když se ozvou emailem nebo telefonicky a domluvíme se na dalším postupu. Teď se nám už po několikáté stalo, že se nám objekty ozvaly poté, co nás našly na sociálních sítích, že ani nešlo o ty webové stránky, ale Instagram či Facebook. Proto teď klademe větší důraz než dříve na příspěvky na těchto stránkách.

Vybíráte tyto objekty nebo se ozvou samy?

Oboje. Ze začátku jsme více objekty sami oslovovali, než se tato hra dostala prodejčům více do povědomí. Dnes se více ozývají objekty samy od sebe. Buď se o nás dozvědí z našich webových stránek nebo z těch sociálních, popřípadě právě díky našim sběratelům, kteří se na magnetky na těchto objektech ptají.

Ale pokud rozjíždíme nové akce – speciálně zaměřené jako je například soutěž Po stopách našich literátů, tak musíme prodejní místa oslovovat většinou sami. Nejprve musíme samozřejmě taková místa vytipovat, zejména sehnat kontakty na ty správné osoby, což je mravenčí práce. Ale s rozšiřování počtu magnetek se to celé postupně nabaluje a objekty se ozývají samy, že o nás někde četli, slyšeli od sběratelů apod.

Co je největší překážkou při vytváření magnetek, oslovování prodejních míst atd.?

Překážkou jsou většinou administrativní. Nejlepší je, pokud objekt vlastní soukromá osoba nebo je objekt malý, to potom má větší zájem přitáhnout nové návštěvníky, dát o sobě vědět, něco prodávat. Pokud se jedná o velké objekty, je připojení objektu k akci náročnější, protože organizační struktura větší společnosti je složitější a musí se vše schvalovat na vyšší úrovni řízení. Menší objekty také stojí více o propagaci, kterou my jim na svých webových stránkách zdarma nabízíme – adresu prodejního místa uvádíme vždy u každé magnetky.

Jaká je budoucnost hry a co plánujete za novinky a vylepšení?

Plánujeme dodělat mobilní aplikaci, přeci jen žijeme ve světě technologií a mobilní aplikace je dnes skoro nutností. To je největší cíl pro tuto letošní turistickou sezónu. Samozřejmě stále budeme doplňovat nová a nová místa a další menší soutěže v průběhu roku.

Po stopách našich literátů je nejnovější akce, kterou jste připravili. Jak dlouho plánujete, že bude akce probíhat a jaké objekty máte ještě v plánu oslovit?

Akce bude probíhat jednu turistickou sezónu s možností prodloužení.

Jaký je hlavní cíl této akce?

Touto akcí sledujeme zejména zvýšení povědomí turistů o našich nejvýznamnějších literátech a jejich dílech a míst, která se s nimi pojí. Vytvořením nové kategorie magnetek – „Literární osobnosti“ – předpokládáme i zvýšený zájem turistů nejen o návštěvu míst spojeno s daným literátem, ale doufejme, i zvýšený zájem o tuto osobu o jeho dílo.

Z počátku se zaměřujeme zejména na spisovatele a jejich díla, která jsou celorepublikově známá – tedy jsou například povinnými parametry pro splnění maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury, ale v plánu do budoucna máme samozřejmě oslovit i další místa, spojená s méně známými osobnostmi naší mateřského jazyka.

Tato hra nikdy nekončí, vždy je něco nového a zajímavého ...

Příloha č. 12 – Pomník Boženy Němcové v Nymburce



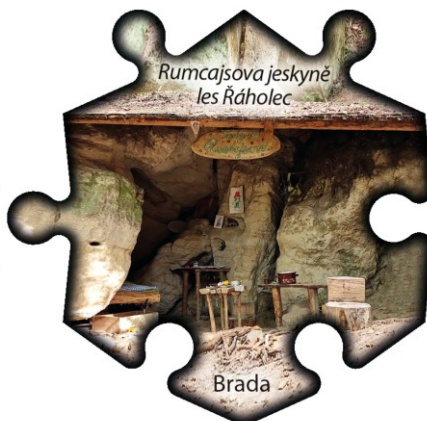
Zdroj: Vlastní fotografie (únor 2019)

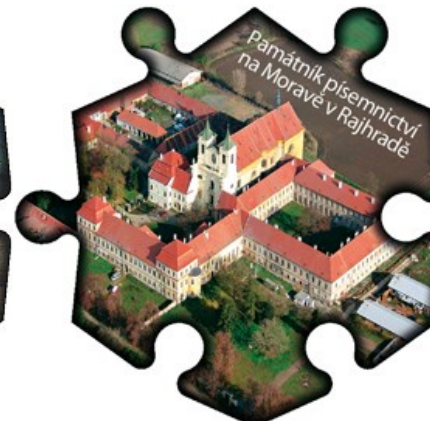
Příloha č. 13 – Lavička Bohumila Hrabala v Nymburce

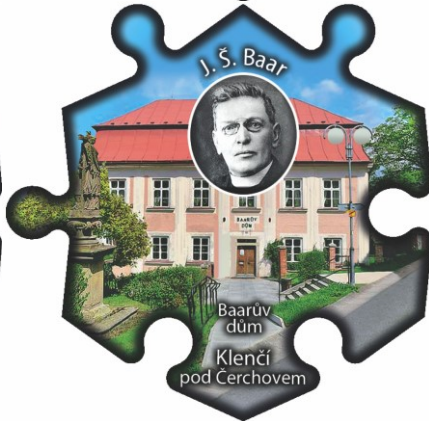
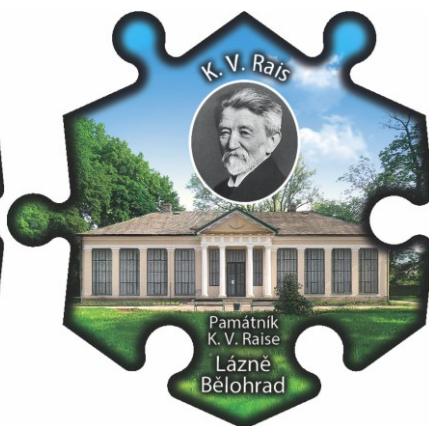


Zdroj: Vlastní fotografie (červen 2018)

Příloha č. 14 – Vybrané magnetky Sestav si svůj svět – kategorie „Literární osobnosti“
(duben 2019)









Ukázky některých těchto magnetek jsou umístěny v kapse na zadní straně desek diplomové práce.

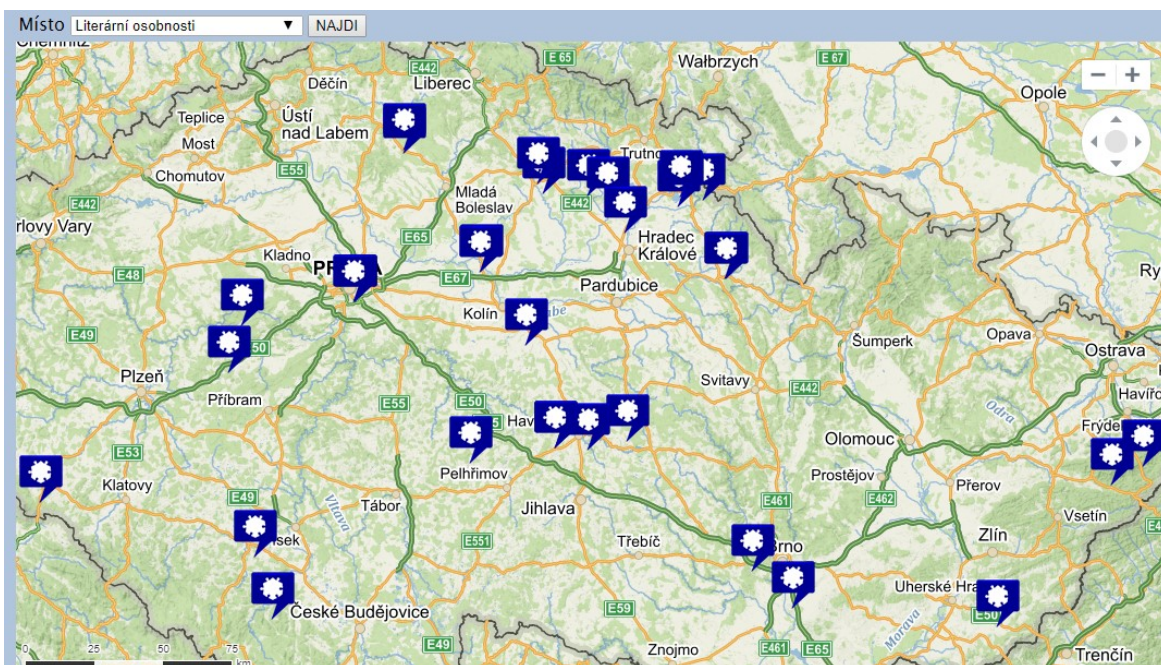
Zdroj: Sestav si svůj svět 2019, vlastní tvorba

Příloha č. 15 – Bonusová magnetka – Dalimilova kronika – Zavraždění sv. Ludmily s informačním textem



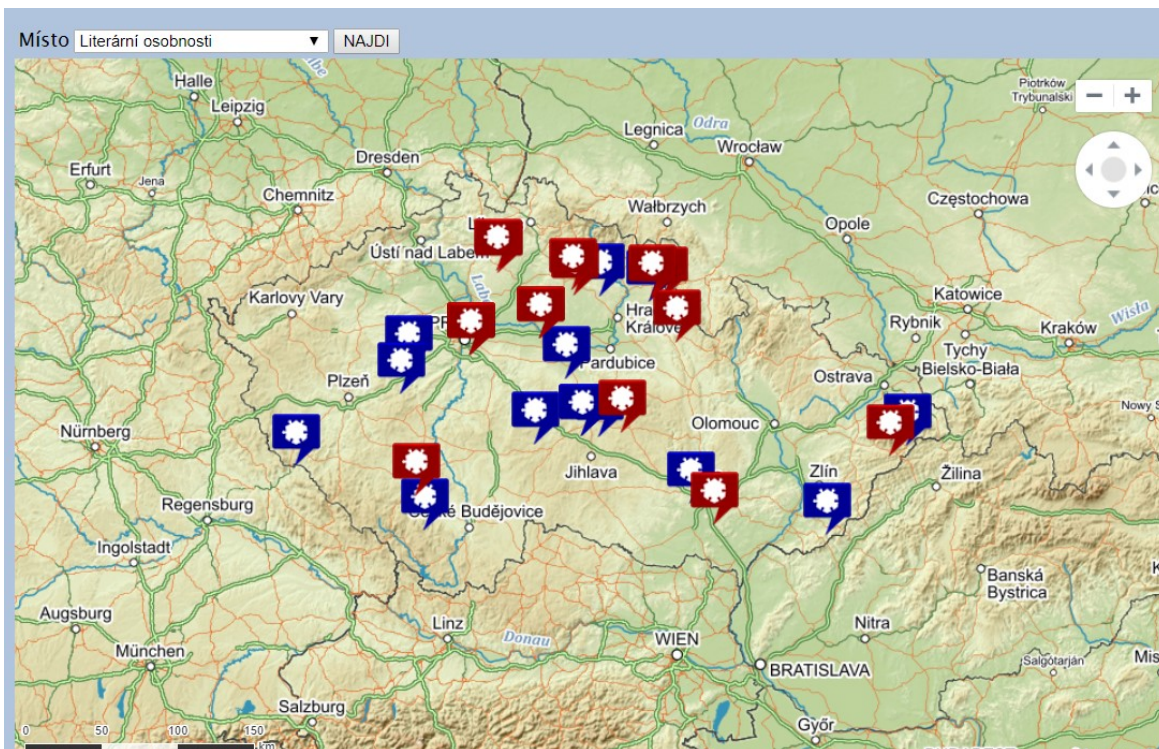
Zdroj: Sestav si svůj svět 2019, vlastní tvorba

Příloha č. 16 – Mapa magnetek z kategorie „Literární osobnosti“ (duben 2019)



Zdroj: Sestav si svůj svět 2019, Mapy.cz, vlastní tvorba

**Příloha č. 17 – Zobrazení magnetek ve sběratelském profilu z kategorie „Literární osobnosti“
(červené magnetky sběratel vlastní, modré nevlastní)**



Zdroj: Sestav si svůj svět 2019, Mapy.cz, vlastní tvorba

Příloha č. 18 – Pamětní deska Bohumila Hrabala v Nymburském pivovaru



Zdroj: Vlastní fotografie (duben 2018)

Příloha č. 19 – Magnetka Sestav si svůj svět na webových stránkách akce

Házmburk - Hrad



Číslo	CZ17
Kategorie	Hrad, zřícenina
Kraj	Ústecký kraj
Okres	Litoměřice
Obec	Klapý
GPS	50°26'3.063"N - 14°0'50.813"E
www	Přejít

Prodejní místo / Otevírací doba:

Hrad Házmburk - Purkrabská 2, 411 17 Libochovice

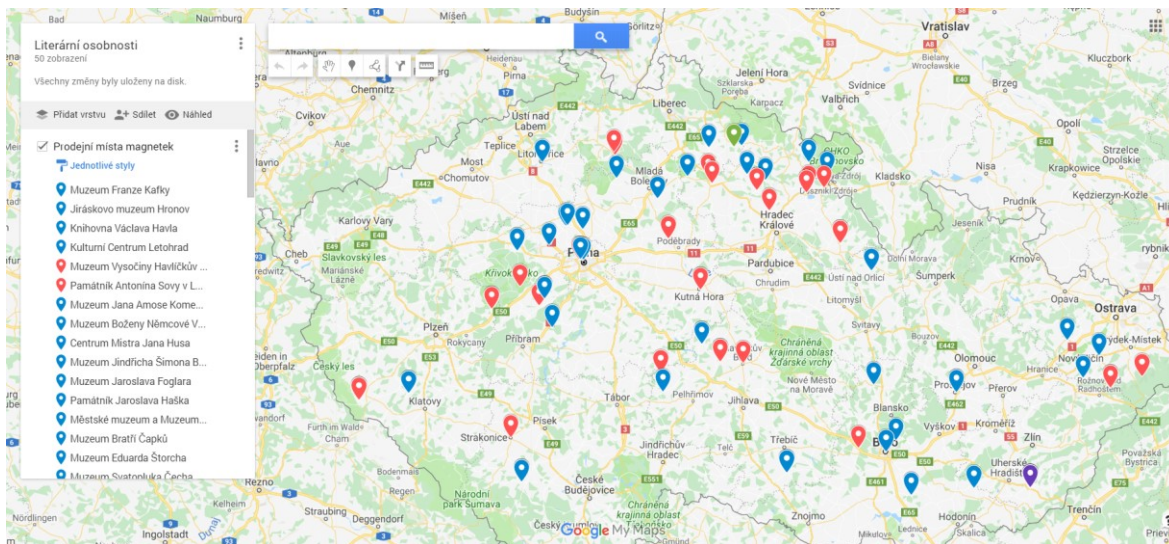
- duben, říjen: st - ne, květen - září: út - ne

Charakteristické dvě věže této zříceniny patří k nepřehlédnutelným dominantám krajiny Českého středohoří. Hrad vybudovali Lichtenburkové kolem roku 1250. V roce 1335 ho získal český král Jan Lucemburský, ale vzápětí ho prodal Zbyňku Zajícovi z Valdeka.

*Dostupnost pro fyzicky handicapované osoby, orientační prvky pro zrakově postižené:
Bezbariérový přístup do objektu není umožněn.*

Zdroj: Sestav si svůj svět 2019, vlastní tvorba

Příloha č. 20 – Mapa oslovených aktérů literárního cestovního ruchu (duben 2019)



Zdroj: Google Maps, vlastní tvorba, dostupné: <https://drive.google.com/open?id=1U7MKyoThEd-FeWN5O9VWaRefhSWhtFCj&usp=sharing>

Příloha č. 21 – Městský vycházkový okruh Bylo nás pět v Rychnově nad Kněžnou



Zdroj: Vlastní fotografie (březen 2019)